

2.1.4 I ප්‍රශ්න පත්‍රය සඳහා අපේක්ෂිත පිළිතුරු හා ලක්ණු දීමේ පටිපාටිය, නිරීක්ෂණ, නිගමන හා යෝජනය

I ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ප්‍රශ්න සඳහා අදාළ ප්‍රතිඵල අංක 15 පිටුවේ ඇති ප්‍රස්ථාර අංක 5.1 සහ අංක 17 පිටුවේ ඇති වගුව ඇසුරෙනි.

A කොටස

- අංක 1 සිට 10 තෙක් ප්‍රශ්නවලට ලක්ණු 1 බැගින් ලබාදෙන්නේ එම ප්‍රශ්නවලදී මැතිවාසි අපේක්ෂා කෙරෙන්නේ එක් හැකියාවක් පමණක් බැවිනි. මෙහිදී මූලික සංකල්ප පිළිබඳ හැකියා පිරික්සෙයි. මෙම මූලික හැකියා සපුරාගනු ලැබේම නිසා බොහෝ විට ද්වීතීයික සංකල්ප සාධනය පහසු වේ. ඒ අතරම සියුනට ඉතා පහසු ප්‍රශ්න කිහිපයකට පිළිතුරු සැපයීමෙන් ලැබෙන තාපතිය හේතුවෙන් ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ඉතිරි ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමට සුදුසු මානසිකත්වයක් ඇති වේ යැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

1. අගය සොයන්න: $\frac{1}{5} + \frac{2}{5}$

අපේක්ෂිත පිළිතුර $\frac{3}{5}$

ලක්ණු 1

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

ගණිතය I පත්‍රයේ මෙම පළමුවන ප්‍රශ්නය හරය සමාන හාග දෙකක් එකතු කිරීමේ හැකියාව මැතිවාසි සඳහා දෙන ලද ඉතා සරල ප්‍රශ්නයකි. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 82%ක් පමණක් නිවැරදිව පිළිතුරු සපයා ඇතේ.

ප්‍රශ්නය ඉතා සරල වුවත් හාග එකතු කිරීමේ මූලික සිද්ධාන්ත පිළිබඳව නිවැරදි අවබෝධයක් නැතිකම නිසා අයදුම්කරුවන්ගෙන් 18%ක් අසාර්ථක වේ ඇතේ. හරය සමාන හාග දෙකක් එකතු කිරීමේදී එම පොදු හරය සහිතව ලවය පමණක් එකතුවෙන් පිළිතුරු හාගේ පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි බව පුරුණ කිරීම අවශ්‍ය වේ.

2. විසඳන්න: $2x = 10$

අපේක්ෂිත පිළිතුර $x = 5$

ලක්ණු 1

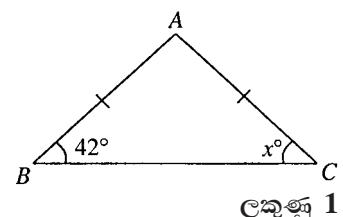
නිරීක්ෂණ හා නිගමන

එක් පියවරකින් පමණක් පහසුවෙන් පිළිතුර ලබාගත හැකි ඉතා සරල ප්‍රශ්නයක් වන මෙම ප්‍රශ්නයට අයදුම්කරුවන්ගෙන් 81%ක් නිවැරදිව පිළිතුරු සපයා ඇතේ.

දී ඇති සරල සම්කරණය පියවර එකතින් පමණක් ඉතා පහසුවෙන් විසඳිය හැකි වුව ද, 19%ක් පමණ අසාර්ථක වේ ඇතේ. සම්කරණ විසඳීමේ මූලික ක්‍රියාවලිය වූ ප්‍රතිලෝම ගණිත කරම හඳුනා ගැනීමේ හැකියාව සියුනට ලබාදීම වැදගත් ය. ලබාගත් පිළිතුර ආදේශයෙන් එය නිවැරදි බව තහවුරු කරගත හැකි බව ද අවධාරණය කිරීම සුදුසු ය.

3. රුපයේ දක්වෙන තොරතුරු අනුව x හි අගය සොයන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර $x = 42$

ලක්ණු 1

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

සමද්වාද ත්‍රිකෝණ ආක්ෂිත දැනුම පදනම් කරගෙන සකස් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නයට අයදුම්කරුවන්ගෙන් 70%ක් නිවැරදිව පිළිතුරු සපයා තිබුණි.

අදාළ ජ්‍යාමිතික ප්‍රමේණය සැපුවම හාවිතය පිළිබඳව වුව ද අවබෝධය නොමැති වීම අයදුම්කරුවන්ගෙන් 30%ක් පමණ නිවැරදි පිළිතුර සැපයීමට පැමැගෙහායන් වීමට හේතුවයි. ජ්‍යාමිතියේ මූලික සංකල්ප පිළිබඳ දැනුම හා ඒ ආක්ෂිත සරල ප්‍රමේණය කිහිපයෙහි සැපු හාවිත හැකියාව වඩාත් නොදින් සියුන්ට තහවුරු කළ යුතුව ඇතේ.

4. දිග 8 cm හා පළල 3 cm වූ සංස්කේතාපුයක වර්ගඝලය කොපමෙන් ඇ?

අපේක්ෂිත පිළිතුර 24 cm^2

ලකුණු 1

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

සංස්කේතාපුයක වර්ගඝලය සෙවීම පිළිබඳ මෙම සරල ප්‍රශ්නයට නිවැරදි පිළිතුර සපයා තිබුණේ අයදුම්කරුවන්ගේන් 79%ක් පමණි.

දිග හා පළල දී ඇති සංස්කේතාපුයක වර්ගඝලය නිවැරදිව ගණනය කරනු ලබන ආකාරය ප්‍රාථමික පන්තිවලදී පවා ඉගෙන ගනු ලබන නමුන් එම දැනුම හාවිත කිරීමට තොදුනීම නිසා අයදුම්කරුවන්ගේන් 20%ක් පමණ අසාර්ථක පිළිතුරු සපයා තිබුණි. 1%ක් පිළිතුරු සපයා නැතු. සංස්කේතාපුයක වර්ගඝලය යනු එයින් වට්ටන ඉඩ ප්‍රමාණය බවත් එම ප්‍රමාණය ගණනය කිරීම සඳහා එහි දිග හා පළල ගුණ කළ යුතු බවත් මෙහි දී ඒකක පිළිබඳව සැලකිය යුතු බවත් අවධාරණය කළ යුතුය. වර්ගඝලය හා පරීමිතය යන සංකල්ප ඒවායේ වෙනස අවධාරණය වන පරිදි ප්‍රතික්ෂණය කිරීම වඩාත් එලදායී වේ.

5. අගය සෞයන්න: $4.3 + 0.43$

අපේක්ෂිත පිළිතුර 4.73

ලකුණු 1

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

දැනම එකතු කිරීම පිළිබඳව සකස් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නයට අයදුම්කරුවන්ගේන් 76%ක් නිවැරදිව පිළිතුරු සපයා ඇතු.

දැනම සංඛ්‍යා ආකලනයේදී හාවිත කළ යුතු මූලික සිද්ධාන්ත පිළිබඳව තොදුනීම නිසා අයදුම්කරුවන්ගේන් 24%ක්ම අසාර්ථක වී ඇතු. සංඛ්‍යාවල ස්ථානය පිළිබඳව දැනුවත්ව එකතු කිරීමෙන් මෙටැනි අභ්‍යාසයකට නිවැරදි පිළිතුර ඉතා පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි බව සිසුනට අවධාරණය කළ යුතු වේ.

6. පුළු කරන්න: $4a + 3b - 2a$

අපේක්ෂිත පිළිතුර $2a + 3b$

ලකුණු 1

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

විෂ ගණිතයේ සරල ම සංකල්පයක් වන සජාතිය පද හා විජාතිය පද මිගු වූ ප්‍රකාශනයක් යුතු කිරීම හා සම්බන්ධ මෙම ප්‍රශ්නයට නිවැරදිව පිළිතුරු සපයා තිබුණේ අයදුම්කරුවන්ගේන් 56%ක් පමණි. අයදුම්කරුවන්ගේන් 40%ක් පමණ අසාර්ථක පිළිතුරු සපයා තිබු අතර අයදුම්කරුවන්ගේන් 4%ක් පමණ මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සපයා තොතිබුණි. විෂය පද ආකලනයේදී හා ව්‍යාකලනයේදී සජාතිය පද හා විජාතිය පද වෙන්කර සැලකීමේ අවශ්‍යතාව පිළිබඳවත් එක් එක් පදයේ ලකුණ පිළිබඳවත් සැලකිලිමත් වීමට සිසුන් පෙළඳවීම යුදුසු ය.

7. තොරතුරු රසකිරීමේ ත්‍රියාච්ලියක දී සටහන් කරගත් // / ප්‍රගණන ලකුණු මගින් දක්වෙන සංඛ්‍යාව කිය ඇ? අපේක්ෂිත පිළිතුර 8

ලකුණු 1

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

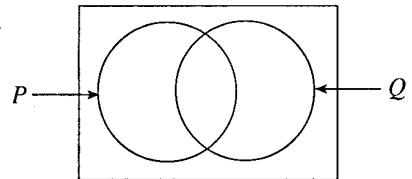
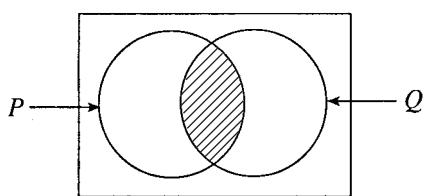
ඉතාම පහසු ප්‍රශ්නයක් වන මෙම ප්‍රශ්නයට අයදුම්කරුවන්ගේන් 85%ක් පමණක් නිවැරදි පිළිතුරු සපයා තිබුණි.

දී ඇති ප්‍රගණන ලකුණින් තිරුපණය කෙරෙන සංඛ්‍යාව හඳුනා ගත තොහැකි අයදුම්කරුවන් 15%ක් පමණ වේ. වර්ග කිහිපයකින් සමන්විත අයිතම සම්බන්ධයක් තුළ එක් එක් අයිතමයෙන් කොපමණ සංඛ්‍යාවක් අඩංගු වේ දැයි එකවර ගණන් කිරීමේදී ප්‍රගණන ලකුණු හාවිතයේ වැදගත්කමත් එම කාර්යයේදී පහේ ගොඩැල් හාවිතයෙන් ගණන් කිරීම වඩා පහසු බවත් මෙය තුළදක් රේඛා බණ්ඩ සංඛ්‍යාවක් ඇද දැක්වීම ඉක්මවා ගිය විධිමත් ගණන් කිරීමේ ක්‍රමයක් බවත් සිසුන්ට තහවුරු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

8. දී ඇති වෙන් රුපයේ $P \cap Q$ මගින් දක්වන ප්‍රදේශය අඳුරු කරන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර

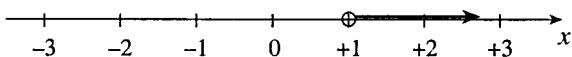
ලක්ෂණ 1

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

ගණිතය I ප්‍රශ්න පත්‍රයේ A කොටසෙහි ප්‍රශ්න අතුරින් අයදුම්කරුවන් වැඩිම සංඛ්‍යාවක් එනම් ප්‍රතිගතයක් ලෙස ගත්විට 86%ක් පමණ නිවැරදිව පිළිතුරු සපයා තිබූ ප්‍රශ්නය මෙයයි. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 14%කට පමණක් නිවැරදිව පිළිතුරු සැපයීමට අපහසු වී ඇතේ.

සෙය්දාන්තික වශයෙන් මෙම පත්‍රයෙහි අංක 1 සිට 7 තෙක් දී ඇති ප්‍රශ්න මේට වඩා පහසු වුව ද මෙය සිසුන් වැඩිධෙනකු බලාපොරොත්තු වූ ප්‍රශ්නයක් විම වැනි හේතුවක් නිසා ඔවුන් වැඩි දෙනකට නිවැරදිව පිළිතුරු සැපයීය හැකි ව්‍යුතා විය යුතුය. පිළිතුරු නොසැපයු මෙන්ම අසාර්ථක පිළිතුරු සැපයු අයදුම්කරුවන් 14%ට කුලක විෂය පිළිබඳව නිවැරදි අවබෝධයක් නොමැති විය යුතුය. කුලක විෂය ආගුයෙන් සන්නිවේදන නිපුණතාව පරිස්‍යා කෙරෙන මෙවැනි සරල ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා කුලක කරම පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා තිබීම ප්‍රයෝගනවත් බව පෙනේ.

9. දී ඇති සංඛ්‍යා රේඛාව මත නිරුපණය කර ඇති අසමානතාව ලියා දක්වන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර $x > +1$

ලක්ෂණ 1

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

මුළු ප්‍රශ්න දහය අතුරින් අඩුම ප්‍රතිගතයක් නිවැරදිව පිළිතුරු සපයා ඇත්තේ මෙම ප්‍රශ්නයට වන අතර එම අයදුම්කරුවන්ගේ ප්‍රතිගතය 52%කි.

අයදුම්කරුවන්ගෙන් 46% දෙනකු අසාර්ථක පිළිතුරු සපයා තිබූ අතර 2%ක් පිළිතුරු සපයා නොතිබේ. සංඛ්‍යා රේඛාවක මත නිරුපිත අසමානතාවක පෙදෙස් නිවැරදිව භදුනා ගෙන එය අසමානතා ලක්ෂණ නිවැරදිව යොදුමින් නිරුපණය කිරීම පිළිබඳවත් තොරුගත් පෙදෙසෙහි මායිමක පිහිටි සංඛ්‍යාවක් එම පෙදෙසට අයත් ද තැන් ද යන්න තීරණය කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳවත් සිසුන් දැනුවත් කිරීම අවශ්‍ය ය.

10. ගෝම් 1750 කිලෝග්‍රැම්වලින් දක්වන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර 1.75 kg

ලක්ෂණ 1

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

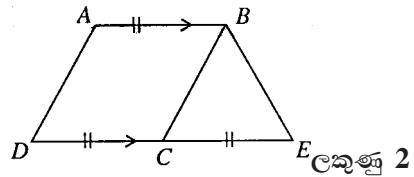
ස්කන්ධය පිළිබඳ එකක පරිවර්තනය කිරීමෙන් පිළිතුර ලබාගත යුතු මෙම ප්‍රශ්නයට නිවැරදිව පිළිතුරු සපයා ඇත්තේ අයදුම්කරුවන්ගෙන් 70%ක් පමණි.

අයදුම්කරුවන්ගෙන් 30%කට පමණ නිවැරදි පිළිතුර කරා යොමුවිය නොහැකිව ඇතේ. මිනුම් එකක අතර සම්බන්ධතාව පිළිබඳ අවබෝධයත්, සංඛ්‍යාවක් දහයේ බලවලින් බෙදීම පිළිබඳ අවබෝධයත් සිසුනට ලබා දීම වැදගත් ය.

- අංක 11 සිට 30 තෙක් ඇති එක් එක් ප්‍රශ්නයට ලක්ෂණ 2 බැඟින් හිමිවේ. මෙම ප්‍රශ්නවලට අවසාන පිළිතුරු පමණක් ඉදිරිපත් නොකිරීමට සිසුන් උනන්දේ කළ යුතුය. අවශ්‍ය නිවැරදි පියවර ලියමින් පිළිතුරු සැපයීමෙන් අවසාන පිළිතුර වැරදි වුව ද නිවැරදි පියවරට ලක්ෂණ ලබාගැනීමේ හැකියාව තිබෙන බව සිසුනට අවබෝධ කර දීම වැදගත් ය. එමෙන් ම නිවැරදි එකක සම්මත ආකාරයෙන් ලිවීමට ද සිසුන් දැනුවත් කිරීම සුදුසු ය.

11. දී ඇති රුපයේ, BCE ත්‍රිකෝණයේ වර්ගලය, $ABED$ ත්‍රිපිළියමේ වර්ගලයෙන් කවර හාගයක් ද?

අපේක්ෂිත පිළිතුර $\frac{1}{3}$

ලකුණු 2

$$2BCE = ABCD \quad \text{_____ } 1$$

නිරික්ෂණ හා නිගමන

සමාන්තර රේඛා ආග්‍රිත තල රුපවල වර්ගලය ඇසුරින් සකස් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නයට ලකුණු 2 බැහින් ලබා ගැනීමට හැකි වූ අයදුම්කරුවන්ගේ ප්‍රතිශතය 56%කට සිමා වී තිබුණි. ලකුණු 1 බැහින් ලැබූ අයදුම්කරුවන් 1% හැරුණු විට ඉතිරි 43%ම ලකුණු ලබා ගැනීමට නොහැකි වී ඇත.

තල රුප සටහන දෙස බලා ක්‍රියාකාරී පිළිතුරු සැපයීම වෙනුවට ප්‍රශ්නය කියවා අවබෝධයෙන් පිළිතුරු සැපයිය යුතු බව අවධාරණය කිරීම සුදුසු ය. එකම සමාන්තර රේඛා අතර පිහිටි සමාන්තරාප්‍රයක හා ත්‍රිකෝණයක වර්ගලය අතර සම්බන්ධය පිළිබඳව අවබෝධ කරවීම ද වැදගත් ය.

12. අගය පොයන්න: $\sqrt{2} \times \sqrt{8}$

අපේක්ෂිත පිළිතුර 4

1 + 1 ලකුණු 2

$$\sqrt{2 \times 8} \text{ හෝ } \sqrt{2} \times 2\sqrt{2} \quad \text{_____ } 1$$

නිරික්ෂණ හා නිගමන

අපරිමිය සංඛ්‍යා සුළු කිරීමේ හැකියාව පරික්ෂා කිරීමට දී ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව ද 54%කට සිමා වී ඇත. ප්‍රශ්නයට හිමි ලකුණු 2ම ලබා ඇත්තේ අයදුම්කරුවන්ගේන් 38%ක් පමණි.

අවසාන පිළිතුර අකිල කරණයක් ලෙස ලිය දැක්වීමේ අවශ්‍යතාවත් අපරිමිය සංඛ්‍යා නිවැරදිව සුළු කිරීම් නොදැනීම බොහෝ පිළිතුරු අසාර්ථකවීමට හෝතු වේ. කරණ සුළු කිරීමේදී $\sqrt{a} \times \sqrt{b} = \sqrt{ab}$ යන්න හාවිත කිරීම වැදගත් බව අවබෝධ කරවීම සුදුසු ය.

13. $x^2 \times x^3 = 32$ නම්, x හි අගය පොයන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර 2

ලකුණු 2

$$x^5 = 32 \text{ හෝ } 2^5 = 32 \quad \text{_____ } 1$$

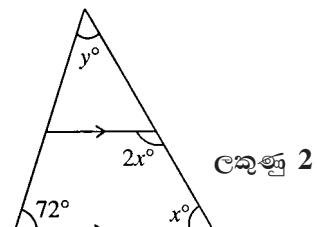
නිරික්ෂණ හා නිගමන

මුළුක දරුකක නීති හාවිත කිරීමේ හැකියාව මැනීම සඳහා සකස් කළ මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 59%කි. මුළුක දරුකක නීති හාවිත කිරීම මෙන්ම සංඛ්‍යාවක් වෙනත් සංඛ්‍යාවක බලයක් ලෙස දැක්වීම ද සංඛ්‍යා දෙකක් සමාන වන විට ඒවායේ දරුකක ද සමාන නම් එම දරුකකවල පාද ද සමාන වන බව අවබෝධය ද වැදගත් ය.

14. රුපයේ දක්වෙන තොරතුරු අනුව x හා y හි අගය පොයන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර $x = 60$

$$y = 48$$

නිරික්ෂණ හා නිගමන

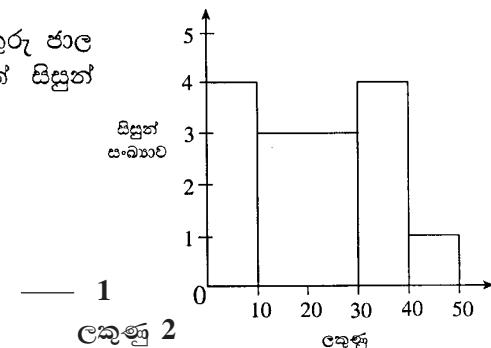
සමාන්තර රේඛා ආග්‍රිත කේත් සහ ත්‍රිකෝණයක අභ්‍යන්තර කේත් සකස් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 23%ක් තරම අඩු අගයකට සිමා වී ඇත. I පත්‍රයට පිළිතුරු සැපයු අයදුම්කරුවන්ගේන් 7%ක් මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සපයා තොරතුරු අතර, 67%ක්ම ලකුණු ලබා නොමැත.

මෙම සරල ජ්‍යාමිතික සංකල්ප සිසුනට නිවැරදිව තහවුරු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව මෙයින් පැහැදිලි වේ. ජ්‍යාමිතියේ සමාන්තර රේඛා ආග්‍රිත කේත්, ත්‍රිකෝණ ආග්‍රිත කේත් වැනි සේතුවලට අදාළ ප්‍රමේයවල සෑපු හාවිතය පිළිබඳව වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීමෙන් I පත්‍රයේ ඇති ජ්‍යාමිතිය ප්‍රශ්නවලට පහසුවන් පිළිතුරු සැපයිය හැකි වේ. මෙම සංකල්ප තහවුරු කරනු ලබන අතරම වැඩිපුර අභ්‍යන්තරය යොදවීම ද අත්‍යවශ්‍ය වේ.

15. සිසුන් කණ්ඩායමක් විසින් ලබාගත් ලකුණු පිළිබඳ තොරතුරු ජාල රේඛයෙන් දක්වේ. ලකුණු 10 න් 40 න් අතර ලබාගත් සිසුන් සංඛ්‍යාව, මුළු සිසුන් සංඛ්‍යාවෙන් කවර හාගයක් ද?

අපේක්ෂිත පිළිතර $\frac{2}{3}$ හෝ $\frac{10}{15}$

මුළු සිසුන් 15 හෝ 10 - 40 සිසුන් 10

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

පහ්ති ප්‍රාන්තරවල තරම අසමාන වූ ජාල රේඛයකින් තොරතුරු උප්පට දැක්වීමේ හැකියාව මැනීම සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 47%කි. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 43%ක්ම ලබා ඇත්තේ ලකුණු 0 බැහිති.

ජාල රේඛයක ස්තම්ඩවල වර්ගේලය අදාළ සංඛ්‍යාතයට අනුලෝචන සමානුපාත වන බව දැන ගැනීම වැදගත් ය. මෙවැනි අවස්ථාවක කිසියම් ප්‍රාන්තරයක පළල අනිකත් ප්‍රාන්තරවල පළල මෙන් දෙගුණයක් වන්නේ නම් එහි සංඛ්‍යාතය ද දෙගුණයක් විය යුතු බව අවධාරණය කළ යුතුවේ.

16. පහන වගුවේ දක්වෙන සංඛ්‍යාත්මක ප්‍රකාශන අතුරේ තිබුරු ප්‍රකාශන තෝරා ඒ එක් එක් නිවැරදි ප්‍රකාශනය ඉදිරියෙන් දී ඇති කොටුව තුළ ‘✓’ ලකුණ යොදන්න.

$5.3 \times 1.2 > 5.3$	
$6.5 \times 0.8 > 6.5$	
$4.2 \times 0.5 < 4.2$	
$3.2 \times 1.5 < 3.2$	

අපේක්ෂිත පිළිතර

$5.3 \times 1.2 > 5.3$	✓
$6.5 \times 0.8 > 6.5$	
$4.2 \times 0.5 < 4.2$	✓
$3.2 \times 1.5 < 3.2$	

ලකුණ 2

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 55%ක් වන අතර අයදුම්කරුවන්ගෙන් 30%ක්ම ලබා ඇත්තේ ලකුණු 0 බැහිති. දහ සංඛ්‍යාවක් එකට වඩා විශාල සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමේදී එහි අගය විශාල වන බවත් එකට වඩා කුඩා සංඛ්‍යාවකින් ගුණ කිරීමේදී එහි අගය කුඩා වන බවත් අවබෝධ කරවීම වැදගත් ය. 0.8 හා 0.5 වැනි දැඟම සංඛ්‍යා 1ට වඩා අගයෙන් අඩු බව පැහැදිලි කරදීමත් අසමානතා ලකුණු පිළිබඳව අවබෝධය ලබා දීමත් වැදගත් වේ.

17. $\binom{1}{2} + 2M = \binom{5}{8}$ වන පරිදි M න්‍යාසය සොයන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතර $\binom{2}{3}$

$2M = \binom{4}{6}$ ————— 1

ලකුණ 2

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

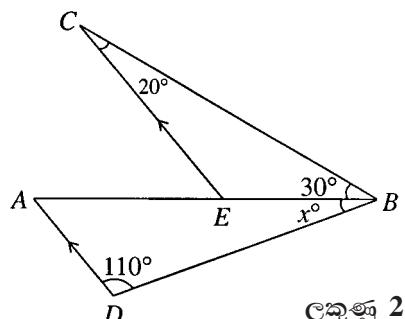
මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 41%කි. 7%කට පිළිතරු සැපයීමට තොරතු වී ඇත. 48%ක්ම ලබා ඇත්තේ ලකුණු 0 බැහිති.

න්‍යාස පුළු කිරීමේ පහසු ආහාරයක් වන මෙහිදී සරල ස්මේකරණ විසඳීමේ සිද්ධාන්තය හාවිත වන බැවින් න්‍යාස දෙකක් අඩු කිරීම හා $\frac{1}{2}$ වැනි න්‍යාසයකින් න්‍යාසයක් ගුණ කිරීම ආදි ගණන කරම පිළිබඳව සිසුනට අවබෝධ කරදීම වැදගත් ය.

18. රුපයේ දක්වෙන තොරතුරු අනුව x හි අගය සෞයන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර $x = 20$

$$\hat{AEC} = 50^\circ \text{ හෝ } \hat{BEC} = 130^\circ \quad \text{—— 1}$$

ලකුණු 2

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

සමාන්තර රේඛා ආග්‍රිත කේත සහ ත්‍රිකේත්‍යක කේත අසුරෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 49% කි. පිළිතුරු සැපයු අයදුම්කරුවන්ගේ 45% ක්ම ලබා ඇත්තේ ලකුණු 0 බැහිති.

ත්‍රිකේත්‍යක පාදයක් දික් කිරීමෙන් සැදෙන බාහිර කේතයෙහි විශාලත්වය ආග්‍රිත සම්බන්ධතා මෙන්ම සමාන්තර රේඛා ආග්‍රිත කේත ගණනය කරනු ලබන ආකාරය ද සිසුන් තුළ ඉතා භාදින් තහවුරු කළ යුතුය.

19. සමාගමක රුපියල් 10 බැහින් වූ කොටස් මිල දී ගැනීමට මිනිසෙක් රුපියල් 9000 ක් ආයෝජනය කරයි. මෙම කොටස්වල නාමික අගය රුපියල් 6000 ක් නම් මුළු කොටසක් මිල දී ගන්නේ කිය බැහින් ද?

අපේක්ෂිත පිළිතුර රුපියල් 15

$$\text{කොටස් ගණන } 600 \text{ හෝ } \frac{9000}{x} \times 10 = 6000 \quad \text{—— 1}$$

ලකුණු 2

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 37% කට සිමා වී ඇත. අයදුම්කරුවන් අතුරෙන් 54% ක්ම ලබා ඇත්තේ ලකුණු 0 බැහිති.

කොටසක නාමික අගය සහ කොටස්වල නාමික අගය මගින් කොටස් ප්‍රමාණය පළමුව ගණනය කර ගත යුතු බවත් එමගින් කොටසක මිල (වෙළඳ අගය) සෞයා ගත හැකි බවත් අවබෝධ කරවීම වැදගත් ය.

20. $T = a + (n - 1)d$ සූත්‍රයෙහි n උක්ත කරන්න.

$$\text{අපේක්ෂිත පිළිතුර } n = \frac{T - a}{d} + 1 \text{ හෝ } \frac{T - a + d}{d}$$

$$(n - 1)d = T - a \text{ හෝ } T = a + nd - d \quad \text{—— 1}$$

ලකුණු 2

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

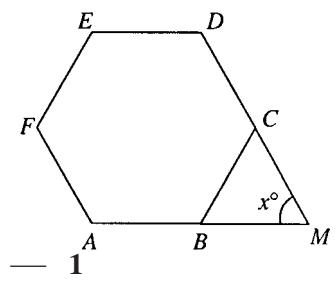
දී ඇති සූත්‍රයක අවබෝධ උක්ත කර ගැනීමේ හැකියාව මැනීමට මෙම ප්‍රශ්නය ඉදිරිපත් කර ඇති අතර එහි පහසුතාව 37% කි. අයදුම්කරුවන් අතුරෙන් 49% ක්ම ලබා ඇත්තේ ලකුණු 0 බැහිති.

සූත්‍රයක් දී ඇති විට එය සකස් වී ඇති ආකාරය ද අනුපිළිවෙළින් එහි යෙදි ඇති ගණිත කරම ද පිළිබඳ අවබෝධය ලබා දීමෙන් අනුපිළිවෙළට ප්‍රතිලෝචන ගණිත කරම හාවිතයෙන් පිළිතුරු ලබා ගැනීම පහසු කර ගත හැකි බව අවබෝධ කරදීම වැදගත් ය.

21. $ABCDEF$ යනු සවිධී සඩුප්‍රයකි. දික්කරන ලද AB හා DC පාද M හි දී හමුවේ. x හි අගය සෞයන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර $x = 60$

$$\text{අභ්‍යන්තර අළු } = \frac{720^\circ}{6} \text{ හෝ } \text{බාහිර අළු } = \frac{360^\circ}{6}$$

ලකුණු 2

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

සවිධි බහුජලයක අභ්‍යන්තර/ බාහිර කෝණයක විශාලත්වය ගණනය කිරීම හා එහි සරල හාවිත හැකියාව මැතිමට සකස් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 51%කි. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 39%ක්ම ලබා ඇත්තේ ලකුණු 0 බැහිති.

මෙම ප්‍රශ්නයෙහි ගණනය කිරීමට අවශ්‍ය කෝණයෙහි අගය ලබා ගැනීම වඩාත් පහසුවන්නේ සවිධි ඡ්‍යුවයේ බාහිර කෝණයක අගය සෞයා ගැනීම මගින් බව තහවුරු කළ යුතුය.

22. $\lg(10x) = b$ තම්, b ඇසුරෙන් $\lg x$ සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර $\lg x = b - 1$

$$\lg 10 + \lg x = b \text{ හෝ } \lg 10 = 1 \quad \text{_____ 1}$$

ලකුණු 2

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

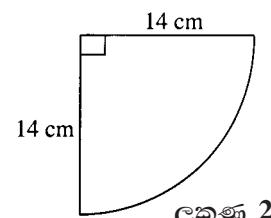
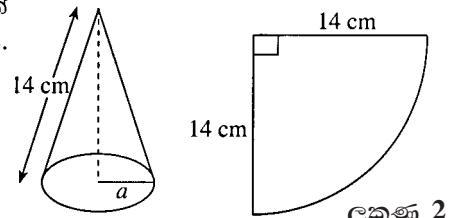
ලසුගණක නියම හා $\lg 10 = 1$ බව දැනුම ආශ්‍රිත සරල ප්‍රශ්නයක් ව්‍යව ද මෙහි පහසුතාව 4%කට සිමා වී ඇත. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 78%ක්ම ලබාගෙන ඇත්තේ ලකුණු 0 බැහිති වන අතර 17%ක්ම මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සපයා නැත.

මෙය වැඩියෙන්ම අපහසු වූ ප්‍රශ්න අතුරින් දෙවැනි ප්‍රශ්නය වේ. විෂ්ය පද ද ඇතුළත් වීම මෙයට හේතුවක් විය හැකිය. මූලික ලසුගණක නීති අනුව $\lg(ab) = \lg a + \lg b$ යන්න හාවිතය මෙන්ම $\lg 10 = 1$ බව අවබෝධය ද මෙහිදී වැදගත් වේ.

23. කුහර කේතුවක් හා එය සැකකිමට හාවිත කළ පතරොමක් රුපයේ දක්වේ. කේතුවේ පත්‍රලේ අරය වන a හි අගය සෞයන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර $a = 3.5 \text{ cm}$

$$\frac{1}{4} \times 2\pi \times 14 \quad \text{_____ 1}$$

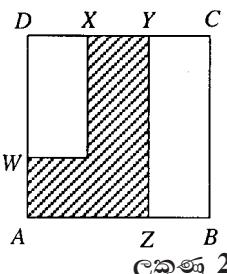
නිරීක්ෂණ හා නිගමන

මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 13%ක් පමණි. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 77%ක්ම ලබාගෙන ඇත්තේ ලකුණු 0 බැහිති. කේතුදික බණ්ඩියක් හාවිතයෙන් කේතුවක් තැනීමේදී “කේතුදික බණ්ඩියේ වාප කොටසේ දිග, කේතුවේ පත්‍රලේ පරිධියට සමාන වේ” යන සම්බන්ධය හඳුනා ගැනීම මෙහිදී වැදගත් ය. ඉහත සම්බන්ධතාව නොදුකිමත් ගණිතමය ප්‍රකාශන නිවැරදිව සුළු කිරීමේ නොහැකියාවත් නිසා ප්‍රතිචාරවලින් 87%ක අසාර්ථක වී ඇත. මෙවැනි සම්බන්ධතා හඳුනා ගැනීමේ අවස්ථා සිසුනට සම්පාදනය කර දිය යුතුය.

24. රුපයේ ඇති $ABCD$ සමවතුරස්යේ $DX = XY = YC = AW$ වේ තම් අදුරු කර ඇති කොටසේ වර්ගඑළය $ABCD$ සමවතුරස්යේ වර්ගඑළයෙන් කවර හාගයක් ද?

අපේක්ෂිත පිළිතුර $\frac{4}{9}$

$$\frac{1}{3} \text{ හෝ } \frac{1}{9} \text{ දැක්වීම } \quad \text{_____ 1}$$

ලකුණු 2

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

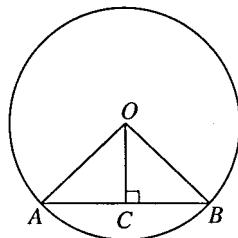
හාග පිළිබඳ දැනුම මැතිම සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 50%කි. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 94%ක්ම මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීමට උත්සාහ කර ඇති නමුත් මුළුන්ගෙන් 43%ක්ම ලබාගෙන ඇත්තේ ලකුණු 0 බැහිති. මෙවැනි අවස්ථාවකදී දෙනු ලබන රුපය වර්ගඑළයෙන් සමාන කුඩා කොටස්වලට වෙන් කර ගැනීමෙන් නිවැරදි පිළිතුර කරා පහසුවන් ලැබා විය හැකි බව සිසුනට පෙන්වා දිය යුතුය.

25. රුපයේ දක්වෙන විභ්‍ගයේ කේත්දාය O වන අතර $AB = 8 \text{ cm}$ හා $OC = 4 \text{ cm}$ වේ. $A\hat{O}B$ හි අගය සොයන්න.

$$\text{අපේක්ෂිත පිළිතුර } A\hat{O}B = 90^\circ$$

$$AC = CB = 4 \text{ cm} \text{ හෝ}$$

$$A\hat{O}C \text{ හෝ } O\hat{A}C \text{ හෝ } O\hat{B}C = 45^\circ \text{ දැක්වීම } — 1 \quad \text{ලකුණු 2}$$

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

වෘත්තයක ජ්‍යා ආස්‍රිත ප්‍රමේය පිළිබඳ දැනුම හා සමද්විපාද ත්‍රිකේත්ණවල ලක්ෂණ පිළිබඳ දැනුම මැතිවාසිකරුව ඉතුරු කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 44%කි.

වෘත්තයක ජ්‍යා ආස්‍රිත ප්‍රමේය යෙදීමෙන් සමද්විපාද ත්‍රිකේත්ණ හඳුනා ගැනීමත් ඒ ඇසුරෙන් අදාළ කේත්ණයෙහි අගය ලබාගැනීමත් මෙහිදී වැදගත් ය. මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීමෙන් වැළකී ඇත්තේ අයදුම්කරුවන්ගේ 7%ක් පමණක් නමුත්, අයදුම්කරුවන්ගේ 48%ක්ම මෙම ප්‍රශ්නයට ලකුණු ලබාගෙන ඇත්තේ ලකුණු 0 බැවිනි. ජ්‍යාමිතිය තේමාව යටතේ එන සරල ප්‍රමේය හාවිත කෙරෙන අභ්‍යාසවල සිසුන් නිරත කරවීමෙන් මෙවැනි ප්‍රශ්නවලට පහසුවෙන් නිවැරදි පිළිතුරු ලබා ගැනීමට ඔවුන් යොමු කළ හැකි වේ.

26. එක ම ඒකාකාර සිසුතාවෙන් ජලය ගලා එන ජල කරාම 3 ක් යොදා ගනීමින් වැංකියක් ජලයෙන් සම්පූර්ණයෙන් පිරවීමට මිනින්තු 8 ක් ගතවේයි. එක ම වේලාවේ දී කරාම 3 ම විවෘත කොට මිනින්තු 4 ක් ගතවූ පසු එක් කරාමයක් වසා දැමුවේ නම් වැංකියේ ඉතිරි කොටස පිරවීමට ගතවන කාලය කොපමණ ද?

අපේක්ෂිත පිළිතුර මිනින්තු 6

එක් කරාමයකින් වැංකිය පිරීමට ගතවන කාලය ම්. 8×3 හෝ

$$\text{මිනින්තු 4කදී } \frac{1}{2} \text{ ක් පිරීම } — 1 \quad \text{ලකුණු 2}$$

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

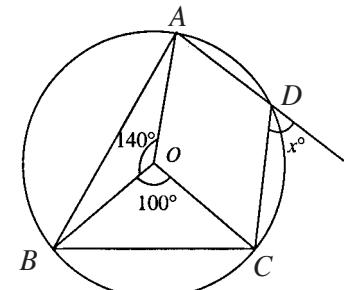
ප්‍රතිලෝම සමානුපාතය පිළිබඳ දැනුම මැතිවාසිකරුවන් පිරවීමට සකසා ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 21%ක් පමණි. ප්‍රතිලෝම සමානුපාතය යෙදෙන මෙවැනි ප්‍රශ්න, වැඩ හා කාලය සම්බන්ධ ප්‍රශ්නවලට සමාන වේ. අනුලෝම සමානුපාතයේදී එකක අගය සෙවීමට බෙදීම හාවිත වන අතර ප්‍රතිලෝම සමානුපාතයේදී ඒ සඳහා ගුණ කිරීම යොදා ගැනෙන බව පැහැදිලි කළ යුතු වේ.

27. රුපයේ දක්වෙන්නේ O කේත්දාය වූ වෘත්තයකි. එහි දක්වෙන තොරතුරු හාවිතයෙන් x හි අගය සොයන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර $x = 60$

$$O\hat{A}B = O\hat{B}A = 20^\circ \text{ හෝ } O\hat{B}C = O\hat{C}B = 40^\circ$$

$$\text{හෝ } A\hat{O}C = 120^\circ \text{ හෝ } A\hat{D}C = 120^\circ — 1$$

ලකුණු 2

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

වෘත්තයක කේත්ණ ආස්‍රිත ප්‍රමේය හාවිතයෙන් විවිධ කේත්ණවල විගාලන්ව ගණනය කිරීමේ හැකියාව මැතිවාසිකරුවන් සපයා ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 40%කි. අයදුම්කරුවන්ගේ 46%ක්ම ලබා ඇත්තේ ලකුණු 0 බැවිනි.

වෘත්තයක වාපායක්/ජ්‍යායක් මගින් කේත්දායේ ආපාතිත කේත්ණය හා වෘත්තය මත ආපාතිත කේත්ණය අතර සම්බන්ධයන් වෘත්ත විතරසුයක සම්මුඛ කේත්ණ ප්‍රතිලෝම සම්බන්ධයන් තිවැරදිව හාවිත කිරීම මෙහිදී අපේක්ෂිත ය. මෙම ප්‍රමේය කිහිපය හා එවායේ විශ්‍යාම පිළිබඳව පැහැදිලි අවබෝධයක් ලැබෙන සේ ඒ සම්බන්ධ සරල ගණනය කිරීමේ අභ්‍යාසවල සිසුන් යොදාවීමෙන් සාර්ථක ප්‍රතිඵල ලබාගත හැකි වේ.

28. $\frac{x}{y} + \frac{y}{x} = 3$ නම් $\frac{x^2}{y^2} + \frac{y^2}{x^2}$ හි අගය සොයන්න.

$$\text{අපේක්ෂිත පිළිතුර } \frac{x^2}{y^2} + \frac{y^2}{x^2} = 7$$

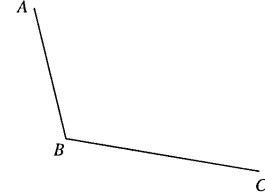
$$\left(\frac{x}{y} + \frac{y}{x}\right)^2 = \frac{x^2}{y^2} + \frac{y^2}{x^2} + 2\left(\frac{x}{y} \times \frac{y}{x}\right) \quad \text{ලක්ෂණ 2}$$

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

දෙන ලද ද්වීපද ප්‍රකාශනයක වර්ගයිනය ඇසුරෙන් අවශ්‍ය පිළිතුර ලබා ගැනීමේ හැකියාව පරික්ෂා කිරීම සඳහා ගොඩනැගුණු මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 3% ක තරම් අඩු අගයකට සිමා වී තිබේ. I පත්‍රයෙහි A කොටසහි අයදුම්කරුවන් අඩුම ප්‍රතිශතයක් සාර්ථක පිළිතුරු සපයා තිබූණේ මෙම ප්‍රශ්නය සඳහායි. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 14%ක් මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු නොසපයා තිබූ අතර, අයදුම්කරුවන්ගෙන් 82%ක්ම මෙම ප්‍රශ්නයට ලබා තිබූණේ ලක්ෂණ 0 බැහැනි. පිළිතුරු සැපයීමට උත්සාහ කර ඇති නමුත් එක් ලක්ෂණක්වන් ලබා ගැනීමට නොහැකි වූ අයදුම්කරුවන් වැඩිම ප්‍රතිශතය වාර්තා වන්නේ මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා ය.

$(a+b)^2$ හි ප්‍රසාරණය පිළිබඳ අවබෝධ හා එහි විවිධ හැකියාව සිසුනට ලබා දීම වැදගත් ය. මෙහිදී $(a+b)^2$ යන්න $a^2 + b^2$ ට සමාන නොවන බව පෙන්වා දීම සඳහා සැලකිලිමත් විය යුතුය. ඒ අනුව $a^2 + b^2 \equiv (a+b)^2 - 2ab$ බව පෙන්වා දීම ද වැදගත් ය.

29. ඉඩමක AB සහ BC මායිම් දෙකක් රුපයේ දැක්වේ. මෙම මායිම දෙකෙන් අඩුම වශයෙන් එක් මායිමකටත් 5 m දුරින් සිටින සේ සහ B මුළුව 7 m දුරින් සිටින සේ ඉඩමේ ගසක් සිටුවිය යුතු ව ඇත. පථ පිළිබඳ මධ්‍යේ දැනුම හාවිතයෙන් ගස සිටුවිය හැකි ස්ථාන, රුපයේ දළ සටහනකින් ඇද දක්වන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර අරය 7m වූ වෘත්තය ඇදීම — 1
 AB හේ BC ව 5m දුරින්
 සමාන්තර රේඛාවක් ඇදීම — 1
 ලක්ෂණ 2

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

ජ්‍යාමිතික පථ පිළිබඳ මුලික සිද්ධාන්ත ආශ්‍රිත දැනුම පරික්ෂා කිරීමට ඉදිරිපත් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 9%ක් පමණි. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 73%ක් මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා ලක්ෂණ 0 බැහැනි ලබාගෙන ඇති අතර අයදුම්කරුවන්ගෙන් 15%ක්ම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීමට උත්සාහ කර හේ නැත. මුලික පථ පිළිබඳ අවබෝධය ලබාදෙනින් එම දැනුම පරිසරයේ තාත්ත්වික අවස්ථා සඳහා සම්බන්ධ කර ගැනීමට සිසුන් යොමු කිරීම වඩා ප්‍රයෝගනවත් වේ.

30. $a + b - c = 3$ සහ $ab + c = 14$ වන පරිදි a, b හා c ධිත තිබේ තුනක් සොයන්න.

අපේක්ෂිත පිළිතුර 2, 5, 4 හේ
 1, 8, 6

ලක්ෂණ 2

නිරීක්ෂණ හා නිගමන

දී ඇති සම්බන්ධතාවක් තාත්ත් කරන බන තිබිලමය අගය සොයා ගැනීමේ හැකියාව මැනීම සඳහා මෙම ප්‍රශ්නය ඉදිරිපත් කර තිබූණු අතර, ගැටුල විසඳීමේ හැකියාව මැන බැලෙන මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 28%ක් පමණි. I පත්‍රයෙහි A කොටසයෙහි දුෂ්කරම ප්‍රශ්නය මෙය නොවුණ ද අයදුම්කරුවන්ගෙන් වැඩිම ප්‍රතිශතයක් එනම්, 18%ක්ම පිළිතුරු නොසපයන ලද ප්‍රශ්නය මෙය වේ. දී ඇති ගැටුලවට විසඳුම ලබා ගැනීම සඳහා ගණිතය විෂයයේ ප්‍රධාන අරමුණු වන දැනුම හා කුසලතා, සන්නිවේදනය, සම්බන්ධතා දැක්ම යන හැකියා සිසුන් තුළ තිබිය යුතුයි. ගැටුලව අවබෝධ කර ගතහොත් තැන්වරද කුමයෙන් ද රට පිළිතුරු සැපයීය හැකි බව සිසුනට පහදැලි කර දිය යුතුය. දෙන ලද ගැටුලවකට විසඳුම සෙවීමේදී එය හැකිතාක් දුරට ව්‍යුහගත කර ගත හැකි ආකාරයන්, එසේ ව්‍යුහගත කර ගැනීමෙන් විසඳුම කරා ප්‍රගත අනාවරණය කරගත හැකි ආකාරයන් නිදසුන් මගින් සිසුනට පහදා දිය යුතු වේ.

B කොටස

$$\begin{aligned}
 1. \quad (a) \quad & \text{සුළු කරන්න : } \left(1\frac{3}{4} - \frac{1}{2}\right) \times 2\frac{1}{5} \\
 & = 1\frac{1}{4} \times 2\frac{1}{5} \quad \text{_____ } 1 \quad \left(1\frac{1}{4} \text{ හේ } \frac{5}{4}\right) \\
 & = \frac{11}{4} \quad \text{_____ } 1 \\
 & = 2\frac{3}{4} \quad \text{_____ } 1
 \end{aligned}$$

ලකුණු 3

(b) එක්තරා විද්‍යුලිය සපයන සමාගමක් විසින් පාරිභෝගිකයන්ගෙන් අයකරනු ලබන ගාසේනු වගුවේ දැක්වේ.

මිට ආමතරව, සුම බිල්පතකට ම රුපියල් 315 ක ස්ථාවර ගාසේනුවක් ද එකතු කරනු ලැබේ.

එකක ප්‍රමාණය	එකකයක මිල (රුපියල්)
1 සිට 30 නෙක්	3.00
31 සිට 60 නෙක්	4.70
61 සිට 90 නෙක්	7.50

(i) එක්තරා මාසයක දී එකක 40 ක් හාටින කළ නිවසක මාසික බිල්පත කොපමණ ද?

$$1 - 30 \text{ එකකවලට මුදල} = \text{රු. } 3 \times 30 \quad \text{_____ } 1$$

$$\text{ඊළග එකක } 10 = \text{රු. } 4.70 \times 10 \quad \text{_____ } 1$$

$$\text{මාසික බිල්පත} = \text{රු. } 452 \quad \text{_____ } 1$$

ලකුණු 3

(ii) එක්තරා මාසයක මාසික බිල්පත රුපියල් 696 ක් වූ නිවසක් එම මාසයේ දී හාටින කර ඇති විද්‍යුලි එකක ගණන කොපමණ ද?

$$\text{එකක සඳහා මුදල} = \text{රු. } 696 - 315 \quad \text{_____ } 1$$

$$1 - 30 \text{ දැක්වා එකක නොමැතිව} = \text{රු. } 381 - (3 \times 30) \quad \text{_____ } 1$$

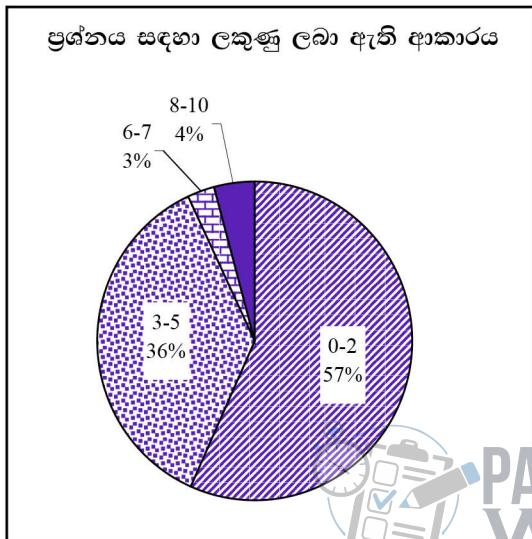
$$60 \text{ දැක්වා එකක නොමැතිව} = \text{රු. } 291 - (4.70 \times 30)$$

$$60 \text{ ට වැඩි එකක සංඛ්‍යාව} = \frac{150.00}{7.50} \quad \text{_____ } 1$$

$$\text{මුළු එකක} = 80 \quad \text{_____ } 1$$

ලකුණු 4

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරීක්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

මෙම ප්‍රාග්‍රහ ලකුණු 10ක් හිමිවන අතර, රට පිළිතුරු සැපයු අයදුම්කරුවන්ගෙන්,

57%ක් පමණ 0 - 2 ප්‍රාන්තරයේ ද,

36%ක් පමණ 3 - 5 ප්‍රාන්තරයේ ද,

3%ක් පමණ 6 - 7 ප්‍රාන්තරයේ ද,

4%ක් පමණ 8 - 10 ප්‍රාන්තරයේ ද,

ලකුණු ලබාගෙන ඇත.

මෙම ප්‍රාග්‍රහ පිළිතුරු සැපයු අයදුම්කරුවන්ගෙන් 93%ක්ම ලබාගෙන ඇත්තේ ප්‍රාග්‍රහ හිමි ලකුණු 10න් ලකුණු 5ක් හේ රට අඩුවෙනි. ලකුණු 5 ට වඩා ලබා ඇත්තේ 7%ක් පමණි. ගණිතය I පත්‍රයේ B කොටසහි ප්‍රාග්‍රහ පහ අනුරෙන්, ප්‍රාග්‍රහ හිමි ලකුණුවලින් හරි අඩුකාට වඩා වැඩියෙන් ලකුණු ලැබූ අයදුම්කරුවන්ගේ අඩුම ප්‍රතිශතය වාර්තා වන්නේ මෙම ප්‍රාග්‍රහ සඳහා ය.

ගණිතය I පත්‍රයේ B කොටසෙහි පළමුවන ප්‍රශ්නය හාග සුළු කිරීම හා බිල්පත් සකස් කිරීම ඇසුරෙන් සකස් කර ඇත. මෙම කොටසෙහි ප්‍රශ්න පහ අතුරින් අඩුම පහසුතාව ලබා තිබුණු ප්‍රශ්නය මෙය වන අතර එහි පහසුතාව 21%ක් පමණි.

හාග සුළු කිරීමේ හැකියාව මැතිමට ඉදිරිපත් කර තිබූ මෙම 1 (a) කොටසෙහි පහසුතාව 53%ක් විය. පොදු හරය හාවිත කෙරෙන මූලික පියවර ඔස්සේ හෝ පුදෙක් ව්‍යවහාර කුසලතා හාවිතයෙන් හෝ හාග දෙකක අන්තරය ලබා ගැනීම සඳහා යොමුවේමේදී සිසුන් යාන්ත්‍රික බවින් මිදිම වඩාත් සුදුසු වේ. සිසුන් සාමාන්‍යයෙන් හාග සුළු කිරීම කෙරෙහි දුරවලතාවක් දක්වන බැවින් වැඩිපුර අභ්‍යාසවල යෙද්වීම ද අවශ්‍ය වේ.

මාසික බිල්පත් ගණනය කිරීමේදී ගාස්තුව කොටස් වශයෙන් ගණනය කර එම මුදලට ස්ථාවර ගාස්තුව එකතු කිරීම අතපසු කිරීම නිසා මෙම (b) (i) කොටස් පහසුතාව 10% තරම ඉතා පහළ මට්ටමකට පසු බැඳ තිබුණි. (ii) කොටසෙහි පහසුතාව ද 13%කට සිමා වී ඇත. බිල්පතෙහි වටිනාකම දී ඇති විට එකක ගණන සෙවීම සඳහා ප්‍රතිවර්තන ගණනය කිරීම පිළිබඳව පැහැදිලිව නොදැන සිරීම මෙයට ප්‍රධාන හේතුවක් ලෙස සැලකිය හැකිය. සමස්තයක් ලෙස ගත් කළ මෙවැනි ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේදී අවබෝධයෙන් යුතුව පියවර ලියා ඉදිරිපත් කිරීමට පුරුවක් සිසුනට ලබාදිය යුතු වේ.

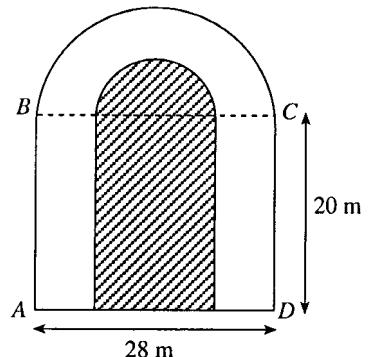
2. රුපයේ අදුරු කර ඇත්තේ සැපුකෝණාපාකාර කොටසකින් සහ අරඹ වෘත්තාකාර කොටසකින් සමන්විත උද්‍යාතයකි. ඒ වටා 7 m පළල පාරක් ඇත.

- (i) උද්‍යාතයේ අරඹ වෘත්තාකාර කොටසේ අරය සෞයන්න.

$$\text{අරය } 7\text{m} \quad \text{—— 1} \quad \text{ලකුණු 1}$$

- (ii) උද්‍යාතයේ මුළු වර්ගඑලය සෞයන්න.

$$\begin{aligned} \text{වර්ගඑලය} &= (14 \times 20) + \left(\frac{1}{2} \times \frac{22}{7} \times 7 \times 7 \right) \quad \text{—— 1+1} \\ &= 357 \text{ m}^2 \quad \text{—— 1} \quad \text{ලකුණු 3} \end{aligned}$$

- (iii) උද්‍යාතය වටා ඇති පාරේ වර්ගඑලය සෞයන්න.

$$\begin{aligned} \text{පාරේ වර්ගඑලය} &= \left(\frac{1}{2} \times \frac{22}{7} \times 14 \times 14 \right) + (28 \times 20) - 357 \text{ m}^2 \quad \text{—— 1} \\ &= 511 \text{ m}^2 \quad \text{—— 1} \quad \text{ලකුණු 2} \end{aligned}$$

- (iv) පාරට පිටතින්, AB එක් මායිමක් වන සේ 180 m^2 වර්ගඑලයෙන් යුත් සැපුකෝණාපාකාර රෙඛාලක් යැකැසීමට යෝජිතය. එම රෙඛාලේ දළ සටහන මිනුම් සහිතව ඉහත රුපයේ ඇද දක්වන්න.

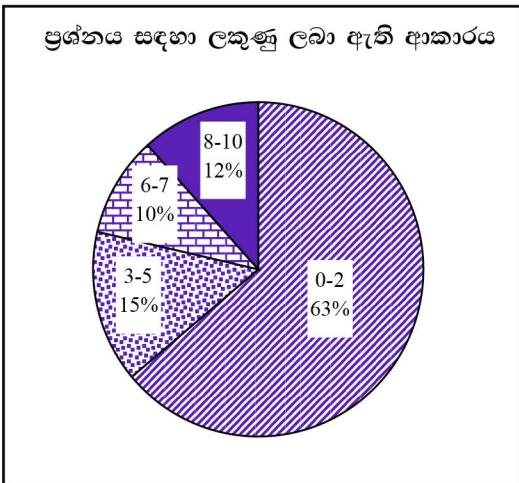
$$9 \text{ m} \quad \text{—— 1} \quad \text{අදීම} \quad \text{—— 1} \quad \text{ලකුණු 2}$$

- (v) රෙඛාලේ බිමට, දිග 30 cm හා පළල 20 cm වූ කොන්ත්‍රිට් ගබාල් ඇතිරිමට ද යෝජිතය. කුළීමෙන් කොරව ඇතිරිම සඳහා අවශ්‍ය අවම ගබාල් සංඛ්‍යාව සෞයන්න.

$$\begin{aligned} \text{ගබාල් සංඛ්‍යාව} &= \frac{2000}{20} \times \frac{900}{30} \quad \text{—— 1} \\ &= 3000 \quad \text{—— 1} \end{aligned}$$

ලකුණු 2

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයු අයදුම්කරුවන්ගේන්, 63%ක් පමණ 0 - 2 පාන්තරයේ ද, 15%ක් පමණ 3 - 5 පාන්තරයේ ද, 10%ක් පමණ 6 - 7 පාන්තරයේ ද, 12%ක් පමණ 8 - 10 පාන්තරයේ ද, ලකුණු ලබාගෙන ඇත.

අයදුම්කරුවන්ගේන් 78%ක්ම ලබා ඇත්තේ ලකුණු 5 ක් හෝ රට අඩුවෙන් වන අතර, ලකුණු 5ට වැඩියෙන් ලබා ඇත්තේ අයදුම්කරුවන්ගේන් 22%ක් පමණි.

සාපුරුකෝණාපුයක හා වෘත්තයක වර්ගලය ආග්‍රිතව සකස් කොට ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි සමස්ත පහසුතාව 25%ක් තරම් අඩු අගයකට සීමා වී ඇත.

- (i) කොටස සඳහා උද්‍යානයේ අරය ගණනය කිරීමේදී අයදුම්කරුවන්ගේන් 53%ක් පමණ සාර්ථක වී ඇති අතර අසාර්ථකවූවන් වැඩි පිරිසක් උද්‍යානය ලෙස මූල්‍ය රුපය හඳුනා ගැනීම මිට හේතු වී තිබේ. එහෙයින් ප්‍රශ්නයෙහි දී ඇති තොරතුරු සැලකිල්ලෙන් කියවා පැහැදිලිව අවබෝධ කර ගැනීමට සිසුන් යොමු කිරීම අවශ්‍ය ය.
- (ii) කොටසෙහි පහසුතාව 37%ක් විය. මෙහිදී අදාළ අර්ධ වෘත්තාකාර කොටසේ අරය නිවැරදිව ගණනය කර නොගැනීම නිසා ප්‍රතිචාර වැඩි ප්‍රමාණයක් අසාර්ථක වී තිබේ. අර්ධ වෘත්තයක වර්ගලය සෙවීමේ සූත්‍රය නොදැනීමත් අර්ධ වෘත්තයක වර්ගලය ලබා ගැනීමට නොදැනීමත් අඩු ලකුණු ලැබීමට හේතු වී තිබූණි.
- (iii) කොටසෙහි පහසුතා ද්රේශකය 29%ක් විය. මෙහිදී ද අර්ධ වෘත්තයක වර්ගලය සෙවීමට නොදැනීමත් සූත්‍ර කිරීමේ දුර්වලතාත් නිසා පිළිතුරු වැඩි ප්‍රමාණයක් අසාර්ථක වී තිබේ. යාන්ත්‍රික වීමෙන් තොරව, දෙන ලද තොරතුරු අසුරින් ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් සෙවීම සඳහා සිසුන් යොමු කළ යුතුව ඇත.
- (iv) කොටසෙහි පහසුතා ද්රේශකය 45%ක් වූ අතර වැඩි පිරිසක් ඔවුන් විසින් අදින ලද රථගාලේ මිනුම් දක්වා නොතිබීම ලකුණු අනිමි වීමට හේතු විය.
- (v) කොටසෙහි පහසුතා ද්රේශකය 9%ක් තරම් අඩු අගයකට සීමා වී තිබූ අතර මෙම ප්‍රශ්නයේදී සිසුන්ට වඩාත්ම දුෂ්කර වූයේ මෙම කොටස බව පෙනේ. රථගාලේ වර්ගලය, ගබාලක වර්ගලයෙන් බෙදීමෙන් ගබාල් සංඛ්‍යාව ගණනය කළ අයදුම්කරුවන් විශාල පිරිසක් වූහ. කැපීමෙන් තොරව යන කරුණ අවධාරණය නොකිරීම නිසා විශාල පිරිසකට අදාළ ලකුණු අනිමි විය. මේ අනුව දිග අතට අවශ්‍ය ගබාල් ගණනත්, පළල අතට තිබිය යුතු ගබාල් පේළී ගණනත් සෙවීම මගින් මූල ගබාල් ගණන සෙවීම සඳහා සිසුන් යොමු කළ යුතු වෙයි.

3. (a) පාසලක සිටි ගැහැනු ලමයි සංඛ්‍යාව හා පිරිමි ලමයි සංඛ්‍යාව අතර අනුපාතය $4:5$ විය.

(i) පාසලේ ගැහැනු ලමයි 800 ක් සිටියේ නම් පාසලේ සිටින මුළු සිසුන් සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?

$$\text{මුළු සිසුන් සංඛ්‍යාව} = 800 \times \frac{9}{4} = 1800$$

කොණු 2

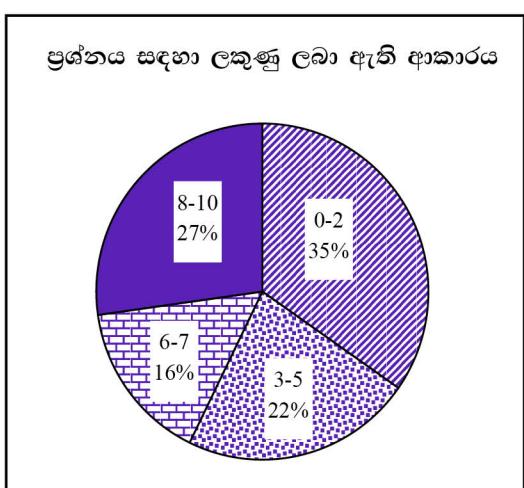
(ii) මාස කිහිපයකට පසු පාසලේ සිටින සිසුනට අමතරව තව ගැහැනු ලමයි සංඛ්‍යාවක් පමණක් පාසලට ඇතුළත් විය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ගැහැනු ලමයි සංඛ්‍යාව හා පිරිමි ලමයි සංඛ්‍යාව අතර අනුපාතය $6:5$ ලෙස වෙනස් විය. පාසලට අමතරව ඇතුළත් වූ ගැහැනු ලමයි සංඛ්‍යාව සොයන්න.

පිරිමි සිසුන් සංඛ්‍යාව	=	1000	1
දැන් ගැහැනු ලමයින් සංඛ්‍යාව	=	$1000 \times \frac{6}{5}$	1
	=	1200	1
අමතර ගැහැනු ලමයින් සංඛ්‍යාව	=	400	1

කොණු 4

(b) 20% වාර්ෂික සුලු පොලීයකට රුපියල් 8000 ක් ගැටුව ගත් මේනිසේක් අවුරුදු 3 ක් අවසානයේ එම ගෙයෙන් තිබූහිස් විමට ආපසු ගෙවිය යුතු මූල්‍ය මුදල සොයන්න.			
වර්ෂයකට පොලීය	= රු. $8000 \times \frac{20}{100}$	1 හෝ $8000 \times \frac{20}{100} \times 3$	2
	= රු. 1600	1	
වර්ෂ 3කට පොලීය	= රු. 1600×3	1	
∴ ගෙවිය යුතු මූල්‍ය මුදල	= රු. 12800	1	ලක්ෂණ 4

පිළිබඳ සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

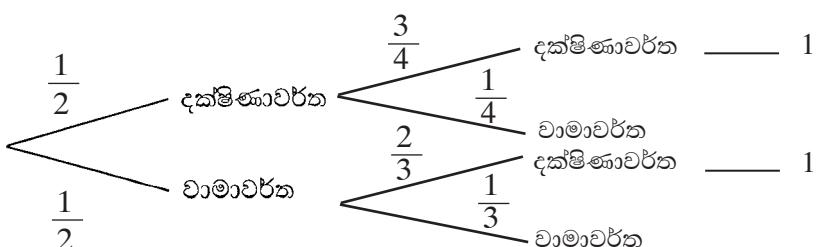
මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයු අයදුම්කරුවන්ගෙන්, 35%ක් පමණ 0 - 2 පාන්තරයේ ද, 22%ක් පමණ 3 - 5 පාන්තරයේ ද, 16%ක් පමණ 6 - 7 පාන්තරයේ ද, 27%ක් පමණ 8 - 10 පාන්තරයේ ද, ලක්ෂු ලබාගෙන ඇති.

අයදුම්කරුවන්ගෙන් 43%ක් ප්‍රශ්නයට හිමි ලකුණුවලින් අඩකට වැඩියෙන් ලබාගෙන ඇති අතර 57%ක් ලබාගෙන ඇත්තේ ලකුණු 5ක් හෝ රට අඩුවෙති.

ගණිතය I පත්‍රයේ B කොටසහි තුන්වන ප්‍රශ්නය, සංඛ්‍යා තේමාව යටතේ “අනුපාත හා සූල් පොලිය” යන විෂය කරුණු පදනම් කරගෙන ඉදිරිපත් කර තිබුණු අතර මෙම B කොටසේ ප්‍රශ්න අතුරින් වැඩිම පහසුතාව ලබා තිබු ප්‍රශ්නය මෙයයි. එහි පහසුතාව 47%කි. අනුපාත පිළිබඳ දැනුම ඇසුරින් (a) (i) කොටසට සිසුන් පහසුවෙන් පිළිතුරු සපයා තිබුණු අතර මෙම කොටසහි පහසුතාව 63%ක් විය. (a) (ii) කොටසේ පහසුතාව 43%කි. ප්‍රශ්නය මගින් ඉදිරිපත් කර තිබු කරුණු නිරවුල්ව තෝරුම් නොගැනීමේ දුර්වලතාව නිසා මෙම කොටසට පිළිතුරු සැපයීමට දුෂ්කර වී තිබු බව දක්නට ලැබේ. අනුපාත පිළිබඳ සංකල්ප මෙන්ම ඒවායේ සරල හැකියාව සිසුන් තුළ වඩාත් තහවුරු කළ යුතු අතර දෙන ලද ප්‍රශ්නය හෝදින් කියවා පිළිතුරු සැපයීමට සිසුන් යොමු කළ යුතුය. සූල් පොලිය ඇසුරින් ගණනය කළ හැකි ඉතා සරල ප්‍රශ්නයක් වන (b) කොටසහි පහසුතාව 60%කි. සූල් පොලිය පිළිබඳ මූලධර්ම පැහැදිලිව නොදැනීම හා ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයා ලබා තිබු අත්දැකීම් මද බව මෙලෙස අසාර්ථක වීමට හේතුවන බැවින් වැඩිපුර අභ්‍යාසවල සිසුන් යෙද්වීම අවශ්‍ය වේ.

4. (a) (i) යන්ත්‍රයක් තුළ ඇති දිනිරෝද්‍යක් ආරම්භයේ දී සමාන සම්භාවනා සහිතව දක්ෂිණාවර්තව හෝ වාමාවර්තව ප්‍රමණය වේ. එම අවස්ථාවේ දී ප්‍රමණ දිගාව දක්ෂීමට අදින ලද අස්ථ්‍යාරු රුක් සටහනක් පහත දක්වේ. එහි අදාළ සම්භාවනා ලක්ෂු කරන්න. ලක්ෂු 1

- (ii) දිනිරෝද්‍ය මොහොකට තැවති තැවත එය දක්ෂිණාවර්තව හෝ වාමාවර්තව ප්‍රමණයවීම ආරම්භ වන්නේ පහත සම්භාවනා සහිතව ය. මූල් ප්‍රමණය දක්ෂිණාවර්ත තුවහොත් ඊලග අවස්ථාවේ දී ද එය එම දිගාවට ම ප්‍රමණයවීමේ සම්භාවනාව $\frac{3}{4}$ කි. මූල් ප්‍රමණය වාමාවර්ත තුවහොත් ඊලග අවස්ථාවේ දී ද එය එම දිගාවට ම ප්‍රමණයවීමේ සම්භාවනාව $\frac{1}{3}$ කි. රුක් සටහන දීර්ඝ කර දෙවනි ප්‍රමණයට අදාළ සම්භාවනා ලක්ෂු කරන්න. ලක්ෂු 2

- (iii) දිනිරෝද්‍ය අවස්ථා දෙකේ දී ම එක ම දිගාවට ප්‍රමණයවීමේ සම්භාවනාව සෞයන්න. ලක්ෂු 3

$$\left(\frac{1}{2} \times \frac{3}{4} \right) + \left(\frac{1}{2} \times \frac{1}{3} \right) = \frac{13}{24} = 1 \left(\text{හෝ } \frac{26}{48} \right)$$

- (iv) දිනිරෝද්‍ය මෙම අවස්ථා දෙකේ දී එකිනොකට විරුද්ධ දිගාවලට ප්‍රමණය වීමට වඩා එක ම දිගාවට ප්‍රමණය වීමට වැඩි තැකැලුවක් ඇති බව පෙන්වන්න. ලක්ෂු 2

$$\text{විරුද්ධ දිගාවට ප්‍රමණය වීම} = \frac{11}{24} \quad \text{_____ 1}$$

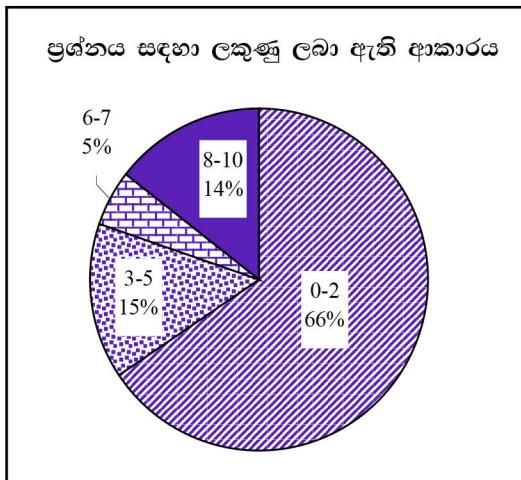

(b) අංක 1 සිට 4 තෙක් අංක යෙදු නොනැතුරු විතුස්කලාකාර දුයුතුවයක් හා සාධාරණ කාසියක් එකවර උච්ච දමනු ලැබේ. දුයුතුවයෙහි ඔත්තේ සංඛ්‍යාවක් හා කාසියෙහි සිරස ලැබේමේ සම්භාවිතාව සෞයන්න.

$$\begin{aligned} & \left(\frac{2}{4} \times \frac{1}{2} \right) = 1 \\ & = \frac{1}{4} = 1 \end{aligned}$$

ලක්ෂණ 2

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරීක්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයු අයදුම්කරුවන්ගෙන්, 66%ක් පමණ 0 - 2 පාන්තරයේ ද, 15%ක් පමණ 3 - 5 පාන්තරයේ ද, 5%ක් පමණ 6 - 7 පාන්තරයේ ද, 14%ක් පමණ 8 - 10 පාන්තරයේ ද, ලක්ෂණ ලබාගෙන ඇත.

අයදුම්කරුවන්ගෙන් 19%ක් පමණක් ප්‍රශ්නයට හිමි ලක්ෂණවලින් අඩුකළ වඩා ලබාගෙන ඇති අතර 81%ක්ම ලබාගෙන ඇත්තේ ලක්ෂණ 5ක් හෝ රේට අඩුවෙනි. B කොටසේ ප්‍රශ්න 5 අතුරෙන්, 0-2 පාන්තරය තුළ ලක්ෂණ ලැබූ අයදුම්කරුවන් වැඩිම ප්‍රතිශතය වාර්තා වන්නේ මෙම ප්‍රශ්නය සඳහා ය.

කළක හා සම්භාවිතාව තේමාවේ සම්භාවිතාව එකකය යටතේ සකස් කොට ඇති මෙම ප්‍රශ්නයේ සමස්ත පහසුතාව 25%කි. මෙහිදී ද පිළිතුරු වැඩි ප්‍රමාණයක් අසාර්ථක වූ බව දක්නට ඇත. එබැවින් විවිධ සංසිද්ධී පිළිබඳ රැක් සටහන් ගොඩ නැගීමේ අවස්ථා සිසුන්ට ලබා දිය යුතුව ඇත.

(a) (i) කොටසහි පහසුතාව 54%ක් විය. “සමාන සම්භාවිතා සහිත” යන්න අවබෝධ කර නොගැනීම නිසා ගාබා දාම මත නිවැරදිව සම්භාවිතා සටහන් කර නොතිබේ.

(a) (ii) කොටසහි පහසුතාව 44%ක් විය. සසස්මාවී සිද්ධියක් සිදු වීමේ සම්භාවිතාව දී ඇති විට එය සිදු නොවීමේ සම්භාවිතාව නිරීක්ෂණ කිරීමට අපොහොසත් වීම රැක් සටහනේ ගාබා දාම මත නිවැරදි සම්භාවිතා ලිවීමට නොහැකි වීමට හේතු වී ඇත.

(a) (iii) කොටසහි පහසුතාව 26%ක් විය. සම්භාවිතා නිවැරදිව සටහන් කිරීමටත් හාග නිවැරදිව සුළු කිරීමටත්, අවස්ථා දෙකකි සම්භාවිතා එකතු කර අවශ්‍ය සම්භාවිතාව ලබා ගැනීමටත් සිසුන් යොමු කිරීම වඩා පූංඩිය ය.

(a) (iv) කොටසහි පහසුතාව 20%ක් තරම් අඩු වී ඇති අතර ලක්ෂණ ලැබීමට වඩාත්ම දුෂ්කර වූයේ මෙම කොටස බව පෙනෙයි. මෙම කොටසට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා දැනිරෝද එකිනෙකට විරැද්ධ දිගාවලට තුමණය වීමේ සම්භාවිතාව ගණනය කර එම අගය ඉහත (iii) හි ලැබෙන සම්භාවිතාවට වඩා අඩු බව පෙන්වීම හෝ එසේ නැතහෙත් ඉහත (iii) හි අගය $\frac{1}{2}$ ට වඩා වැඩි බව පෙන්වීම හෝ අවශ්‍ය වේ. තර්කානුකුලට මෙවැනි පිළිතුරු නිර්මාණය කර ගැනීම සඳහා ද සිසුන් යොමු කළ යුතු වේ.

සම්භාවිතාව පිළිබඳ සරල භාවිතයක් වූ (b) කොටසහි පහසුතාව 30%ක් විය. මෙබදු සරල අභ්‍යාසවල වැඩි වශයෙන් නිරත කරවීම මගින් සිසුන්ට නිවැරදි මූලධර්ම තහවුරු කළ යුතු බව පෙනෙයි.

5. එක්තරා ආයතනයක සේවය කරනු ලබන සේවකයින් 30 දෙනකු මාය දෙකක් තුළ සේවයට පැමිණි දින ගණන් ඇතුළත් වෙන්ත පත්‍ර සටහනක් පහත දක්වේ.

වෙන්ත	පත්‍ර
0	9
1	8, 9
2	3, 3, 5, 6, 6, 7, 7, 8, 9, 9, 9
3	6, 6, 7, 7, 7, 8, 8, 8, 8, 8, 9, 9, 9
4	0

- (i) සේවකයෙක් සේවයට පැමිණි දින ගණන් පරාසය සහ මධ්‍යස්ථය සෝයන්න.

$$\text{පරාසය} = 40 - 9 \quad \underline{\hspace{2cm}} \quad 1$$

$$= 31 \quad \underline{\hspace{2cm}} \quad 1$$

$$\text{මධ්‍යස්ථය} = 36 \quad \underline{\hspace{2cm}} \quad 1$$

ලකුණු 3

- (ii) ඉහත සටහන ඇසුරෙන් පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න. (මෙහි $8 < x \leq 14$ මගින් $\{x : 8 < x \leq 14\}$ කුලය ආදි ලෙස දක්වේ.)

පන්ති ප්‍රාන්තරය (දින ගණන)	සංඛ්‍යාතය (සේවකයින් සංඛ්‍යාව)	මධ්‍ය අගය
8 – 14	1	11
14 – 20	2	17
20 – 26	5	23
26 – 32	6	29
32 – 38	12	35
38 – 44	4	41

සංඛ්‍යාත තීරය උස $\underline{\hspace{2cm}}$ 2

(වැරදි 2ක් නොසලකන්න)

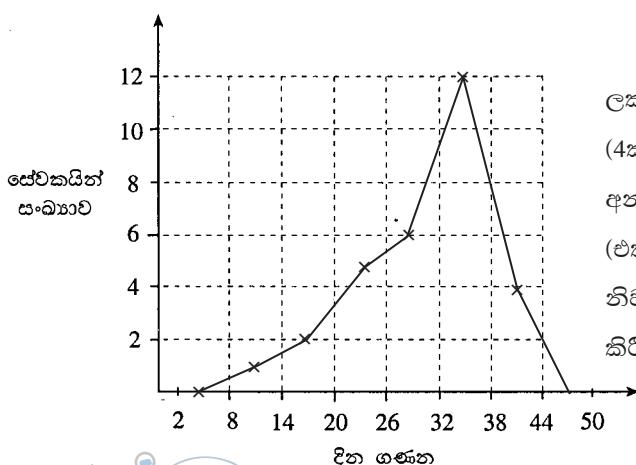
මධ්‍ය අගය තීරය $\underline{\hspace{2cm}}$ 2

(එකක් වැරද්දක් නොසලකන්න)

ලකුණු 4

- (iii) එම වගුවට මධ්‍ය අගය තීරයක් එක් කරන්න.

- (iv) ඉහත තොරතුරු ඇසුරෙන්, පහත අක්ෂ පද්ධතිය මත සංඛ්‍යාත බහු අපුරාධිත අදින්න.

ලක්ෂා ලකුණු කිරීම $\underline{\hspace{2cm}}$ 1

(4ක් වත් නිවැරදි වීම)

අන්ත ලක්ෂා දෙක $\underline{\hspace{2cm}}$ 1

(එකක්වත් නිවැරදි වීම)

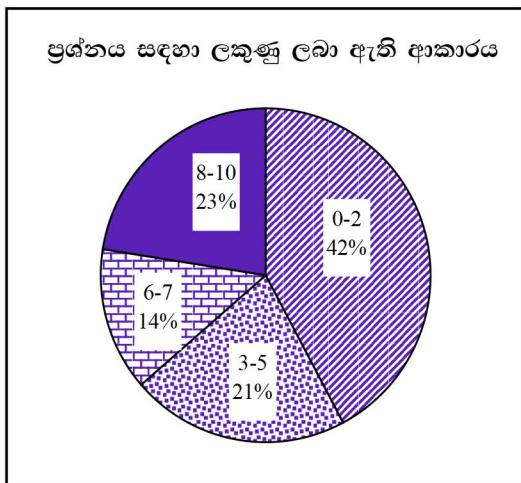
නිවැරදි බහු අපුරාධිත සම්පූර්ණ

කිරීම $\underline{\hspace{2cm}}$ 1

ලකුණු 3

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයී අයදුම්කරුවන්ගේ,
42%ක් පමණ 0 - 2 ප්‍රාන්තරයේ ද,
21%ක් පමණ 3 - 5 ප්‍රාන්තරයේ ද,
14%ක් පමණ 6 - 7 ප්‍රාන්තරයේ ද,
23%ක් පමණ 8 - 10 ප්‍රාන්තරයේ ද,
ලකුණු ලබාගෙන ඇත.

අයදුම්කරුවන්ගේ 37%ක් ලකුණු 5ට වඩා වැඩියෙන් ලබා ඇති අතර 63%ක්ම ලබා ඇත්තේ ලකුණු 5ක් හෝ 5ට අඩුවෙනි.

ගණිතය I ප්‍රශ්න පත්‍රයේ B කොටසේ සංඛ්‍යානය තේමාව යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇති පස්වෙනි ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 41%කි. මෙය දත්ත නිරුපණය සහ ආර්ථිකතා ඒකකය පදනම් කරගෙන සකස් කර ඇති ප්‍රශ්නයකි.

(i) කොටස ඉතාම සරල ප්‍රශ්නයක් ව්‍යව ද පහසුතාව 44%කට සිමා වී තිබේ. සංඛ්‍යානයේ සරලම සංකල්ප ලෙස ගැනෙන දී ඇති සංඛ්‍යා ව්‍යාප්තියක පරාසය, මධ්‍යස්ථානය වැනි විවෘතතාව පිළිබඳ මිනුම් හා කේන්ද්‍රික ප්‍රවෙශනාව පිළිබඳ මිනුම්, ව්‍යාප්තිය කුඩා වන විට සෑපුරුවම ගණනය කරනු ලබන ආකාරය සිසුන් තුළ වඩාත් තහවුරු කළ යුතු බව පෙනේ. වෘත්ත පත්‍ර සටහන නිවැරදිව කියවා අවබෝධ කර ගැනීමට තුරු කිරීම ද අවශ්‍ය වේ.

වෘත්ත පත්‍ර සටහනේ ඇති දත්ත හාවිතයෙන් වගුව සම්පූර්ණ කිරීමට දී ඇති (ii) කොටසෙහි පහසුතාව 60%කි. එක් එක් සංඛ්‍යාත්මක අගය අදාළ පන්ති ප්‍රාන්තරයට නිශ්චිතව ඇතුළත් කිරීමට අපොහොසත් විම නිසා ප්‍රතිචාරවලින් 40%ක් අසාර්ථක වී ඇත. සිසුන් මෙවැනි ඉතා සරල ක්‍රියාකාරකම් සහිත අභ්‍යාසවල වැඩිපුර තිරත විය යුතු වේ.

මධ්‍ය අගය සෙවීමේ සරල සංකල්පයකින් යුත් (iii) කොටසේ පහසුතාව 57%කි. පන්ති ප්‍රාන්තරයක මධ්‍ය අගය සෙවීම වැනි සරල ක්‍රියාකාරකම මගින් උපයා ගත හැකිව තිබූ ලකුණු, සිසුන් සැහෙන සංඛ්‍යාවක් විසින් අහිමි කර ගනු ලැබීම අවධානයට යොමු විය යුතු කරුණකි.

දී ඇති තොරතුරු ඇසුරින් සංඛ්‍යාත බහුජ්‍යය ඇදීමට ඉදිරිපත් කර තිබූ (iv) කොටසෙහි පහසුතාව 43%කි. සංඛ්‍යානය පදනම් කරගත් මෙවැනි සරල ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු සැපයීමේදී සංකල්ප හොඳින් හඳුනා තිබීම ඉතාම වැදගත් වන අතර, නිශ්චිත අභ්‍යාසවල යෙදීමෙන් ජාල රේඛ හා සංඛ්‍යාත බහුජ්‍ය ඇදීමේ හැකියාව ලබා තිබීමත් ඒවා අතර වෙනස හඳුනා ගෙන තිබීමත් වැදගත් වේ. වඩා පහසුවෙන් ලකුණු ලබා ගත හැකි මෙවැනි ප්‍රශ්නවලට නිවැරදිව පිළිතුරු සැපයීමට සිසුන් පෙළඳ විය යුතුය.

2.2 II ප්‍රශ්න පත්‍රය

2.2.1 II ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ව්‍යුහය

කාලය පැය දෙකකි මිනින්තු 30කී. ලකුණු 50කී.

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය සංඛ්‍යා, මිශ්‍රම, විෂ ගණිතය, ජ්‍යාමිතිය, සංඛ්‍යානය, කුලක හා සම්භාවිතාව යන තේමා හය පදනම් කර සකස් කෙරෙන ව්‍යුහගත රචනා ප්‍රශ්න 12කින් සමන්විත වේ. තවද මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය A හා B වශයෙන් කොටස් දෙකකින් ද යුත්ත වන අතර, A කොටසෙහි ප්‍රශ්න 6න් 5කට ද B කොටසෙහි ප්‍රශ්න 6න් 5කට ද වන සේ ප්‍රශ්න 10කට පිළිතුරු සැපයීම අපේක්ෂා කෙරේ.

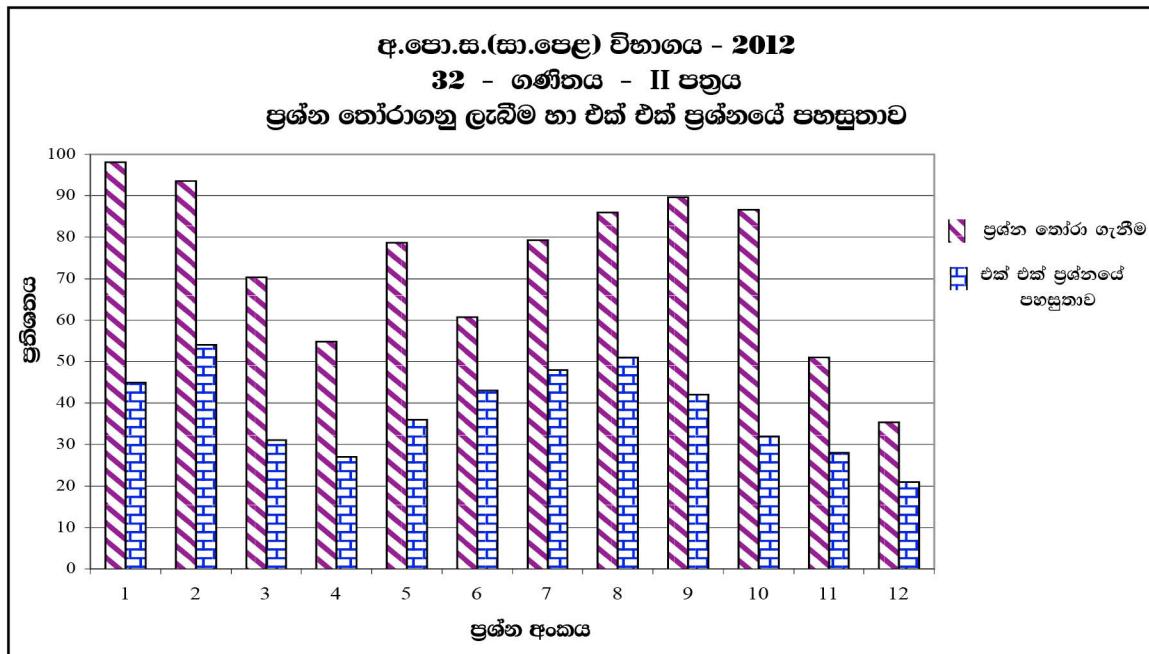
එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 10 බැඳීන් මූල ලකුණු 100කී.

$$\text{II පත්‍රය සඳහා අවසාන ලකුණු} = 100 \div 2 = 50$$

2.2.2. II ප්‍රශ්න පත්‍රයට පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ (සමස්තයක් ලෙස)

ගණිතය II පත්‍රයෙහි අංක 1 සිට 6 තෙක් ප්‍රශ්න අයන් A කොටසින් තෝරාගත් ප්‍රශ්න 5කට ද, අංක 7 සිට 12 තෙක් ප්‍රශ්න අයන් B කොටසින් තෝරාගත් ප්‍රශ්න 5කට ද, අභේක්ෂකයන් විසින් පිළිතුරු සැපයීය යුතු වේ. පිළිතුරු සැපයීය යුතු මූල්‍ය ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව 10කි.

ප්‍රස්තාරය 7.I (RD/16/02/OL හා RD/16/04/OL පෝරමවලින් ලබාගත් තොරතුරු ඇසුරින් සකස් කරන ලදී.)

දූහත ප්‍රස්තාරයේ දැක්වෙන පරිදි වැඩියෙන්ම, එනම් අයදුම්කරුවන්ගෙන් 98%ක්ම තෝරා ගෙන ඇති පලමුවන ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 45%ක් වන අතර අඩුවෙන්ම, එනම් අයදුම්කරුවන්ගෙන් 35%ක් පමණක් තෝරාගෙන ඇති දුළුස්වන ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 21%ක් වේ.

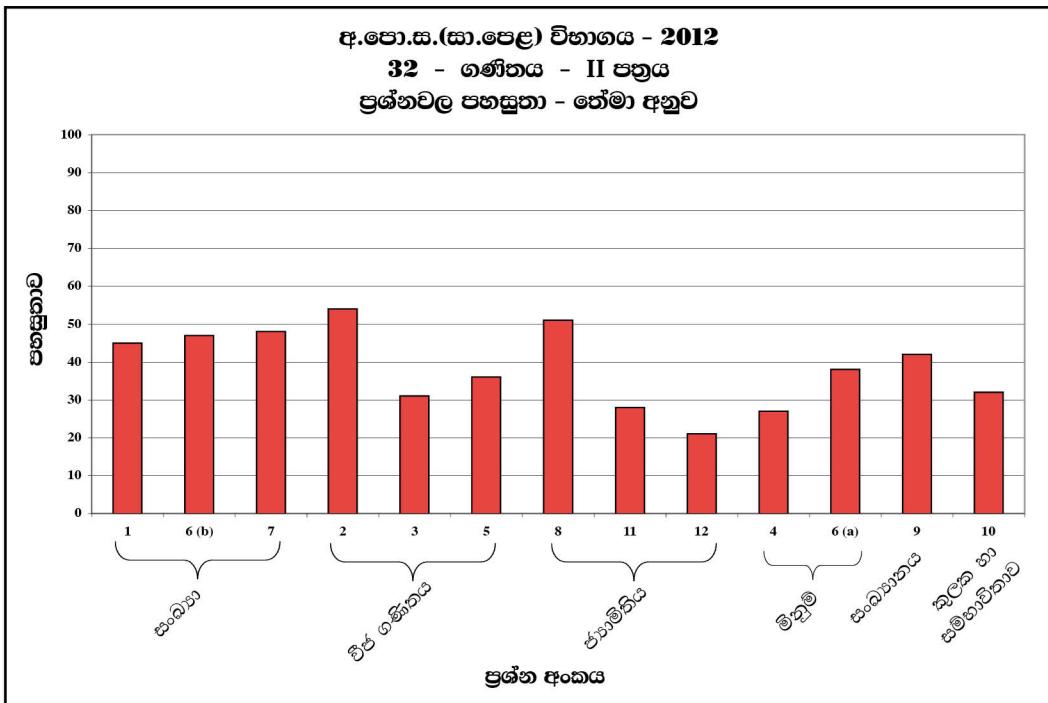
A කොටසෙහි අංක 1 සහ 2 ප්‍රශ්නන් B කොටසෙහි අංක 8, 9 සහ 10 ප්‍රශ්නන් අයදුම්කරුවන්ගෙන් 80%කට වැඩි ප්‍රමාණයක් විසින් තෝරා ගනු ලැබේ ඇත. A කොටසෙහි වැඩිම වශයෙන් තෝරා ගනු ලැබේ ඇති අංක 1 ප්‍රශ්නය අංක 2 ප්‍රශ්නයටත් වඩා වැඩියෙන් තෝරා ගැනීමට ලක් වී ඇති නමුදු අංක 2 ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව අංක 1 ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව ඉක්මවා ඇත. එලෙසම අංක 5 ප්‍රශ්නය අංක 6 ප්‍රශ්නයට වඩා වැඩියෙන් තෝරීමට ලක්වී ඇති නමුදු අංක 5 ප්‍රශ්නයට වඩා වැඩි පහසුතාවක් අංක 6 ප්‍රශ්නයට හිමි වී ඇත. B කොටසෙහි අංක 8, 9, 10 ප්‍රශ්න සම්බන්ධයෙන් ද මෙම ලක්ෂණය විද්‍යාමාන වෙයි. එහෙත් අඩුවෙන්ම තෝරීමට ලක්වී ඇති අංක 4, 11 හා 12 ප්‍රශ්නවල පහසුතා ද අවම මට්ටමට පත්ව ඇත. අංක 4 ප්‍රශ්නය මුළුම තෝරාව යටතේ ත්‍රිකෝණමිතිය ඒකකයටත් අංක 11 හා 12 ප්‍රශ්න ජ්‍යාමිතිය තෝරාවත් අයන් වේ. මෙම තෝරාවලට අයන් ප්‍රශ්න අඩුවෙන් තෝරා ගනු ලැබීම මෙන්ම අඩු පහසුතාවකින් යුත්ත්වීම ද සාමාන්‍යකරණයටම් නැඹුරුතාවක් වර්ෂ ගණනාවක සිට දක්නට ලැබේ.

A කොටසෙහි වඩාත්ම පහසු ප්‍රශ්නයත් වඩාත්ම දුෂ්කර ප්‍රශ්නයත් පිළිවෙළින් අංක 2 හා අංක 4 වන අතර ඒවායේ පහසුතා පිළිවෙළින් 54% හා 27% වේ. B කොටසෙහි වඩාත්ම පහසු ප්‍රශ්නයත්, වඩාත්ම දුෂ්කර ප්‍රශ්නයත් පිළිවෙළින් අංක 8 හා 12 වන අතර ඒවායේ පහසුතා පිළිවෙළින් 51% හා 21% වේ.

අංක 10 පිටුවහි ඇති අංක 4 ප්‍රස්තාරයට අනුව ප්‍රශ්නයට හිමි මූල්‍ය ලක්ෂුවලින් 75%කට වැඩියෙන්, එනම් ලක්ෂු 8ක් හෝ රට වැඩියෙන් ලබාගෙන ඇති අයදුම්කරුවන් වැඩිම ප්‍රතිශතයක් ඇත්තේ 6 වන ප්‍රශ්නය සඳහා ය. එනම් එම ප්‍රශ්නය සඳහා අයදුම්කරුවන්ගෙන් 18%ක පමණ ප්‍රතිශතයකට ඉහළ ලක්ෂු ලබා ගැනීමේ අවස්ථාව හිමි වී ඇත.

එහෙත් අංක 4 සහ 10 ප්‍රශ්න සැලකු විට, එම එක් එක් ප්‍රශ්නයට හිමි මූල්‍ය ලක්ෂුවලින් 25%කට අඩුවෙන්, එනම් ලක්ෂු 2ක් හෝ රට අඩුවෙන් ලබාගෙන ඇති අයදුම්කරුවන් වැඩිම ප්‍රතිශතයක් වන 70%ක්ම ඇති බව දක්නට ලැබේයි. මේ ආකාරයට අංක 3, 4, 5, 10, 11 හා 12 ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයු අයදුම්කරුවන්ගෙන් වැඩි ප්‍රතිශතයකටම ලක්ෂු 2කට වඩා ලබා ගැනීමට නොහැකි වී ඇති බව ප්‍රස්තාරයෙහි දැක්වෙයි. එක් එක් ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයු අයදුම්කරුවන්ගෙන් එම ප්‍රශ්නයට හිමි ලක්ෂුවලින් හරි අඩුවෙන්, එනම්, ලක්ෂු 5ට වැඩියෙන් ලැබූ අයදුම්කරුවන්ගේ ප්‍රතිශතය සලකා බැඳු විට එම ප්‍රතිශතය වැඩිම වන්නේ අංක 2 ප්‍රශ්නය සඳහා ය. එම ප්‍රතිශතය අඩුම වන්නේ අංක 12 ප්‍රශ්නය සඳහා ය.

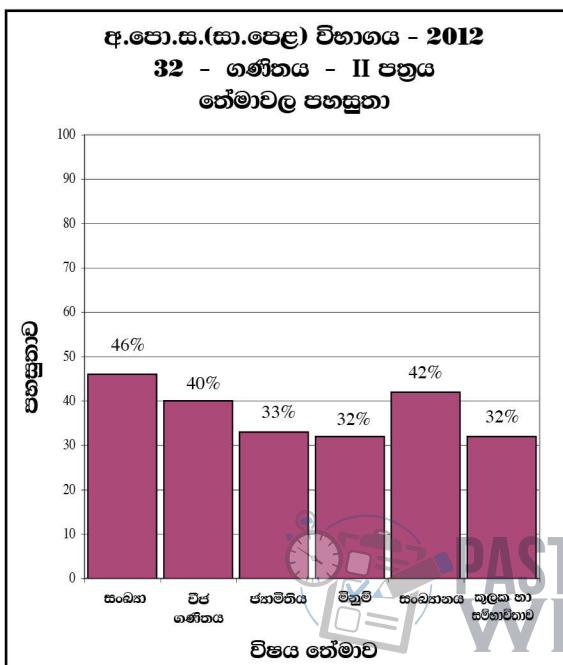
2.2.3. II ප්‍රශ්න පත්‍රයට පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරීක්ෂණ (තේමා අනුව)

ප්‍රස්තාරය 7.II

මෙම ගණිතය II පත්‍රයෙහි සංඛ්‍යා තේමාවෙන් ප්‍රශ්න දෙකක් සහ තවත් ප්‍රශ්නයක කොටසක්ද, විෂ ගණිතයෙහි ප්‍රශ්න තුනක්ද, ජ්‍යාමිතියෙන් ප්‍රශ්න තුනක්ද, මිනුම්වලින් ප්‍රශ්න එකක් සමඟ තවත් ප්‍රශ්නයක කොටසක්ද සංඛ්‍යානය සහ කුලක හා සම්භාවිතාව යන තේමාවලින් එක් ප්‍රශ්නය බැඳීන්ද වන සේ ප්‍රශ්න 12 සකස් වී ඇති. එනම්, සංඛ්‍යා තේමාවට අංක 1, 6(b) සහ 7 ප්‍රශ්න දී, විෂ ගණිතය තේමාවට අංක 2, 3 සහ 5 ප්‍රශ්න දී, ජ්‍යාමිතිය තේමාවට අංක 8, 11 සහ 12 ප්‍රශ්න දී, මිනුම් තේමාවට අංක 4 සහ 6(a) ප්‍රශ්න දී, සංඛ්‍යානය තේමාවට අංක 9 ප්‍රශ්නය දී, කුලක හා සම්භාවිතාව තේමාවට අංක 10 ප්‍රශ්නය දී අයත් වේ.

මෙම ප්‍රශ්න 12 අතුරෙන් 2 වන ප්‍රශ්නය පහසුතාව වැඩිම ප්‍රශ්නය වේ. එහි පහසුතාව 54%කි. එම ප්‍රශ්නය විෂ ගණිතය තේමාවට අයත් වේ. පහසුතාව අඩුම ප්‍රශ්නය 12 වන ප්‍රශ්නය වන අතර එහි පහසුතාව 21%කි. එය ජ්‍යාමිතිය තේමාවට අයත් වේ.

ප්‍රස්තාරය 7.III

මෙම II ප්‍රශ්න පත්‍රයේ අඩංගු ප්‍රශ්න 12, එවා අයත් තේමා හය අනුව වෙන් කර, එක් එක් තේමාවෙහි පහසුතාව ගණනය කළ විට වැඩිම පහසුතාව ඇති තේමාව වන්නේ සංඛ්‍යා තේමාව වේ. එහි පහසුතාව 46%කි. මිනුම් තේමාවහින් කුලක හා සම්භාවිතාව තේමාවහින් පහසුතා 32% බැඳීන් වන අතර මෙම තේමා දෙක II පත්‍රයට පාදක වූ තේමා හය අතුරෙන් පහසුතාව අඩුම තේමා වේ.

I පත්‍රයෙහි මෙන්ම II පත්‍රයෙහින් කුළු ප්‍රශ්න පැනෙන කරුණ වන්නේ පහසුතා අඩුම තේමා දෙක “මිනුම්” තේමාවන් “කුලක හා සම්භාවිතාව” තේමාවන් වීමයි. ප්‍රශ්න පත්‍ර දෙකකිනීම මෙම තේමා දෙකහි පහසුතා 31% - 33% ප්‍රාන්තරයට සීමා වී ඇති.

I පත්‍රයෙහි ඇති කෙටි පිළිතුරු අලේක්ෂිත ප්‍රශ්න වලදී මෙන් නොව II පත්‍රයෙහි ඇති ව්‍යුහගත රෝනා ප්‍රශ්නවලදී ජ්‍යාමිතිය තේමාවෙහි පහසුතාව දී අඩුවී ඇති බව දක්නට ලැබේ.

2.2.4 II පත්‍රය සඳහා අපේක්ෂිත පිළිතුරු, ලකුණු දීමේ පරිපාටය හා පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා

II පත්‍රය සඳහා පිළිබඳ සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, ප්‍රස්ථාර අංක 3, 4, 5, 6.I හා 6.II ඇසුරින් සකස් කර ඇත. ප්‍රශ්නයට අදාළ ප්‍රස්ථාර කොටස ඒ ඒ ප්‍රශ්නයේ නිරික්ෂණ හා තිගමන සමග දක්වා ඇත.

A කොටස

1 වන ප්‍රශ්නයෙහි අනිමතාරු

නිපුණතාව 5 : ප්‍රතිඵත යොදා ගනීමින් තුනත වාණිජ ලේකය තුළ සාර්ථක ලෙස ගනුදෙනු කරයි.

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල :

- (a) යම්කිඩි දුවනයක නිපැයුම් මිල හා එය අලෙවි කළ විට ලැබෙන ලාභයේ ප්‍රතිගතය දී ඇති විට,
 (i) එම දුවනයේ විකුණුම් මිල සොයයි.
 එම දුවනයේ නිපැයුම් මිල වැඩි තු අවස්ථාවකදී පෙර ලාභ ප්‍රතිගතයම ලැබෙන පරිදි විකුණුම් මිල දී
 ඇති විට, එම දුවනයේ,
 (ii) තව නිපැයුම් මිල සොයයි.
 (iii) නිපැයුම් මිල වැඩි තු ප්‍රමාණය පෙර නිපැයුම් මිලෙහි ප්‍රතිගතයක් ලෙස දක්වයි.

(b) නිවසක වාර්ෂික වටිනාකම සහ වටිනාම් ලෙස කාර්තුවකට ගෙවිය යුතු මූදල දී ඇති විට, නගර
 නීතිවල් සියලු තිබු විද්‍යාත්මක විද්‍යාත්මක විද්‍යාත්මක විද්‍යාත්මක විද්‍යාත්මක

1 වන ප්‍රේනය

1. (a) මදුරු දලක නිපැයුම් මිල රුපියල් 600 ක් විය. නිපදවන්නා මදුරු දලක් 20% ක ලාභයක් සහිතව විකුණුවේ ය.

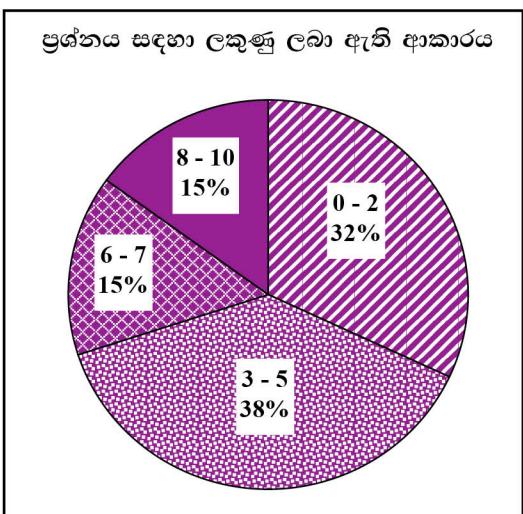
 - (i) නිපදවන්නා මදුරු දලක් විකිණු මිල පොයන්න.
 - අමුදවා වියදම වැඩිවිමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මදුරු දලක නිපැයුම් මිල වැඩි විය. පෙර ලැබූ 20% ක ලාභ ප්‍රතිශතය ම ලබා ගැනීම සඳහා නිපදවන්නා මදුරු දලක් රුපියල් 792 කට විකිණීමට අදහස් කරයි.
 - (ii) අමුදවා වියදම වැඩි වූ පසු මදුරු දලකි නිපැයුම් මිල කිය ද?
 - (iii) මදුරු දලකි නිපැයුම් මිල වැඩි වූ ප්‍රමාණය පෙර නිපැයුම් මිලකි ප්‍රතිශතයක් ලෙස දක්වන්න.

(b) එක්තරා තාගර සභාවක් නිව්‍යක වාර්ෂික විතිනාකම රුපියල් 24 000 කට තක්සේරු කර ඇත. එම නිව්‍ය සඳහා විරිපනම් වශයෙන් කාරුණුවකට රුපියල් 840 ක් අය කරනු ලැබේ. තාගර සභාව අය කරනු ලබන වාර්ෂික විරිපනම් බැඳු ප්‍රතිශතය කොපම් ද?

ප්‍රශ්න අංකය			නිවැරදි පිළිබඳ		ලක්ෂණ		මෙනත්	
1.	(a)	(i)	ලොහය = රු. $600 \times \frac{20}{100}$ විකිණු මිල = රු. $600 + 120$ = රු. 720	1 1 1		(3)		හේ $600 \times \frac{120}{100} = 2$
		(ii)	නිපැයුම් මිල = රු. $792 \times \frac{100}{120}$ = රු. 660	1 1		(2)		
		(iii)	වැඩි වූ ප්‍රතිශතය = $\frac{60}{600} \times 100\%$ = 10%	1	(2)	7		

ප්‍රශ්න අංකය	නිවැරදි පිළිතුර	ලකුණු	වෙනත්
(b)	<p>වසරක බදු මුදල = රු. 840×4</p> <p>බදු ප්‍රතිශතය = $\frac{840 \times 4}{24000} \times 100\%$</p> <p>= 14%</p>	1 1 1 3	3

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරීක්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

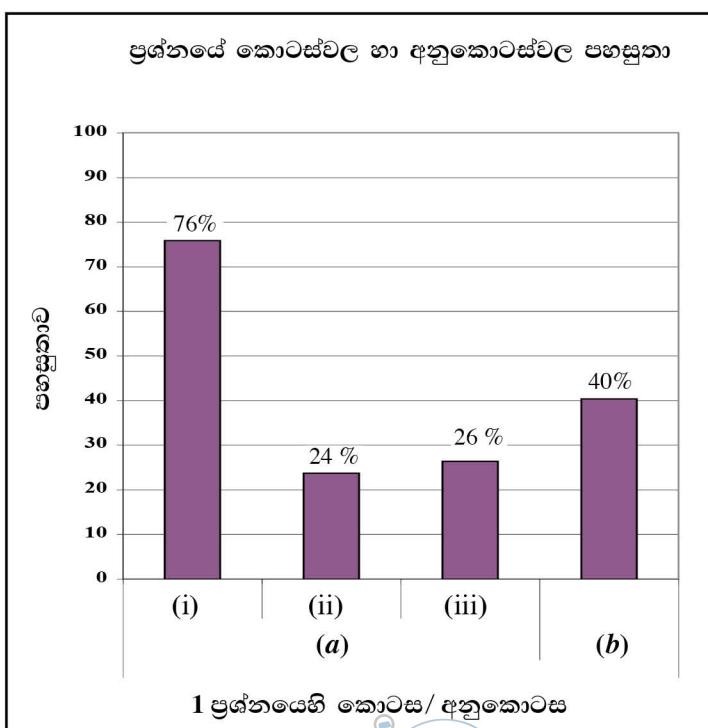

මෙම ප්‍රශ්නය අයදුම්කරුවන්ගේ 98.2%ක් තේරුගෙන ඇත. එම අයදුම්කරුවන්ගේ,

- 0 - 2 ප්‍රාන්තරයේ 32%ක් පමණ ද,
- 3 - 5 ප්‍රාන්තරයේ 38%ක් පමණ ද,
- 6 - 7 ප්‍රාන්තරයේ 15%ක් පමණ ද,
- 8 - 10 ප්‍රාන්තරයේ 15%ක් පමණ ද,

ලකුණු ලබාගෙන ඇත.

මෙම ප්‍රශ්නයට නිමි ලකුණු ප්‍රමාණයෙන් හරි අඩකට එනම් ලකුණු රකට වැඩියෙන් ලබා ඇත්තේ අයදුම්කරුවන්ගේන් 30%ක් පමණි.

- * මෙම ප්‍රශ්නය කොටස් / අනුකොටස් 4කින් සමන්විත වේ. ඒවා අතරෙන් (a) (i) අනු කොටසේහි පමණක් පහසුතාව 50%ට වැඩිවන අතර (a) (ii), (a) (iii) හා (b) අනුකොටස්වල / කොටස්වල පහසුතාව 40% හෝ ඊට වඩා අඩු වේ.
- * පහසුතාව වැඩිම අනුකොටස (a) (i) වන අතර එහි පහසුතාව 76%කි. පහසුතාව අඩුම අනුකොටස (a)(ii) වේ. එහි පහසුතාව 24%කි.

- (a) ප්‍රතිගත දැනුම හාවිතයෙන් පිළිතුරු සැපයීම් අභේක්ෂණ කෙරෙන මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීමේදී නිපැයුම් මිල දී ඇති විට විකුණුම් මිල සෙවීම සිසුනට අපහසු තොවුව ද විකුණුම් මිල දී ඇති විට නිපැයුම් මිල සෙවීම අපහසු වී තිබුණි. නිපැයුම් මිල රු. 100 වන හාණ්ඩයක් 20%ක් ලාභ ඇතිව විකුණ්නේන් නම් එය රු. 120කට විකිණිය යුතු බව පැහැදිලි කර, විලෝම වගයෙන්, රු. 120කට විකුණ්නු ලබන හාණ්ඩයේ නිපැයුම් මිල රු. 100ක් විය යුතු බව අවබෝධ කර විය යුතුය. එමගින් රු. 792කට විකුණ්න හාණ්ඩයේ නිපැයුම් මිල සෞයා ගැනීම පහසු වේ. නිපැයුම් මිල රු. x ලෙස ගෙන සම්කරණයක් ගොඩ නතා ගැනීමෙන් ද මෙම ප්‍රශ්නයට පහසුවෙන් පිළිතුරු ලබා ගත හැකිය.
- (b) අවුරුද්දක බදු මුදල සෙවීම සඳහා කාර්තු 4ක මුදල සෙවිය යුතු බවත් එමගින් බදු ප්‍රතිගතය සෞයා ගැනීම වඩා පහසු බවත් අවධාරණය කිරීම සුදුසු ය.

2 වන ප්‍රශ්නයෙහි අභිමතාර්ථ

නිපුණතාව 20 :

විවිධ ක්‍රම විධ ගෙවීමෙනය කරමින් විවලා දෙකක් අතර පවතින අනෙකානා සම්බන්ධතා පහසුවෙන් සන්නිවේදනය කරයි.

අභේක්ෂිත ඉගෙනුම් එක :

- x ස්වායන්ත විවලායක් ඇසුරෙන් y ලිතයක් දී ඇති විට x හි දෙන ලද අගයකට අනුරුප y හි අගය සෞයයි.
- අගය වගුව දී ඇති විට, දී ඇති පරිමාණයට අනුව ප්‍රස්තාරය ඇදියි.
- ප්‍රස්තාරය ඇසුරෙන්,
- ලිතයේ උපරිම අගය සෞයයි.
- දී ඇති y හි අගය ප්‍රාන්තරයකට අනුරුප x හි අගය ප්‍රාන්තරය සෞයයි.
- දී ඇති වර්ගජ සම්කරණයක මූල සෞයයි.
- ෋පරිම අගයන් සම්මිත අක්ෂයේ සම්කරණයන් දී ඇති ප්‍රස්තාරයක් මගින් නිරුපිත වර්ගජ ලිතයක් ලියයි.

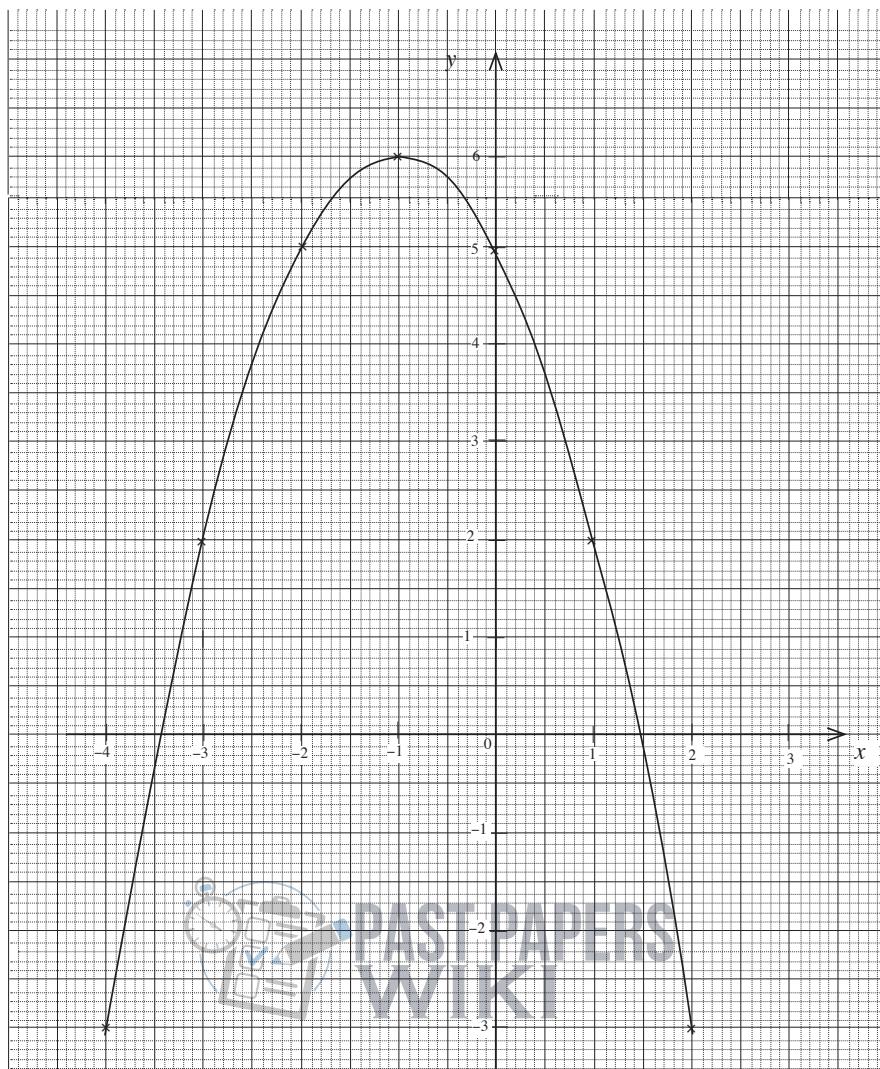
2 වන ප්‍රශ්නය

2. $y = 6 - (x+1)^2$ ලිතයේ ප්‍රස්තාරය ඇුදීම සඳහා සකස් කරන ලද අසම්පූර්ණ වගුවක් පහත දක්වේ.

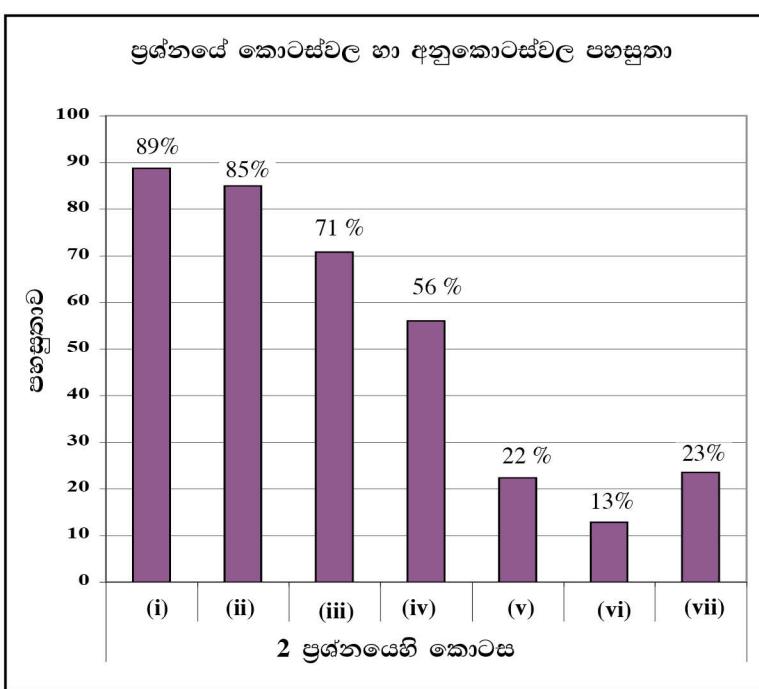
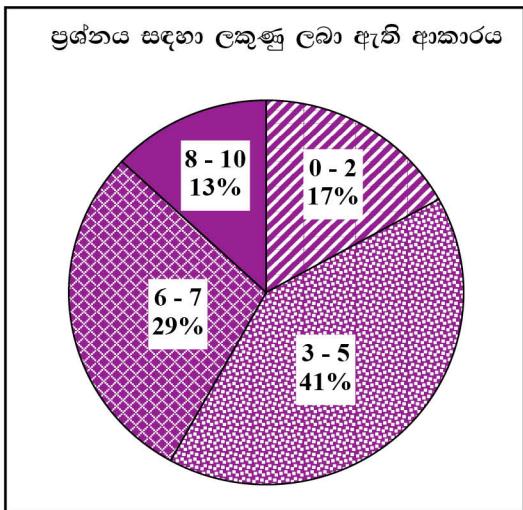
x	-4	-3	-2	-1	0	1	2
y	-3	2	5	6	5	...	-3

- $x = 1$ වන විට y හි අගය සෞයන්ත.
- x අක්ෂය දිගේන් y අක්ෂය දිගේන් තුවා කොටුව 10 කින් ඒකක එකක් බැහින් තිරුප්පය වන සේ පරිමාණය ගෙන, ඉහත ලිතයේ ප්‍රස්තාරය ඔබට සපයා ඇති ප්‍රස්තාර කඩ්පියේ අදින්න.
- ප්‍රස්තාරය ඇසුරෙන්,
- ලිතයේ උපරිම අගය සෞයන්ත.
- සම්මිත අක්ෂයේ සම්කරණය ලියන්න.
- $y > 2$ වන x හි අගය ප්‍රාන්තරය ලියන්න.
- $x^2 + 2x - 5 = 0$ සම්කරණයේ මූල සෞයන්ත.
- ෋පරිම අගය 4 ද ප්‍රස්තාරයේ සම්මිත අක්ෂය $x = -2$ ද වන y වර්ගජ ලිතයක් ලියන්න.

ප්‍රශ්න අංකය		නිවැරදි පිළිතුර	ලක්ෂණ		වෙනත්
2.	(i)	2	1	1	
	(ii)	නිවැරදි අක්ෂ ලක්ෂණ ලක්ෂණ කිරීම සුමත වනුය	1 1 1	3	
	(iii)	6	1	1	
	(iv)	$x = -1$	1	1	හේ හේ
	(v)	$-3 < x < 1$	1	1	-3 හා 1 අතර -3 සිට 1 දක්වා
	(vi)	$-3.5 (\pm 0.1)$ හා $1.5 (\pm 0.1)$	2	2	$1 + 1$
	(vii)	$y = 4 - (x + 2)^2$	1	1	 10

පිළිබඳ සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

(i) කොටසේහි $x = 1$ දී y හි අගය සෙවීම ශ්‍රිතයේ සම්මතික බව හඳුනා ගැනීම හා සම්බන්ධ සරල නැකියාවකි. (ii) කොටසේදී දෙන ලද පරිමාණය නිවැරදිව ගෙන ප්‍රස්ථාර කඩ්දාසියේ සම්මතික ලෙස ප්‍රස්ථාරය ඇදිමට සිජුන් තුරු කළ යුතුව ඇත. (iii) කොටස සඳහා ශ්‍රිතයේ උපරිම අගය ලිවීමේදී එය $y = 6$ ලෙස නොව, 6 ලෙස පමණක් ලිවිය යුතු බව ද නොඟසේ නම් එය සරල රේඛාවක සම්කරණයක් වන බව ද සිජුන්ට අවධාරණය කළ යුතුය. (iv) කොටසේදී සම්මති අක්ෂයේ සම්කරණය $x = 1$ ලෙස විය යුතු බවත් (v) කොටසේ $y > 2$ වන ප්‍රාත්තරය ලිවීමේදී එය $x = -3$ දී සහ $x = 1$ දී තාප්ත නොකෙරෙන බැවින් එම මායිම දෙක ඇතුළත් නොවන පරිදි $-3 < x < 1$ යනුවෙන් හෝ x හි අගය -3 ත් 1 ත් අතර යනුවෙන් හෝ සඳහන් විය යුතු බවත් අවධාරණය කළ යුතුය.

(vi) කොටසෙහි සඳහන් වර්ගජ සමීකරණයේ මූල ලබාගැනීමේදී දෙන ලද ක්‍රිතයේ සමීකරණය සමග සැසැදීමෙන් $y = 0$ මගින් විසසුම් ලබා ගැනීමට ද, (vii) කොටසේදී සම්මති අක්ෂයේ සමීකරණය හා ක්‍රිතයේ අවම හෝ උපරිම අය දී ඇති විට ක්‍රිතයේ සමීකරණය $y = (x - a)^2 + b$ ආකාරයට ලිවීමට ද නුරු කළ යුතුය.

අදාළ ලක්ෂ්‍ය කාවේසිය තලයක ලකුණු කර ඒවා යා කරමින් සූමතව ප්‍රස්ථාරය ඇශීමට පමණක් නොව ඇදින ලද ප්‍රස්ථාරය අවබෝධයෙන් යුතුව අරප්පකරනය කිරීමට ද සිජුන් උනන්දු කළ යුතුය. මෙම (vi) හා (vii) කොටස් සඳහා දැනුම මැඟිමෙන් ඔබුවට ගොස් සහ්තිවේදන හා සම්බන්ධතා දැකීමේ කුසලතා පදනම් වන බැවින්, සිසුනට දුෂ්කර වී ඇති නමුදු මෙම මට්ටමේ ප්‍රස්ථවලට ද සාරප්පකව පිළිතුරු සැපයීම සඳහා සිජුන් යොමු කළ යුතුය.

- 41 -

3 වන ප්‍රශ්නයෙහි අභිමතකාර්ථ

නිපුණතාව 20 : එදිනෙදා ජීවිතයේ අවශ්‍යතා සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සම්කරණ විසඳීමේ ක්‍රම විධි හසුරුවයි.

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම එල :

- දෙන ලද විෂය හාග සහිත සම්කරණයක් විසඳයි.
- සැපුකෝෂාපු රාමුවක පරිමිතය දී ඇති විට දිග x ලෙස ගෙන,
 - එහි පළල x ඇසුරෙන් ලියයි.
 - සැපුකෝෂාපු රාමුවේ වර්ගාලය x ඇසුරෙන් ප්‍රකාශ කර, සම්බන්ධතාවක් ගොඩ නැගීමෙන්, දෙන ලද වර්ගජ සම්කරණයක් x මගින් සැපුරෙන බව පෙන්වයි.
 - දී ඇති වර්ගජ සම්කරණයක් වර්ගපුරණයෙන් හෝ අන්තර්මයකින් හෝ විසඳයි.

3 වන ප්‍රශ්නය

3. (a) විසඳත්ත: $\frac{2x}{3x-4} - \frac{1}{x} = \frac{2}{3}$

(b) 16 cm දිග කම්බියක් නැවැමෙන් සැපුකෝෂාපුකාර රාමුවක් සකස් කර ඇත.

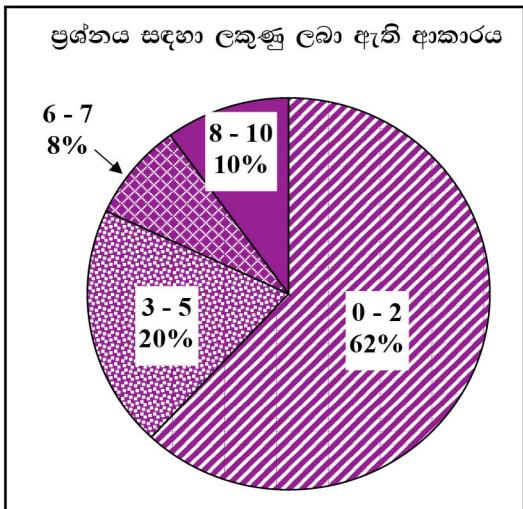
(i) රාමුවේ දිග x ලෙස ගෙන එහි පළල x ඇසුරෙන් ලියන්න.

(ii) එම රාමුවෙන් වටතී ඇති වර්ගාලය 11 cm^2 වේ නම්, x මගින් $x^2 - 8x + 11 = 0$ වර්ගජ සම්කරණය සඳහා බව පෙන්වන්න.

(iii) වර්ග පුරණයෙන් හෝ අන්තර්මයකින් හෝ ඉහත සම්කරණය විසඳා කම්බි රාමුවේ දිග ගණනය කරන්න. ($\sqrt{5} = 2.24$ ලෙස ගන්න.)

ප්‍රශ්න අංකය		නිවැරදි පිළිබුරු	ලකුණු		වෙනත්
3.	(a)	$\frac{2x(x-1)(3x-4)}{x(3x-4)} = \frac{2}{3}$ $3(2x^2 - 3x + 4) = 2(3x^2 - 4x)$ $x = 12$	1		
			1	③	 3
	(b) (i)	$8 - x$	1	①	
	(ii)	$x(8-x) = 11$	1	①	
	(iii)	$x^2 - 8x + 16 = -11 + 16$ $(x-4)^2 = 5$ $(x-4) = \pm \sqrt{5}$ $x = 6.24$ හෝ 1.76	1 1 1 1+1	⑤	$\text{නෝ } \frac{16-2x}{2}$ $x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$ $= \frac{8 \pm \sqrt{20}}{2}$ 7 10

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

මෙම ප්‍රශ්නය අයදුම්කරුවන්ගෙන් 70.4%ක් තෝරාගෙන ඇත. එම අයදුම්කරුවන්ගෙන්

0 - 2 ප්‍රශ්නයේ 62%ක් පමණ ද,

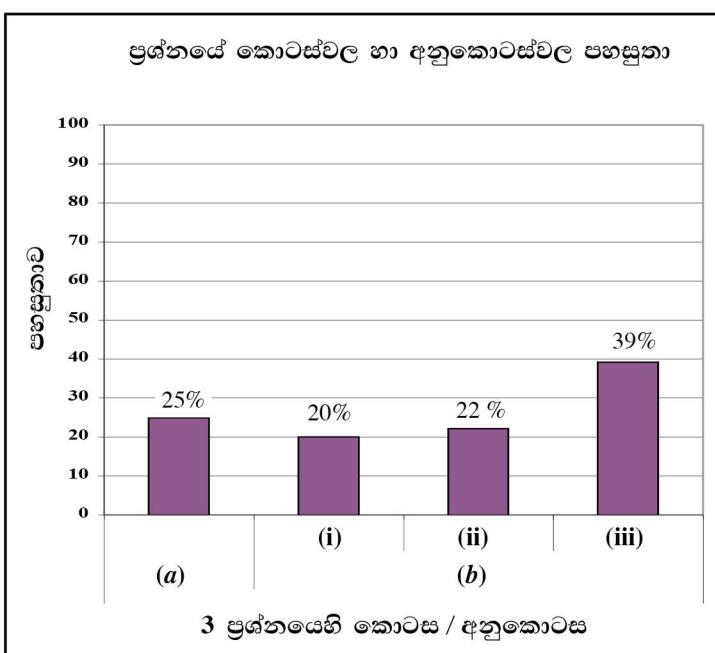
3 - 5 ප්‍රශ්නයේ 20%ක් පමණ ද,

6 - 7 ප්‍රශ්නයේ 8%ක් පමණ ද,

8 - 10 ප්‍රශ්නයේ 10%ක් පමණ ද,

ලක්ෂණ ලබාගෙන ඇත.

අයදුම්කරුවන්ගෙන් 62%ම් මෙම ප්‍රශ්නයට හිමි ලක්ෂණ ප්‍රමාණයෙන් ලක්ෂණ 2ක් හෝ ඊට අඩුවෙන් ලබා ඇති අතර ප්‍රශ්නයට හිමි ලක්ෂණවලින් හරි අඩකට එනම් ලක්ෂණ 5කට වැඩියෙන් ලබා ඇත්තේ අයදුම්කරුවන්ගෙන් 18%ක් පමණි.

- * මෙම ප්‍රශ්නය කොටස් / අනුකොටස් 4කින් සමන්විත වේ. ඒවායින් එකකටත් පහසුතාව 40% ඉක්මවා නැත.
- * පහසුතාව වැඩිම කොටස (b) (iii) කොටස වන අතර එහි පහසුතාව 39%කි. පහසුතාව අඩුම කොටස (b) (i) කොටස වේ. එහි පහසුතාව 20%කි.

- (a) විජ ගණිතය විෂය තොමාව යටතේ මෙම ප්‍රශ්නය ද ඉදිරිපත් කර ඇත. විජය හාග ඇතුළත් සරල සම්කරණයක් මෙම කොටසෙන් දැක්වේ. හරය වෙනස් විජය හාග දෙකක් පොදු හරයකට ගෙන එමෙම හැකියාව තොමැති සිසුනට මෙම කොටසට පිළිතුරු සැපයීමට තොහැකි වී ඇති බව පෙනුණි. එමෙන් ම විජ ප්‍රකාශනයක් අඩු කිරීමට ඇති අවස්ථාවලදී එම ප්‍රකාශනය වරහන් තුළ සටහන් කිරීම, සම්කරණයෙහි නිවැරදි විසඳුම කරා ලියාවීමට පහසුවක් වන බව අවධාරණය කළ යුතු වේ.
- (b) (i) සාපුළුකෝණාසුයක පරිමිතිය හා දිග දී ඇති විට පළල සේවීමේ හැකියාව මෙම කොටසෙන් මැනීමට බලාපොරාත්තු වී තිබුණි. බහුතරය පරිමිතියෙන් දිග අඩුකර පළල ලබා ගැනීමට පෙළඳී තිබුණි. දී ඇති කරුණු රුප සටහනකට ඇතුළත් කිරීමෙන් නිවැරදිව පිළිතුරු ලබා ගැනීමට පහසු වන බව පිළිබඳව සිසුන් දැනුවත් විය යුතුය.

(ii) සම්බන්ධතා හඳුනාගෙන නිවැරදි වර්ගේ සම්කරණය ලබා ගැනීමේ හැකියාව මැනීමට මෙම කොටස ඉදිරිපත් කර තිබුණි. සාපුරුකෝණාපුයක වර්ගේලය සෙවීම පිළිබඳ දැනුම මද වීම මෙම කොටසට අඩු පහසුතාවක් දැක්වීමට හේතුවකි. (i) කොටසෙහි නිවැරදි පිළිතුර ලබා නොගැනීම නිසා ද මෙහි පහසුතාව අඩු වී ඇත.

(iii) ඉහත (ii) කොටසට නිවැරදි පිළිතුර ලබාගත නොහැකි වූව ද දී ඇති සම්කරණය විසඳීමට සියුන් පෙළඳී ඇති බව දක්නට ලැබේම සතුවට කරුණකි.

දී ඇති ඕනෑම සරල සම්කරණයක් විසඳීමට හැකිවන සේ සියුන් පුරු කරවීම සඳහා එක් එක් වර්ගයේ සම්කරණ විසඳීමට සියුනට අවස්ථා ලබා දිය යුතුයි. තමන් කැමති ආකාරයට වර්ගේ සම්කරණ විසඳීම සඳහා වැඩිපුර අවස්ථා සලසා දිය යුතු අතර එමගින් බහුතරයක් විෂ ගණිතය තේමාව යටතේ ලැබෙන ප්‍රශ්නවලට පහසුවෙන් හා නිවැරදිව පිළිතුර සැපයීමට පෙළඳීමේ කළ හැකිය.

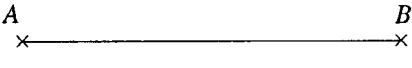
4 වන ප්‍රශ්නයෙහි අභිමතාර්ථ

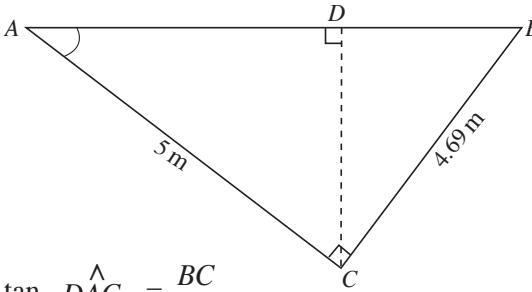
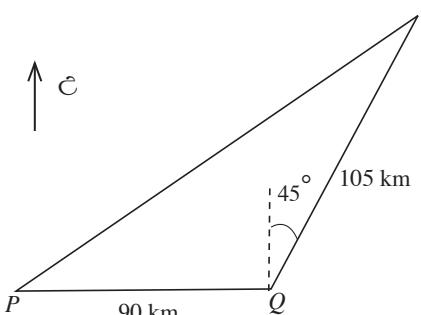
නිපුණතාව 13 : විවිධ ක්‍රම විධි ගවේෂණය කරමින් ප්‍රායෝගික අවස්ථා සඳහා පරිමාණ රුප හාවිත කරයි.

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල :

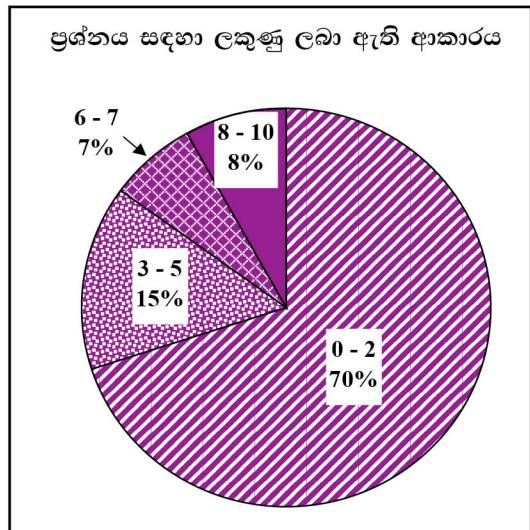
- (a) තිරස සිලිමක පිහිටි ලක්ෂණ දෙකක ද එම ලක්ෂණ සමග එකම සිරස් තලයක වන පරිදි පොලොව මත පිහිටි ලක්ෂණයක ද පිහිටුම පිළිබඳ දී ඇති තොරතුරු ඇසුරෙන්,
 - (i) සිලිමෙහි පිහිටි ලක්ෂණයකට අනුබද්ධව පොලව මත පිහිටි ලක්ෂණයෙහි අවරෝහණ කෝණය සොයයි.
 - (ii) පොලව මත ඇති ලක්ෂණයෙහි සිට සිලිමට ඇති සිරස් දුර සොයයි.
- (b) තිරස තලයක පිහිටි ලක්ෂණ 3ක් හා ඒවා අතුරෙන් එක් ලක්ෂණයකට සාපේක්ෂව තවත් ලක්ෂණයක පිහිටීම ද එම ලක්ෂණයට සාමේක්ෂව අනෙක් ලක්ෂණයේ පිහිටීම දී දී ඇති විට,
 - (i) ලක්ෂණ තුනෙහි පිහිටීම දැක්වෙන දළ සටහනක් අදියි.
 - (ii) ලක්ෂණ දෙකක් අතර සත්‍ය දුර දී ඇති විට එම තොරතුරු දක්වෙන පරිමාණ රුපයක හාවිත කර ඇති පරිමාණය සොයයි.
 - (iii) දී ඇති තොරතුරු හාවිත කර එක් ලක්ෂණයක සිට තවත් ලක්ෂණයක දිගෘය සොයයි.

4 වන ප්‍රශ්නය

4. (a) තිරස සිලිමක පිහිටි A හා B ලක්ෂණ දෙකක් හා පොලව මත A C ලක්ෂණයක් රුපයේ දක්වේ. A, B හා C ලක්ෂණ එක ම සිරස් තලයක පිහිටා ඇතර $\hat{ACB} = 90^\circ$ වේ. තව ද, $AC = 5 \text{ m}$ ද $BC = 4.69 \text{ m}$ ද වේ.
- නිකෝණීතික අනුපාත හාවිතයෙන්
- (i) A සිට C හි අවරෝහණ කෝණය සොයන්න.
 - (ii) C සිට සිලිමට ඇති සිරස් දුර සොයන්න.
- (b) P, Q සහ R තගර තුන පිහිටා ඇත්තේ P ව හරි තුගෙනහිරින් 90 km දුරින් Q පිහිටා පරිදින් Q සිට 045° දිගෘයකින් හා Q සිට 105 km දුරින් R පිහිටා පරිදින් ය.
- (i) P, Q සහ R තගර තිරුපාණය වන දළ සටහනක් අදින්න.
 - (ii) පරිමාණ රුපයක PQ දිග 6 cm නම්, පරිමාණ රුපය ඇදීමට හාවිත කර ඇති පරිමාණය සොයන්න.
 - (iii) $\hat{PRQ} = 20^\circ$ නම් R සිට P හි දිගෘය සොයන්න.

ප්‍රශ්න අංකය		තිවැරදි පිළිබුර	කෙතු	වෙනත්
4.	(a)	 <p>(i) $\tan \hat{D}AC = \frac{BC}{AC}$ $= 0.9380$ අවරෝහණ කේතය $= 43^\circ 10'$</p> <p>(ii) $\sin 43^\circ 10' = \frac{CD}{5}$ $0.6841 = \frac{CD}{5}$ $\therefore CD = 3.4205 \text{ m}$</p>	1 1 1 1 1	3 3 6 3.42 ප්‍රමාණවත්
	(b)	 <p>(i) එහි සටහන $PQ = 90 \text{ km}$ හෝ $QR = 105 \text{ km}$ ඇක්වීම 45° ඇක්වීම</p> <p>(ii) $1 : 1500000$</p> <p>(iii) 245°</p>	1 1 1 1	2 1 1 4 10

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරීක්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

මෙම ප්‍රශ්නය අයදුම්කරුවන්ගේ 54.8%ක් තෝරාගෙන ඇත. එම අයදුම්කරුවන්ගේ,

0 - 2 පාන්තරයේ 70%ක් පමණ ද,

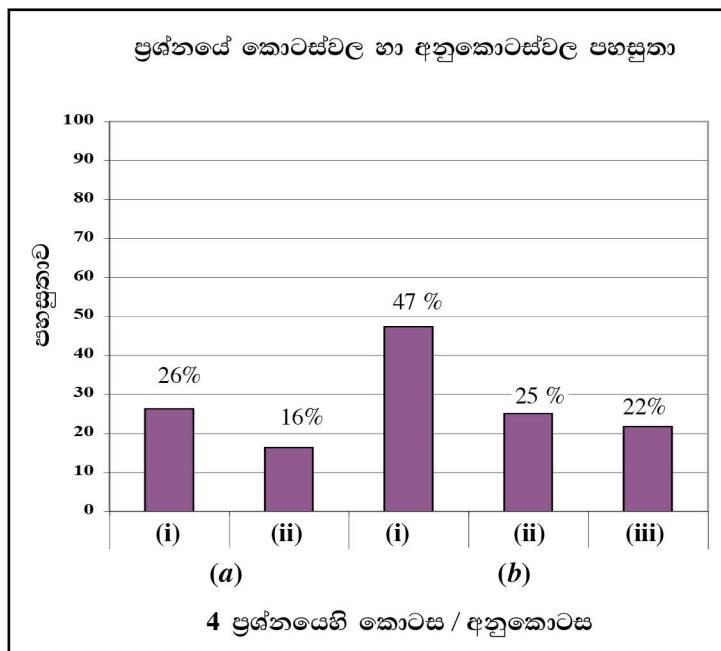
3 - 5 පාන්තරයේ 15%ක් පමණ ද,

6 - 7 පාන්තරයේ 7%ක් පමණ ද,

8 - 10 පාන්තරයේ 8%ක් පමණ ද,

ලකුණු ලබාගෙන ඇත.

පහසුතාව 30%ටත් අඩු ප්‍රශ්න තුන අතරට ගැනෙන මෙම ප්‍රශ්නයට අයදුම්කරුවන්ගේ 70%ක්ම ලබාගෙන ඇත්තේ ලකුණු 2ක් හෝ රට අඩුවෙනි. ලකුණු 5කට වඩා ලබා ඇති අයදුම්කරුවන්ගේ ප්‍රතිශතය 15%ක් පමණි.

* මෙම ප්‍රශ්නය අනුකොටස් 5කින් සමන්විත වේ.

* පහසුතාව වැඩිම අනුකොටස (b) (i) වන අතර එහි පහසුතාව 47%කි. පහසුතාව අඩුම අනුකොටස (a) (ii) වන අතර එහි පහසුතාව 16%කි. අනුකොටස් සියල්ලේම පහසුතාව 50%කට වඩා අඩු වේ.

මිනුම් තේමාව යටතේ ඉදිරිපත් කොට ඇති ත්‍රිකෝණම්තිය ප්‍රශ්නයෙහි අසම්පූර්ණ රුප සටහනක් සම්පූර්ණ කොට ගණනය කිරීම් සඳහා යොදාගත යුතුව තිබූ බැවින් බොහෝ අංශක්ෂකයින් ප්‍රශ්නය අත්හැර දමා තිබේ. ප්‍රශ්නය තෝරාගත් පිරිසෙන් ද 70%ක්ම ලකුණු ලබා ගත්තේ 0-2 පාන්තරයෙහි ය. ගණිතය II පත්‍රයේ A කොටසේ අඩුම පහසුතාවෙන් යුත්ත වූයේ ද මෙම 4වන ප්‍රශ්නයයි. එහි පහසුතාව 26%කි. ත්‍රිකෝණම්තික අනුපාත පිළිබඳ දැනුමෙන් ත්‍රිකෝණම්තික වග හාවිතයේන් දෙන ලද රුප සටහනකට දත්ත ඇතුළත් කර සම්පූර්ණ කිරීමෙන් දුර්වලතා නිසා (a) (ii) හා (b) (iii) කොටස්වලට දෙන ලද පිළිතුරු සාර්ථක වී නොතිබේ. මෙම විෂය කොටස් සඳහා ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් මගින් සිසුනට අවබෝධය ලබා දෙන්නේ නම් සතුවින් හා අවබෝධයෙන් මුවින් තුළ සංකල්ප තහවුරු කළ හැකිය.

මෙම ප්‍රශ්නයේ (b) කොටසෙහි පරිමාණ රුපය ඇද තිබූණ ද, (ii) හා (iii) කොටස් සඳහා සාර්ථක පිළිතුරුවල අඩු බවත් දක්නට ලැබේ. දිගු පිළිබඳවත්, පරිමාණයක් යනු කුමක් ද යන්නත් අවබෝධ කරවීම මගින් මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දීමට පහසුවනු ඇත.

මුළුමනින්ම ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්/අසුරෙන් ගොඩනැගිය හැකි ත්‍රිකෝණම්තිය හා පරිමාණ රුප ප්‍රශ්න එසේ විසඳුමෙන් සිසුනට විෂය දැනුමත් සතුවින් දෙකම එක සේ අත්විදිය හැකිය.

5 වන ප්‍රශ්නයෙහි අභිමතාර්ථ

නිපුණතාව 17 : එදිනෙදා ජීවිතයේ අවශ්‍යතා සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සම්කරණ විසඳීමේ කුම විධි හසුරුවයි.

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල :

- (a) (i) දෙන ලද තොරතුරු ඇසුරෙන් අදාළ පද දෙකක් සහිත සමාගම් සම්කරණ යුගලක් ගොඩ නාගයි.
 - (ii) සමාගම් සම්කරණ විසඳා අදාළ පද දෙකකි අය වෙන වෙනම සෞයයි.
 - (iii) අදාළ පදවල අය හාවිතයෙන් දී ඇති ගැටුවක් විසඳයි.
- (b) දෙන ලද වර්ගත ප්‍රකාශනයක සාධක සෞයයි.

5 වන ප්‍රශ්නය

5. (a) අයිස්ත්‍රීම් 5ක් සහ යෝගවි 8ක් මිල දී ගැනීමට රුපියල් 350ක් අවශ්‍ය ය. අයිස්ත්‍රීම් එකක මිල යෝගවි එකක මිලට වඩා රුපියල් 5ක් වැඩි ය.

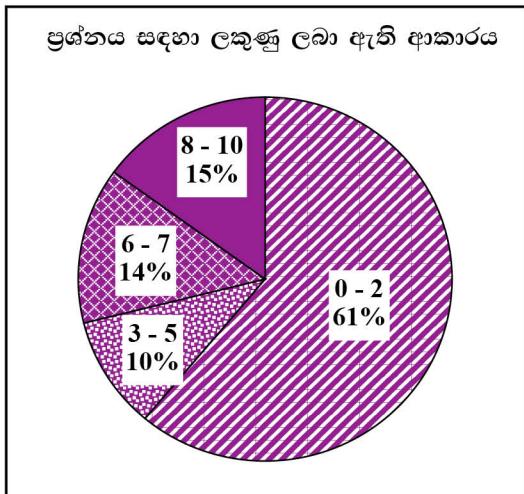
- (i) අයිස්ත්‍රීම් එකක මිල රුපියල් x ලෙස දී යෝගවි එකක මිල රුපියල් y ලෙස දී ගෙන x හා y ඇතුළත් සමාගම් සම්කරණ යුගලක් ගොඩ නාගන්න.
- (ii) එම සම්කරණ යුගලය විසඳ, අයිස්ත්‍රීම් එකක මිලන් යෝගවි එකක මිලන් වෙන වෙන ම සෞයන්න.
- (iii) කිසියම් මූදල් ප්‍රමාණයකට මිල දී ගන හැකි යෝගවි ගණන එම මූදල් ප්‍රමාණයට ම මිල දී ගන හැකි අයිස්ත්‍රීම් ගණනට වඩා එකක් වැඩි ය. එම මූදල් ප්‍රමාණය කොපමණ ද?

(b) සාධක සෞයන්න : $x^2 - y^2 - x + y$

ප්‍රශ්න අංකය			නිවැරදි පිළිතුර			කෙළඳ		වෙනත්
5.	(a)	(i)	$5x + 8y = 350$ $x = y + 5$	1 1	2			
		(ii)	$5x - 5y = 25$ $13y = 325$ $y = 25$ $x = 30$	1 1 1 1		4		
		(iii)	$\frac{a}{25} - \frac{a}{30} = 1$ මූදල් ප්‍රමාණය = රු. 150	1 1	2	8	150	2
	(b)		$(x - y)(x + y) - x + y$ $= (x - y)(x + y - 1)$	1 1	2	2	10	

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

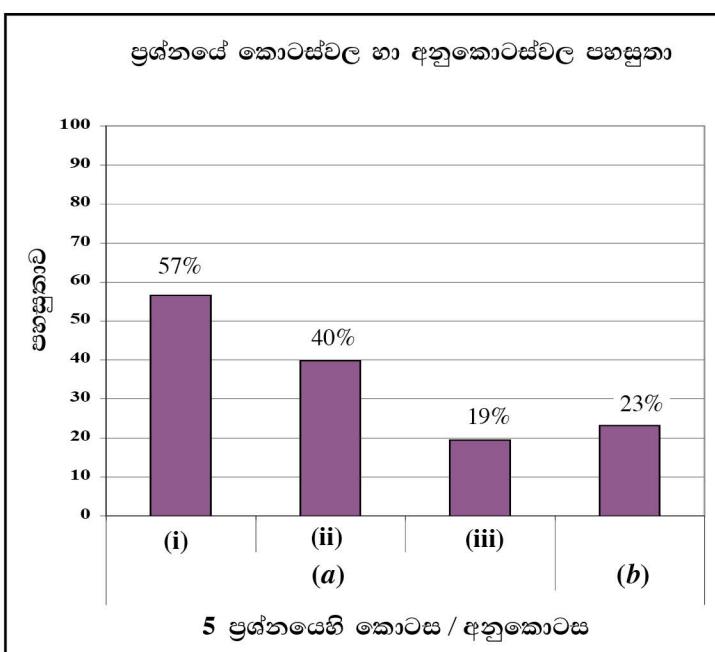

මෙම ප්‍රශ්නය අයදුම්කරුවන්ගේ 78.7%ක් තෝරාගෙන ඇත. එම අයදුම්කරුවන්ගෙන්,

- 0 - 2 ප්‍රාන්තරයේ 61%ක් පමණ ද,
- 3 - 5 ප්‍රාන්තරයේ 10%ක් පමණ ද,
- 6 - 7 ප්‍රාන්තරයේ 14%ක් පමණ ද,
- 8 - 10 ප්‍රාන්තරයේ 15%ක් පමණ ද,

ලකුණු ලබාගෙන ඇත.

අයදුම්කරුවන්ගේ 61%ම මෙම ප්‍රශ්නයට හිමි ලකුණු අතුරෙන් ලකුණු 2ක් හෝ ඊට අඩුවෙන් ලබා ඇති අතර හරි අඩුකට එනම් ලකුණු 5 කට වැඩියෙන් ලබා ඇත්තේ අයදුම්කරුවන්ගේ 29%ක් පමණි.

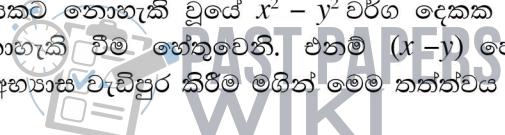

- * මෙම ප්‍රශ්නය කොටස් / අනුකොටස් 4කින් සමන්විත වේ. ඒවා අතුරෙන් (a)(i) හි පහසුතාව 57%කි. අන් සියලු අනුකොටස්වල පහසුතාව 50%ට වඩා අඩු ය.
- * පහසුතාව වැඩිම අනුකොටස (a)(i) වන අතර එහි පහසුතාව 57%කි. පහසුතාව අඩුම අනුකොටස (a)(iii) වන අතර එහි පහසුතාව 19%කි.

විෂ ගණිතය තෝරාව යටතේ ඉදිරිපත් කොට ඇති මෙම ප්‍රශ්නයේ (a) කොටසෙහි සිමගාමී සම්කරණ යුගලය ගොඩ නැගු පිරිසෙන් කොටසකට එම සම්කරණ විසඳීමට නොහැකි වී තිබිණි. දෙන ලද තොරතුරුවලට ගැළපෙන සමගාමී සම්කරණ යුගලයක් ගොඩ නැගිම සහ එම සම්කරණ විසඳීම මෙම ප්‍රශ්නයේ (i) හා (ii) කොටස්වලින් අපේක්ෂා කෙරේ. ප්‍රකාශයක් කියවා ඒ අනුව සම්කරණයක් ගොඩනැවීමට ද සංග්‍රහක සමාන කිරීමේ ක්‍රමය මෙන්ම ආදේශ කිරීමේ ක්‍රමය මගින් සම්කරණ විසඳීමට ද සිසුන් පුරු කළ යුතුය.

දෙන ලද අවශ්‍යතාවකට ගැළපෙන සේ මුදලක් තීරණය කෙරෙන ආකාරය (a)(iii) විමසයි. (i) හා (ii) කොටස්වලට නිවැරදි පිළිතුරු ලබා ගැනීමෙන් පසු සම්කරණයක් ගොඩ නගා ගැනීමෙන් මෙම කොටසට පහසුවෙන් පිළිතුරු ලබා ගත හැකිය.

වර්ග දෙකක අන්තරය සහ පොදු සාධක සම්බන්ධ වන අභ්‍යන්තරයක් මෙහි දැක්වේ. පහසුතාව 23% වන මෙම 5(b) කොටස බහුතරයකට නොහැකි තුළයේ $x^2 - y^2$ වර්ග දෙකක අන්තරයක් ලෙස ලිඛුව ද රේඛ පියවර සම්පූර්ණ කළ නොහැකි වීම හෙතුවෙනි. එනම් $(x-y)$ පොදු සාධකයක් බව නොදැකීම ජ්‍යෙෂ්ඨවෙනි. සාධක පිළිබඳ අභ්‍යන්තරය වැඩිපුර කිරීම මගින් මෙම තත්ත්වය මගහරවා ගත හැකිය.

6 වන ප්‍රශ්නයෙහි අභිමතාර්ථ

නිපුණතාව 10 : පරිමාව පිළිබඳව විවාරකීලිව කටයුතු කරමින් අවකාශයේ උපරිම එලඹයිකාව ලබාගනී.

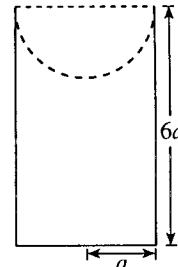
නිපුණතාව 06 : එදිනෙනාදා ජීවිතයේ භමුවන සංඛ්‍යාතමය ප්‍රකාශන, ලසුගණක හා ජීවිතයෙන් පහසුවෙන් සූචි කරයි.

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල :

- (a) පතුලේ අරය a ද, උස $6a$ ද වූ සන සඡ්‍ර සිලින්චිරයකින් අරය a වූ සන අර්ධගෝලාකාර කොටසක් හාරා ඉවත් කළ විට ඉතිරි කොටසේ පරිමාව අරය a වූ ගෝල 4ක පරිමාවට සමාන බව පෙන්වයි.
- (b) a, b, c යනු 0 ත් 100 ත් අතර සංඛ්‍යා වන විට $\frac{a \times \sqrt{b}}{c^2}$ ආකාරයේ ප්‍රකාශනයක අය ලසුගණක වගු හා ජීවිත කොට ගණනය කරයි.

6 වන ප්‍රශ්නය

6. (a) ලිවලින් තනත ලද පතුලේ අරය a ද උස $6a$ ද වූ සන සඡ්‍ර වෘත්ත වෘත්ත සිලින්චිරයකින් අරය a වූ සන අර්ධ ගෝලාකාර කොටසක් හාරා ඉවත් කර ඇත. සිලින්චිරයේ ඉතිරි ලිවල පරිමාව, එකක අරය a වූ සන ගෝල 4ක පරිමාවට සමාන බව පෙන්වන්න.

- (b) ලසු ගණක වගු හා ජීවිත කොට $\frac{0.735 \times \sqrt{52.62}}{(1.84)^2}$ සූචි කර, පිළිතුර ආසන්න දැමීම්පාන දෙකකට දෙන්න.

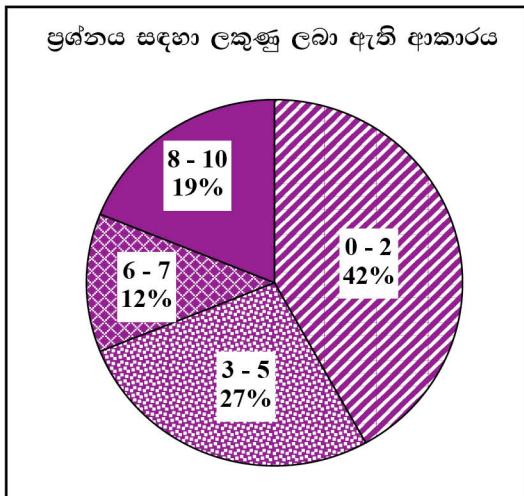
ප්‍රශ්න අංකය		නිවැරදි පිළිතුර	ලකුණු		වෙනත්
6.	(a)	$\text{සිලින්චිරයේ පරිමාව} = \pi \times a^2 \times 6a$ $\text{අර්ධ ගෝලයේ පරිමාව} = \frac{1}{2} \times \frac{4}{3} \pi a^3$ $\begin{aligned} \text{ඉතිරි පරිමාව} &= 6\pi a^3 - \frac{2}{3} \pi a^3 \\ &= \frac{16}{3} \pi a^3 \\ &= 4 \times \frac{4}{3} \pi a^3 \end{aligned}$	1	1	
	(b)	$x = \frac{0.735 \times \sqrt{52.62}}{(1.84)^2}$ $\begin{aligned} \lg x &= \lg 0.735 + \frac{1}{2} \lg 52.62 - 2 \lg 1.84 \\ &= 1.8663 + \frac{1}{2} 1.7212 - 2 \times 0.2648 \\ &= 1.8663 + 0.8606 - 0.5296 \\ &= 0.1973 \\ x &= 1.58 \end{aligned}$	1	2	

නිවැරදි ලසු 1 - 1
නිවැරදි ලසු 2/3 - 2

ගුණ කිරීම හෝ බෙඳීම

10

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

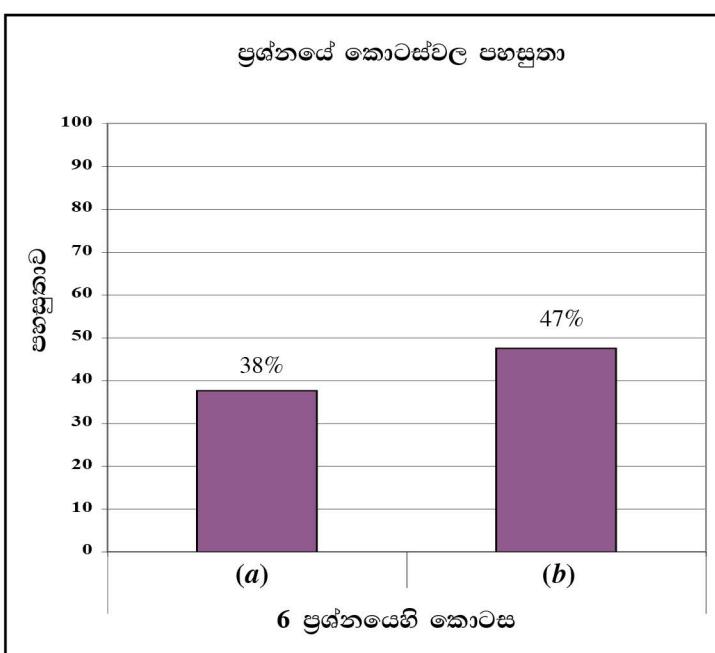

මෙම ප්‍රශ්නය අයදුම්කරුවන්ගේ 60.8%ක් තොරුගෙන ඇත. එම අයදුම්කරුවන්ගේ,

- 0 - 2 ප්‍රශ්නයේ 42%ක් පමණ ද,
- 3 - 5 ප්‍රශ්නයේ 27%ක් පමණ ද,
- 6 - 7 ප්‍රශ්නයේ 12%ක් පමණ ද,
- 8 - 10 ප්‍රශ්නයේ 19%ක් පමණ ද,

ලකුණු ලබාගෙන ඇත.

අයදුම්කරුවන්ගේ 31%ක් මුළු ලකුණු ප්‍රමාණයෙන් හරි අඩකට වඩා එනම් ලකුණු 5 කට වඩා ලබා ඇති අතර 42%ක් ලකුණු 2ක් හෝ ඊට අඩුවෙන් හෝ ලබා ඇත.

* මෙම ප්‍රශ්නය කොටස් 2කින් සමන්වීත වේ. ඉන් (a) කොටස මිනුම් තේමාවට ද, (b) කොටස සංඛ්‍යා තේමාවට ද අයත් වේ. එම කොටස් දෙකකින් පහසුතා 50%කට වඩා අඩුය.

* පහසුතාව වැඩි කොටස (b) කොටස වන අතර එහි පහසුතාව 47%කි. පහසුතාව අඩු කොටස (a) කොටස වේ. එහි පහසුතාව 38%කි.

ප්‍රශ්න පත්‍රයේ අදාළ සූත්‍ර දී ඇති නමුදු වෙත ප්‍රශ්නයේ (a) කොටසෙහි දී ඇති තොරතුරු නිවැරදි සූත්‍රයට ආදේශ කර අවශ්‍ය ප්‍රතිඵලය ලබා ගැනීමට සිසුන් අපොහොසත් වී ඇති බව දක්නට ලැබේ. මිණිතය ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයා උපරිම ලකුණු ලබා ගැනීම සඳහා නිවැරදි සූත්‍රයට දී ඇති අගය ආදේශ කර නිවැරදිව සූළු කිරීමේ හැකියාව සිසුන් තුළ වර්ධනය කළ යුතු වේ.

දී ඇති ගණිතමය ප්‍රකාශනයක් ලසුගණක වගු හාවිතයෙන් සූළු කිරීමේ හැකියාව පරීක්ෂා කිරීමට (b) කොටස ඉදිරිපත් කර තිබේ. දී ඇති ප්‍රකාශනය ලසුගණක ආකාරයෙන් නිවැරදිව ඉදිරිපත් කිරීම බොහෝ සිසුන් අතින් මග හැරී තිබුණු බව දක්නට ලැබුණි. සංඛ්‍යාවක ලසුගණකය නිවැරදිව ලිවීමට බහුතරයට අපහසු බව ද මෙහිදී හෙළි තු වැදගත් කරුණකි.

ලසුගණක වගු හාවිතයෙන් සූළු කිරීම අඩංගු මෙවැනි ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා නිවැරදිව ලසුගණක වගු හාවිත කිරීමටත්, 1ට අඩු සංඛ්‍යා ආභිජ්‍ය සූළු කිරීම සඳහා වැඩිපුර අවධානය යොමු කිරීමටත් සිසුන් පෙළඳුවිය යුතු වේ. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ලැබෙන ප්‍රශ්න අනුරින් වඩාත් පහසුවෙන් පිළිතුරු සැපයීය හැකි මිණිතය ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීමට ද සිසුන් පෙළඳුවිය යුතුය. ලසුගණක නීති පිළිබඳ දැනුවත්හාවය සමග ලසුගණක වගු නිවැරදිව කියවීමේ ම්‍යා හැකියාවක් ලබා දීමෙන් ද මෙවැනි ප්‍රශ්නවලට පහසුවෙන් පිළිතුරු ලබා දිය හැකි වේ.

7 වන ප්‍රශ්නයෙහි අභිමතාර්ථ

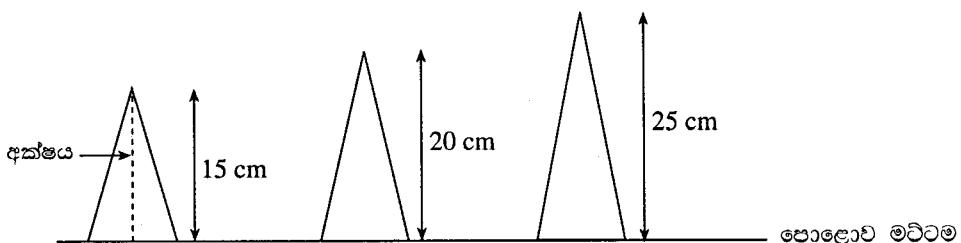
නිපුණතාව 2 : සංඛ්‍යා රටාවල විවිධ සම්බන්ධතා විමර්ශනය කරමින් ඉදිරි අවශ්‍යතා සඳහා තීරණ ගනියි.

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල :

- (a) සංඛ්‍යා අනුකූලයක් පිළිබඳව දී ඇති තොරතුරු ඇසුරෙන්,
 - (i) එම අනුකූලය කුමන ග්‍රේඩියක් වන්නේ දැයි හදුනා ගනියි.
 - (ii) ග්‍රේඩියේ නම් කරන ලද පදයක් ගණනය කරයි.
 - (iii) ග්‍රේඩියේ දී ඇති පද සංඛ්‍යාවක එක්කාය, වෙනත් නිශ්චිත සංඛ්‍යාවක් සමඟ තාරකිකව සන්සන්දනය කරයි.
- (b) ගුණෝත්තර ග්‍රේඩියක පොදු අනුපාතය හා පදයක සංඛ්‍යාත්මක අගය දී ඇති විට එම ග්‍රේඩියේ මූල්‍ය පදය සොයයි.

7 වන ප්‍රශ්නය

7. (a)

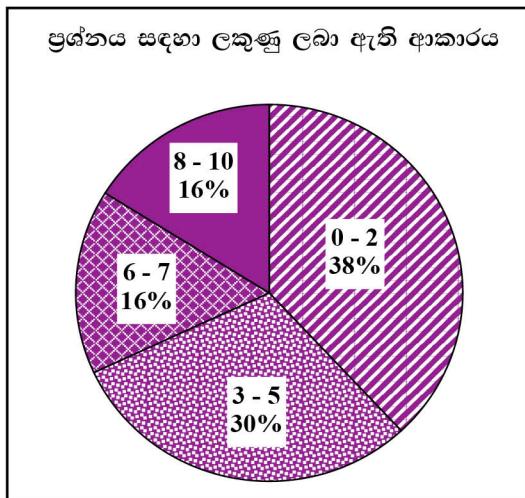
සැරසිල්ලක් සඳහා සකස් කරන ලද කේතු ආකාර ආකෘති 20 ක්, උස වැඩිවන පිළිවෙළට තබා ඇත. මූල්‍ය ආකෘති තුනෙහි හරස්කව රුපයේ දක්වේ. මූල්‍ය ම ආකෘතියේ උස 15 cm වේ. පසුව ඇති සැම ආකෘතියක ම උස ර්ව පෙර ඇති ආකෘතියේ උසට වඩා 5 cm වැඩි ය.

- (i) ආකෘතිවල උස කුමන ග්‍රේඩියක පිහිටිය ද?
- (ii) වියිටන ආකෘතියෙහි උස සොයන්න.
- (iii) බටයක එක් කෙළවරක් පොලුව මව්වමේ ද අනෙක් කෙළවර ආකෘතියේ මූලිකෙහි සිට 10 cm ක් ඉහළින් ද සිටින සේ සැම ආකෘතියකම අක්ෂය දිගේ සිරස්ව සිහින් බටයක් ඇතුළු කිරීමට අවශ්‍ය ය. ආකෘති 20 ක මෙයේ බට අනුලු කිරීම සඳහා, එකක් 3 m බැඳින් දිග බට 5 ක් ප්‍රමාණවන් බව පෙන්වන්න.

(b) පොදු අනුපාතය -2 වූ ගුණෝත්තර ග්‍රේඩියක 7 වෙති පදය 192 නම්, ග්‍රේඩියේ මූල්‍ය පදය සොයන්න.

ප්‍රශ්න අංකය			නිවැරදි පිළිතුර		ලකුණු		වෙනත්
7.	(a)	(i)	සමාන්තර හෝසියකි.	1	1	1	
		(ii)	$T_n = a + (n - 1) d$ $T_{20} = 110 \text{ cm}$	1	1	1	
		(iii)	$S_n = \frac{n}{2} \{2a + (n - 1) d\}$ $S_{20} = \frac{20}{2} \{2 \times 15 + (19 \times 5)\}$ අවශ්‍ය බටචල දිග = $1250 \text{ cm} + 200 \text{ cm}$ $1500 \text{ cm} > 1450 \text{ cm}$ බැවින් ප්‍රමාණවත් වේ.	1	1	1	$S_n = \frac{n}{2} (a + d)$ $S_{20} = \frac{20}{2} (15 + 110)$
	(b)		$T_7 = a r^6 = 192$ $a (-2)^6 = 192$ $a = 3$	1	1	1	4
							7
							3
							3
							10

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරීක්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

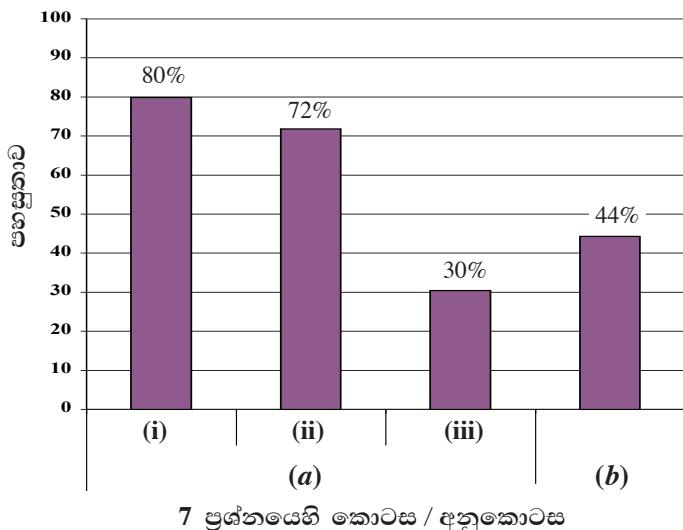
මෙම ප්‍රශ්නය අයදුම්කරුවන්ගේ 79.3%ක් තොරාගෙන ඇත. එම අයදුම්කරුවන්ගේ,

- 0 - 2 ප්‍රාන්තරයේ 38%ක් පමණ ද,
- 3 - 5 ප්‍රාන්තරයේ 30%ක් පමණ ද,
- 6 - 7 ප්‍රාන්තරයේ 16%ක් පමණ ද,
- 8 - 10 ප්‍රාන්තරයේ 16%ක් පමණ ද,

ලකුණු ලබාගෙන ඇත.

අයදුම්කරුවන්ගේ 32%ක් මුළු ලකුණු ප්‍රමාණයෙන් හරි අඩිකට එනම් ලකුණු 5කට වැඩියෙන් ලබා ඇති අතර ලකුණු 2ක් හෝ රට අඩුවෙන් ලබා ඇත්තේ 38%ක්. එබැවින් මෙම ප්‍රශ්නය පහසුතාව වැඩි ප්‍රශ්න කිහිපය අතරට ගැනෙයි. සමස්ත ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 48%ක්.

ප්‍රශ්නයේ කොටස්වල හා අනුකොටස්වල පහසුතා

- * මෙම ප්‍රශ්නය කොටස් / අනුකොටස් 4කින් සමඟ්වලට වේ. ඒවා අතුරෙන් (a)(i), (a)(ii) අනුකොටස්වල පහසුතාව 70%ට ද වැඩිවන අතර (a)(iii) හා (b) කොටස් දෙකෙහි පහසුතාව 45%ට වඩා අඩුය.
- * පහසුතාව වැඩිම කොටස (a)(i) වන අතර එහි පහසුතාව 80%කි. පහසුතාව අඩුම කොටස (a)(iii) වේ. එහි පහසුතාව 30%කි.

- (a) සංඛ්‍යා තේමාව යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නයේදී සංඛ්‍යා රටාවල සම්බන්ධතා විමර්ශනය කරමින් යම් යම් නීරණවලට එළඹීමේ තැකියාව පරීක්ෂා කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීමට සියුන් බහුතරයක් පෙළඹී ඇති බව දක්නට ලැබේ. සියුන් අතර ජනප්‍රිය විෂය කොටසක් වන මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සැපයීමේදී අදාළ සූත්‍ර නිවැරදිව හාවිත කිරීමට මවුන් පෙළඹිවය යුතුය. සූත්‍ර හාවිතය, ආදේශය, සූළු කිරීම වැනි වෙනත් විෂය කොටස් නිවැරදිව හාවිත කිරීම අත්‍යවශ්‍ය බව තහවුරු කළ යුතුය. දැනුම මැනීමට පමණක් සීමා නොවී ප්‍රායෝගික අවස්ථාවකට සම්බන්ධ කර ඉදිරිපත් කර ඇති මෙවැනි ප්‍රශ්නවලට නිවැරදි පිළිතුරු සැපයීමට පන්ති කාමරයේ සියුන් පූහුණු කරවීම ඉතා වැදගත් වේ.
- (b) මෙම කොටසට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා නිවැරදි සූත්‍රයෙහි අදාළ අගය නිවැරදිව ආදේශ කිරීම, සූළු කිරීම හා සම්බන්ධතා දැකීම අවශ්‍ය වේ.

8 වන ප්‍රශ්නයෙහි අභිමතාර්ථ

නිපුණතාව 27 : ජ්‍යාමිතික නියම අනුව අවට පරිසරයේ පිහිටිම්වල ස්වභාව විශ්ලේෂණය කරයි.

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල :

කවකටුව සහ cm/m පරිමාණයක් සහිත සරල දාරයක් පමණක් භාවිතයෙන්,

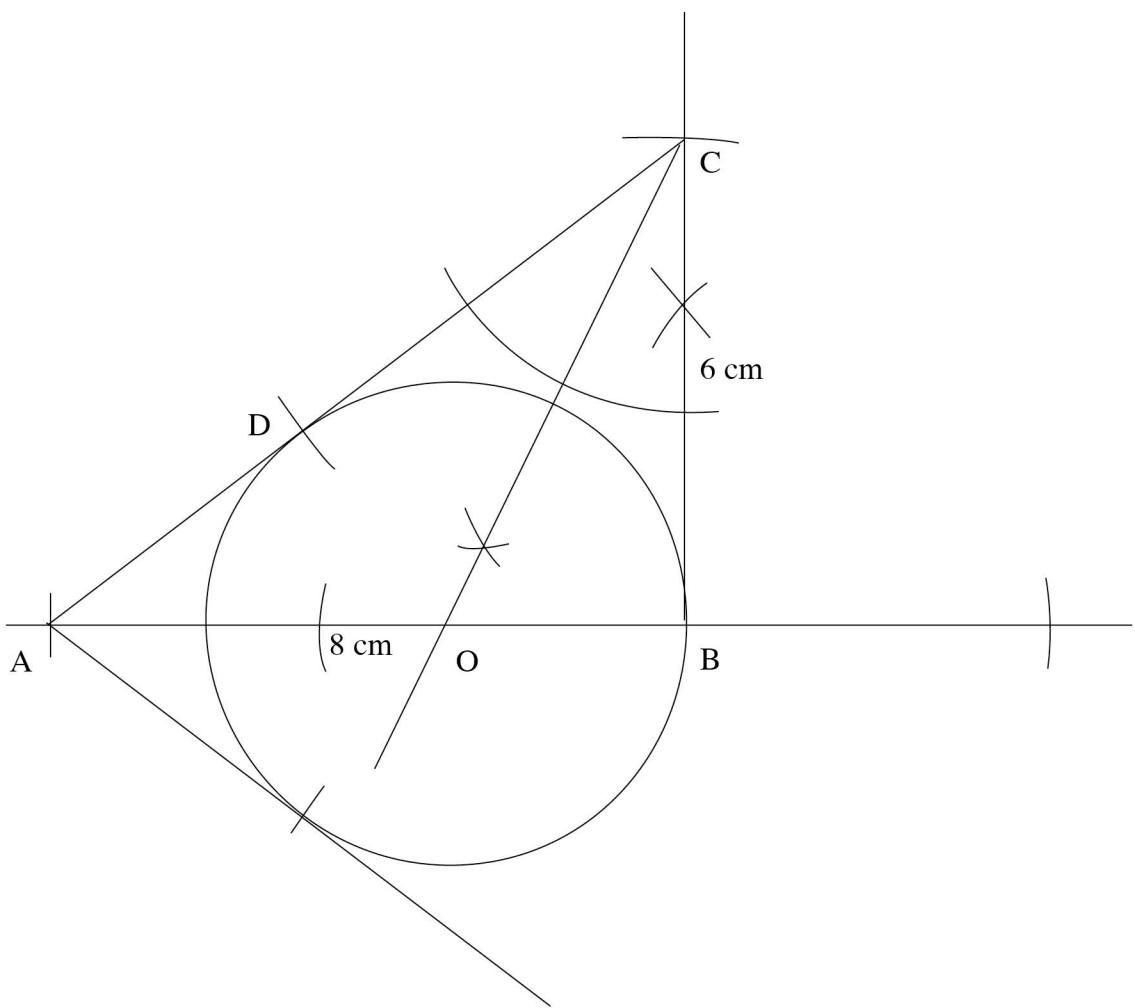
- (i) ත්‍රිකෝණයක පාද දෙකක දිග සහ අන්තර්ගත කෝණය දී ඇති විට ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරයි.
- (ii) නම් කරන ලද කෝණයක සමවිශේදකය නිර්මාණය කරයි.
- (iii) නම් කරන ලද පාද දෙකක් ස්පර්ශ කරමින් නම් කරන ලද පාදයක් මත කේන්ද්‍රය පිහිටින ලෙස වෘත්තයක් නිර්මාණය කරයි. එහි කේන්ද්‍රය O ලෙස නම් කරයි.
- (iv) නම් කරන ලද ලක්ෂණයක සිට වෘත්තයට ස්පර්ශකයක් නිර්මාණය කරයි.
- (v) බාහිර ලක්ෂණයක සිට වෘත්තයකට අදින ලද ස්පර්ශක දෙකක් දිගින් සමාන වීම, දී ඇති පාද දෙකක් සමාන වීමට හේතුවක් ලෙස දකිනි.
- (vi) නම් කරන ලද ත්‍රිකෝණ දෙකක වර්ගීල අතර අනුපාතය, දී ඇති සංඛ්‍යාත්මක අගය බව පෙන්වයි.

8 වන ප්‍රශ්නය

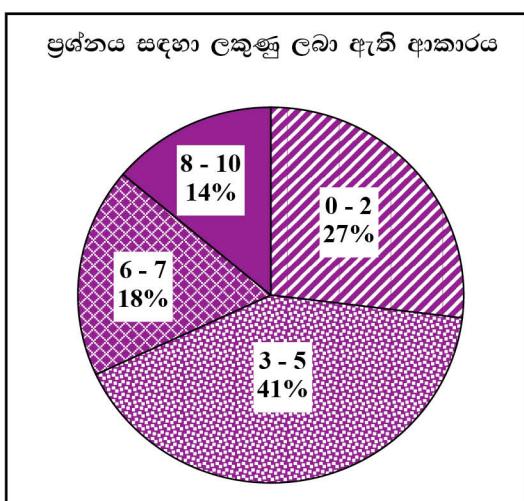
8. පහත දක්වෙන නිර්මාණ වලදී cm/mm පරිමාණය සහිත සරල දාරයක් සහ කවකටුවක් පමණක් භාවිත කරන්න. නිර්මාණ රේඛා පැහැදිලි ව දක්වන්න.

- (i) $AB = 8 \text{ cm}$, $\hat{A}BC = 90^\circ$, $BC = 6 \text{ cm}$ වූ ABC ත්‍රිකෝණය නිර්මාණය කරන්න.
- (ii) $\hat{A}CB$ සමවිශේදකය නිර්මාණය කරන්න.
- (iii) AC හා BC රේඛා ස්පර්ශ කරමින් කේන්ද්‍රය AB මත පිහිටින වෘත්තය නිර්මාණය කර, එහි කේන්ද්‍රය O ලෙස නම් කරන්න.
- (iv) A සිට එම වෘත්තයට ස්පර්ශකයක් (AC හැර) නිර්මාණය කරන්න.
- (v) වෘත්තය AC ස්පර්ශ කරන්නේ D හි දී නම් $CD = 6 \text{ cm}$ වීමට හේතු දක්වන්න.
- (vi)
$$\frac{\text{AOD} \text{ ත්‍රිකෝණයේ වර්ගීලය}}{\text{BOC} \text{ ත්‍රිකෝණයේ වර්ගීලය}} = \frac{2}{3}$$
 බව පෙන්වන්න.

ප්‍රශ්න අංකය			නිවැරදි පිළිතුර			ලකුණු		වෙනත්
8.		(i)	$AB = 8 \text{ cm}$ ඇදීම $\hat{A}BC = 90^\circ$ ඇදීම $BC = 6 \text{ cm}$ ඇදීම	1	1	1	③	
		(ii)	$\hat{A}CB$ සමවිශේදකය	1	1	1	①	
		(iii)	කේන්ද්‍රය ලබා ගැනීම නිවැරදි වෘත්තය ඇදීම	1	1	1	②	
		(iv)	ස්පර්ශකය ඇදීම	1	1	1	①	
		(v)	බාහිර ලක්ෂණයක සිට ඇදි ස්පර්ශක දිගින් සමාන වේ.	1	1	1	①	
		(vi)	$AC = 10 \text{ cm}$ $\frac{\text{AOD} \Delta \text{ වර්ගීලය}}{\text{BOC} \Delta \text{ වර්ගීලය}} = \frac{\frac{1}{2} \times 4 \times r}{\frac{1}{2} \times 6 \times r}$	1	1	1	②	පසිනගරස් ප්‍රමේයයට අනුව
							10	10

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

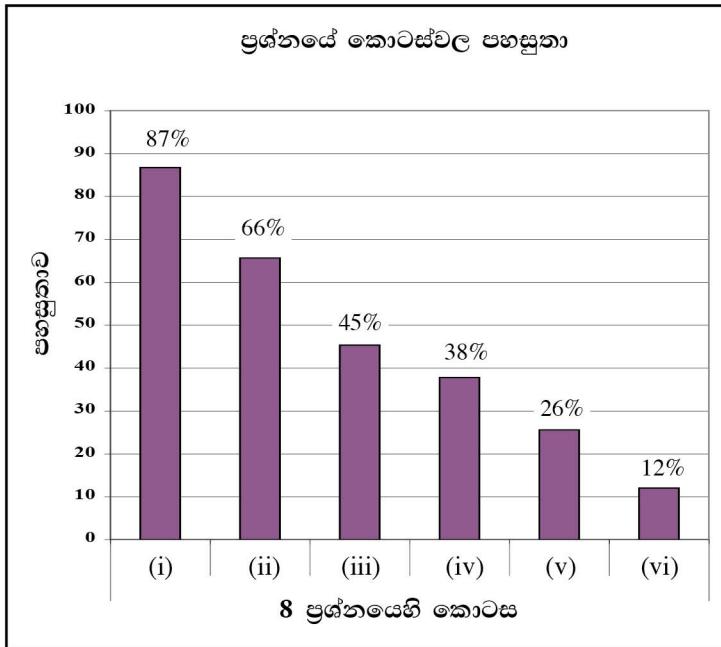
ජ්‍යාමිතිය තේමාවට අයන් ප්‍රශ්න තුන අතුරෙන් වැඩිම තෝරා ගැනීමකට ලක්වන හා එම ප්‍රශ්න තුන අතුරෙන් වැඩිම පහසුතාවකින් යුත් මෙම ප්‍රශ්නය අයදුම්කරුවන්ගේන් 86%ක් විසින් තෝරාගෙන ඇතු. එම අයදුම්කරුවන්ගෙන්,

- 0 - 2 ප්‍රාන්තරයේ 27%ක් පමණ ද,
- 3 - 5 ප්‍රාන්තරයේ 41%ක් පමණ ද,
- 6 - 7 ප්‍රාන්තරයේ 18%ක් පමණ ද,
- 8 - 10 ප්‍රාන්තරයේ 14%ක් පමණ ද,

ලකුණු ලබාගෙන ඇතු.

අයදුම්කරුවන්ගේන් 32%ක් මූල්‍ය ලකුණු ප්‍රමාණයෙන් හරි අඩුකාට එනම්, ලකුණු 5කට වැඩියෙන් ලබා ඇති අතර 27%ක් ලකුණු 2ක් හෝ 3ක් අඩුවෙන් ලබා ඇතු.

ජ්‍යාමිතිය තේමාවට අයන් ප්‍රශ්න තුන අතුරෙන් වැඩිම පහසුතාව ඇති මෙම ප්‍රශ්නයෙහි පහසුතාව 51%කි. II පත්‍රයෙහි ඇති ප්‍රශ්න 12, පහසුතාව අනුව අවරෝහන පටිපාටියට ස්ථානගත කරනු ලැබූ විට මෙම ප්‍රශ්නයට දෙවන ස්ථානය හිමිවේ.

- * මෙම ප්‍රශ්නය කොටස් හයකින් සමන්විත වේ. එම කොටස්වලින් (i) හා (ii) කොටස්වල පමණක් පහසුතාව 50% වැඩිවන අතර (v) හා (vi) කොටස් දෙකකින් පහසුතාව 30% වත් වඩා අඩුය.
- * පහසුතාව වැඩිම කොටස (i) වන අතර එහි පහසුතාව 87% කි. පහසුතාව අඩුම කොටස (vi) වේ. එහි පහසුතාව 12% කි.
- * මෙම ප්‍රශ්නයට අයත් කොටස් හය අනුපිළිවෙළින් සැලකු විට එවා පහසුතාව අඩුවන පටිපාලියට අනුකූම ගෙවී තිබේ විශේෂ ලක්ෂණයකි.

ඡ්‍යාම්තියේ ඇති පථ පිළිබඳ අවබෝධය හා නිරමාණ පිළිබඳ නැකියාව ආශ්‍රිත මත්‍යාලක කුසලතා මෙම ප්‍රශ්නයෙන් පරික්ෂා කෙරයි. ඡ්‍යාම්තිය විෂය කොටසට අකමැති සිපුහු පවා ඡ්‍යාම්තික නිරමාණ ආශ්‍රිත මෙම ප්‍රශ්නයට පිළිබුරු සැපයීමට ප්‍රිය කරති. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 87%ක් ඉක්ම වූ ඉහළ ප්‍රතිශතයක් (i) කොටස යටතේ තිකෙන්තය නිවැරදිව නිරමාණය කොට තිබූ අතර, 66%ක්ම කේත් සමවිශේෂකය ද නිවැරදිව ඇද තිබුණි. කේත් යක බාහු දෙක එකවර ස්පර්ශ කරන වෙත්තයක කේත්දය එම රේඛා දෙක අතර කේත් සමවිශේෂකය මත පිහිටන බව තොදුනීම් බාහිර ලක්ෂණයක සිට වෙත්තයකට අදිනු ලබන ස්පර්ශක දෙක දිගින් සමාන බව තොදුනීම් නිසා (iii) සහ (iv) කොටස් සඳහා අඩු ලකුණු ලබා තිබුණි. $CB = CD$ බව තොදුනීම (v) කොටසට සාර්ථක පිළිබුරු තොලැබීමට හේතුවිය. තිකෙන් දෙකක වර්ගීය අතර අනුපාතය එවායේ පාද ඇසුරෙන් ලියා තොගැනීම නිසා (vi) කොටසට නිවැරදි පිළිබුරු ලබා ගැනීමට බොහෝ අපේක්ෂකයෝ අසමත් වූහ. පොදුවේ ගත් කළ කේත් සමවිශේෂකය හා පාදවල ලම්බ සමවිශේෂක, රේඛාවකට ලම්බ නිරමාණය ආදිය සිපුන්ට සාර්ථකව කළ නැකි වුව ද එම නිරමාණ යෙදෙන අවස්ථා දුන් විට දක්වන ප්‍රතිචාර දුරටත ය. එබැවින් එබදු පථ යෙදෙන අවස්ථා වැඩි වැඩියෙන් හාවිතය තුළින් මෙබදු දුරටතා මගහැර ගැනීමට කටයුතු සම්පාදනය කළ යුතුය.

9 වන ප්‍රශ්නයෙහි අභිජනාර්ථ

නිපුණතාව 29 : දෙනික කටයුතු පහසු කර ගැනීම සඳහා විවිධ ක්‍රම මගින් දත්ත විශ්ලේෂණය කරමින් ප්‍රරෝක්තිනය කරයි.

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල :

- දත්ත ව්‍යාප්තියක්, පන්ති ප්‍රාන්තර හා රේඛා අනුරූප සංඛ්‍යාත සහිත වශ්‍යවක (සංඛ්‍යාත ව්‍යාප්තියක) දී ඇතිවිට,
- මාතය අයත්වන පන්ති ප්‍රාන්තරය ලියයි.
 - දෙන ලද දත්ත සම්බන්ධ මධ්‍යනාය සෞයයි.
 - ලබාගත් මධ්‍යනාය ඇසුරෙන්, දෙන ලද අවශ්‍යතාවක් සපුරා ලිම අපේක්ෂා කළ නැකි බව හෝ තොගැනීම් බව පෙන්වයි.
 - දෙන ලද අවශ්‍යතාව සපුරා ලිම සඳහා වැඩිපුර තිබිය යුතු සාධක ගණනය කරයි.

9 වන ප්‍රශ්නය

9. අමල්ගේ ගබාල් නිෂ්පාදන ස්ථානයේ දී දින 30 ක මාසයක් තුළ එක් එක් දිනයේ දී නිෂ්පාදනය කළ ගබාල් ප්‍රමාණයන් පිළිබඳ තොරතුරු පහත සංඛ්‍යාත ව්‍යාප්තියේ දක්වේ.

පන්ති ප්‍රාත්තරය (ගබාල් ප්‍රමාණය)	සංඛ්‍යාතය (දින ගණන)
71 - 75	1
76 - 80	7
81 - 85	7
86 - 90	10
91 - 95	4
96 - 100	1
	30

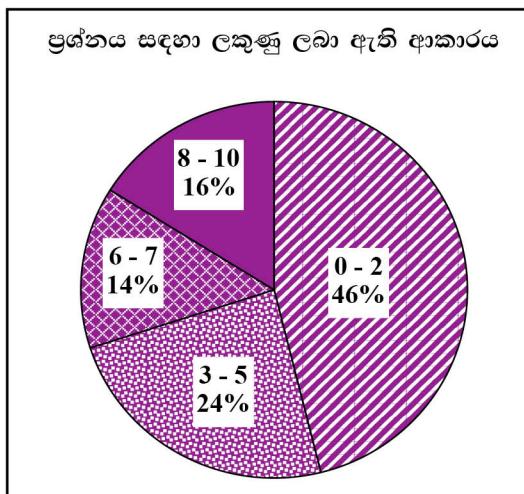
- (i) ඉහත සංඛ්‍යාත ව්‍යාප්තියේ මාත පන්තිය කුමක් ද?
- (ii) දිනක දී නිෂ්පාදනය කර ඇති මධ්‍යනාය ගබාල් සංඛ්‍යාව කොපමණ ද?
- (iii) එක්තර නිවයක් තැනීම සඳහා ඇස්තමේන්තු කරන ලද ගබාල් 7140 ක් මාස 3 කින් ලබා දීමට ඇණවුමක් අමල්ව ලැබුණි. මසකට දින 25 බැඟින් වැඩ කිරීමෙන් මෙම ඇණවුම සපුරාලිය හැකි බව අමල් අනුමාන කරයි. ඉහත තොරතුරු අනුව මෙම ඇණවුම සපුරාලිම අපේක්ෂා කළ තොගකි බව පෙන්වන්න.
- (iv) මෙම ඇණවුම සපුරාලිම සඳහා අවම වශයෙන් මහු මසකට වැඩිපුර දින කිය බැඟින් වැඩ කළ යුතු ද?

ප්‍රශ්න අංකය		නිවැරදි පිළිතුර				ලක්ෂණ		වෙනත්																																
9.	(i) (ii)	86 – 90				1	(1)																																	
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>පන්ති ප්‍රාත්තරය</th> <th>මධ්‍ය අගය (x)</th> <th>සංඛ්‍යාතය (f)</th> <th>fx</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>71- 75</td><td>73</td><td>1</td><td>73</td></tr> <tr> <td>76 - 80</td><td>78</td><td>7</td><td>546</td></tr> <tr> <td>81 - 85</td><td>83</td><td>7</td><td>581</td></tr> <tr> <td>86 - 90</td><td>88</td><td>10</td><td>880</td></tr> <tr> <td>91 - 95</td><td>93</td><td>4</td><td>372</td></tr> <tr> <td>96 - 100</td><td>98</td><td>1</td><td>98</td></tr> <tr> <td></td><td>30</td><td>2550</td><td></td></tr> </tbody> </table>	පන්ති ප්‍රාත්තරය	මධ්‍ය අගය (x)	සංඛ්‍යාතය (f)	fx	71- 75	73	1	73	76 - 80	78	7	546	81 - 85	83	7	581	86 - 90	88	10	880	91 - 95	93	4	372	96 - 100	98	1	98		30	2550							
පන්ති ප්‍රාත්තරය	මධ්‍ය අගය (x)	සංඛ්‍යාතය (f)	fx																																					
71- 75	73	1	73																																					
76 - 80	78	7	546																																					
81 - 85	83	7	581																																					
86 - 90	88	10	880																																					
91 - 95	93	4	372																																					
96 - 100	98	1	98																																					
	30	2550																																						
		මධ්‍ය අගය තීරය fx තීරය $\Sigma fx = 2550$ මධ්‍යනායය = $\frac{2550}{30}$ = 85			1 1 1 1 1 1	(5)	එක් වැරද්දක් නොසලකන්න. 30න් බෙදීම																																	

ප්‍රශ්න අංකය	නිවැරදි පිළිතුර	ලකුණු	වෙනත්
9.	(iii) $\text{මාස } 3 \text{ කදී නිපදවන ගබාල් ප්‍රමාණය} = 85 \times 25 \times 3 \\ = 6375$ $7140 > 6375$ බැවින් ඇණවුම සපුරාලිය නොහැකිය. (iv) දින ගණන $= \frac{765}{85}$ වැඩිපුර දින ගණන $= 3$	1 1 1 1	2 10 10
			25, 3 න් ගුණ කිරීම

පිළිතුරේ සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

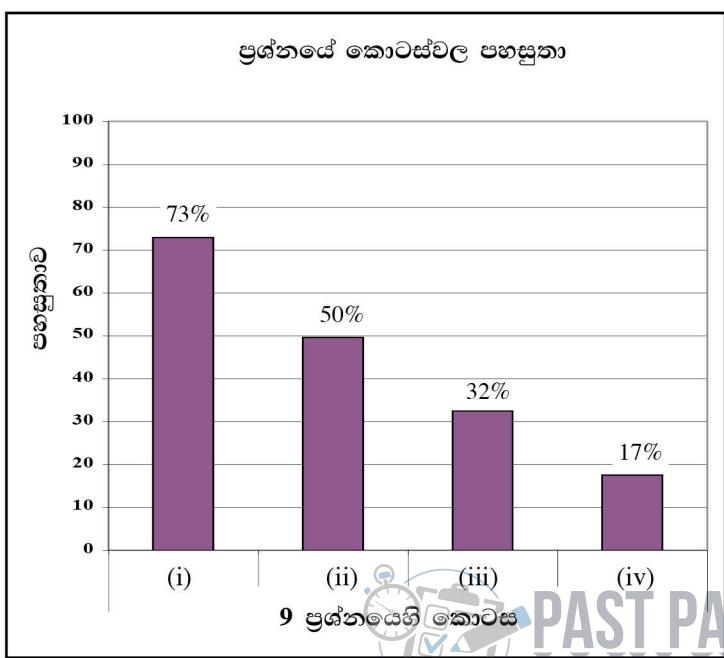

මෙම ප්‍රශ්නය අයදුම්කරුවන්ගෙන් 89.6%ක් තෝරාගෙන ඇත. එම අයදුම්කරුවන්ගෙන්,

- 0 - 2 ප්‍රාන්තරයේ 46%ක් පමණ ද,
- 3 - 5 ප්‍රාන්තරයේ 24%ක් පමණ ද,
- 6 - 7 ප්‍රාන්තරයේ 14%ක් පමණ ද,
- 8 - 10 ප්‍රාන්තරයේ 16%ක් පමණ ද,

ලකුණු ලබාගෙන ඇත.

අයදුම්කරුවන්ගෙන් 30%ක් මුළු ලකුණු ප්‍රමාණයෙන් හරි අඩකට එනම්, ලකුණු 5 කට වැඩියෙන් ලබා ඇති අතර 46%ක්ම ලකුණු 2ක් හෝ ඊට අඩුවෙන් හෝ ලබා ඇත.

* මෙම ප්‍රශ්නය කොටස් 4කින් සම්බැංච් වේ. එම කොටස්වලින් (i) හා (ii) කොටස්වල පහසුතාව 50% හෝ ඊට වැඩි වන අතර (iii) හා (iv) කොටස් දෙකෙහි පහසුතා 35%ටත් වඩා අඩුය.

* පහසුතාව වැඩිම කොටස (i) කොටස වන අතර එහි පහසුතාව 73%කි. පහසුතාව අඩුම කොටස (iv) කොටස වේ. එහි පහසුතාව 17%කි.

සංඛ්‍යානය තේමාව යටතේ ඉදිරිපත් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නය සිපුන් අතර ඉතා ජනප්‍රිය ප්‍රශ්නයකි. නමුත් පිළිතුරු සැපයීමේදී ඉහළ සාධන මට්ටම කරා ලියා වී ඇත්තේ 16%ක් පමණ සූල් පිරිසකි. සංඛ්‍යානයේ මුළුක සංකල්ප හඳුනා ගැනීම හා සූල් කිරීමේ හැකියාව තිබීම මගින් මෙම ප්‍රශ්නයට පහසුවෙන් ලකුණු ලබාගත හැකි වේ.

- (i) ඉතා පහසුවෙන් පිළිතුරු ලබාදිය හැකි කොටසකි.
- (ii) මධ්‍ය අගය තීරය හා fx තීරය නිවැරදිව සම්පූර්ණ කර අදාළ සූත්‍රයෙහි ආදේශයෙන් නිවැරදි මධ්‍යන්‍යය ගණනය කිරීමට සිපුන් පෙළඹුවිය යුතුයි.
- (iii) මෙම කොටසට පිළිතුරු සැපයීම සඳහා සිපුන්ගේ සන්නිවේදන හැකියා සහ සම්බන්ධතා හඳුනා ගැනීමේ හැකියා හොඳින් වර්ධනය කිරීම සූදුසු ය.
- (iv) මෙම කොටසේදී වැඩිපුර අවශ්‍ය දින ගණන වෙනුවට මසකට වැඩ කළ සූත්‍ර දින ගණන පමණක් සෙවීම සිදුකර ඇත්තේ අපරික්ෂාකාරී ලෙස පිළිතුරු සැපයීම නිසා බව පෙනේ.

මෙම ප්‍රශ්නය සිපුන් අතර ජනප්‍රිය ප්‍රශ්නයක් වන බැවින් උපරිම ලකුණු ලබා ගැනීම සඳහා ඔවුන් යොමු කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. එනිසා මෙවැනි අභ්‍යාසවල නිතර නිතර යෙද්වීමෙන් ද හැකිතාක් සූල් කිරීමේ දේශ අවම කර ගැනීමට උපදෙස් දීමෙන් ද සිපුන් උපරිම ලකුණු ලබා ගැනීම සඳහා දිරීමත් කළ හැකිය. (iii) කොටස සඳහා පිළිතුර ගණනය කිරීමේදී උපකල්පිත මධ්‍යන්‍යය යොදා ගැනීමෙන් ගණනය කිරීමේ පහසුවක් වේ දැයි පරික්ෂා කිරීමට සිපුන් යොමු කිරීම සූදුසු ය.

10 වන ප්‍රශ්නයෙහි අභ්‍යාසර්ථ

නිපුණතාව 30 : එදිනෙදා ජීවිතයේ කටයුතු පහසු කර ගැනීම සඳහා කුලක ආක්‍රිත මූලධර්ම හසුරුවයි.

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල :

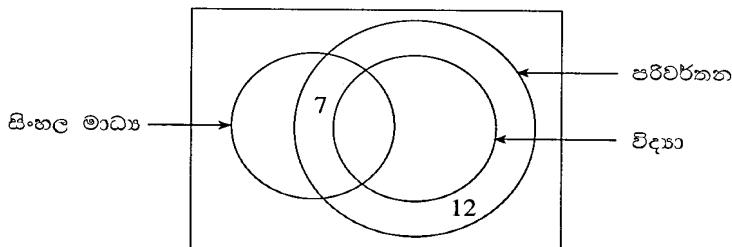
වෙන් රුප මගින් නිරුපණය කළ හැකි තොරතුරු සමුහයක් හා අර්ථ දක්වන ලද කුලක තුනක් අයන් අසම්පූර්ණ වෙන් රුප සටහනක් දී ඇති විට,

- (i) නම් කරන ලද පෙදෙසක් වෙන් රුප සටහනෙන් අදුරු කර දක්වයි.
- (ii) කුලකයේ යම් පෙදෙසකට අයන් අවයව සංඛ්‍යාව දී ඇති විට වෙනත් පෙදෙසකට අයන් අවයව සංඛ්‍යාව ගණනය කරයි.
- (iii) නම් කරන ලද පෙදෙසකට අයන් අවයව සංඛ්‍යාව දී ඇති විට රීට අයන් නොවන අවයව සංඛ්‍යාව ගණනය කරයි.
- (iv) නම් කරන ලද පෙදෙසකට අයන් අවයව ගණන මුළු අවයව ගණනේ හාගයක් ලෙස ප්‍රකාශ කරයි.
- (v) නම් කරන ලද පෙදෙසකට අයන් වීමේ සමඟාවීතාව සෞයයි.

10 වන ප්‍රශ්නය

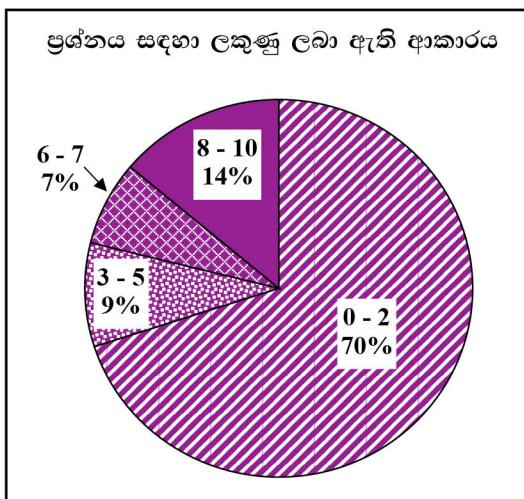
10. 2012 කොළඹ ජාත්‍යන්තර පොන් පුද්රේගනයෙහි පොන්හලක නිඩු පොන් වර්ග 100 ක් පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් අසම්පූර්ණ වෙන් රුප සටහනක් පහත දක්වේ.

- දී ඇති වෙන්රුප සටහන පිටපත් කරගෙන, සිංහල මාධ්‍ය තොවන විද්‍යා පරිවර්තන පොන් වර්ග නිරුපණය කෙරෙන පෙදෙස අදුරු කරන්න.
- පරිවර්තන පොන් වර්ග 70 ක් ද සිංහල මාධ්‍ය තොවන විද්‍යා පරිවර්තන පොන් වර්ග 40 ක් ද විය. සිංහල මාධ්‍ය විද්‍යා පරිවර්තන පොන් වර්ග තොපම්පන වී ද?
- සිංහල මාධ්‍ය පොන් වර්ග 20 ක් නිඩු තම් ඉන් තොපම්පන් පරිවර්තන නොවී ද?
- සිංහල මාධ්‍ය හෝ පරිවර්තන හෝ තොවන පොන් වර්ග පුමාණය පොන්හලේ නිඩු මූල්‍ය පොන් වර්ග පුමාණයෙන් $\frac{7}{25}$ බව පෙන්වන්න.
- පොන්හල හිමියා තම අතින අත්දැකීම් අනුව පොන් වර්ග විකිණෙන අනුපාත සලකා, එම අනුපාතයටම පොන් වර්ග විකිණීමට ගෙනුවෙන් නිඩු යි. පොන් හලව පැමිණෙන පියුහුන් අනුරෙන් අනුමු ලෙස ගන් සියුවෙක් සිංහල මාධ්‍ය පරිවර්තන පොන් වර්ගයක් තොරා ගැනීමේ සම්භාරිතාව සෞයන්න.

ප්‍රශ්න අංකය		නිවැරදි පිළිතුර	ලකුණු		වෙනත්
10.	(i)	 අදුරු කිරීම			
	(ii)	$70 - (7 + 40 + 12) = 11$	2 1 1	② ② ②	
	(iii)	$20 - (11 + 7) = 2$	1 1	② ②	
	(iv)	$\frac{28}{100} \text{ හෝ } \frac{7}{25}$	2	②	
	(v)	$\frac{18}{100}$	2	②	 10

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

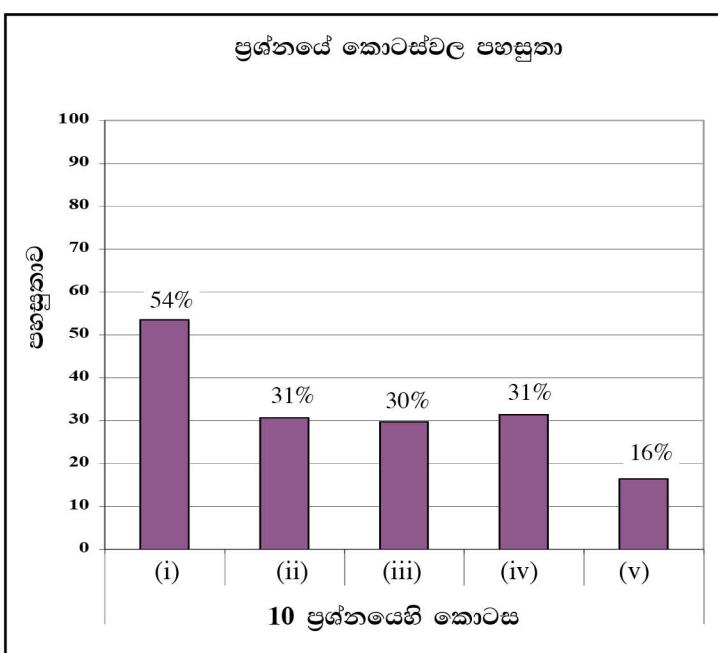

මෙම ප්‍රශ්නය අයුධීම් කරුවන්ගේ 86.6%ක් තොරාගෙන ඇත. එම අයුධීම් කරුවන්ගේ,

- 0 - 2 ප්‍රශ්නයේ 70%ක් පමණ ද,
- 3 - 5 ප්‍රශ්නයේ 9%ක් පමණ ද,
- 6 - 7 ප්‍රශ්නයේ 7%ක් පමණ ද,
- 8 - 10 ප්‍රශ්නයේ 14%ක් පමණ ද,

ලකුණු ලබාගෙන ඇත.

අයුධීම් කරුවන්ගේ 70%ක්ම ලකුණු 2ක් හෝ ඊට අඩුවෙන් ලබා ඇති අතර ලකුණු ප්‍රමාණයෙන් හරි අඩකට එනම ලකුණු 5කට වැඩියෙන් ලබා ඇත්තේ අයුධීම් කරුවන්ගේ 21%ක්.

- * මෙම ප්‍රශ්නය කොටස් 5කින් සමන්විත වේ. එම කොටස්වලින් (i) කොටස් පහසුතාව 50%ට වැඩිවන අතර අනෙකුත් සියලුම කොටස්වල පහසුතා 35%ට වඩා අඩුය.
- * පහසුතාව වැඩිම කොටස (i) කොටස වන අතර එහි පහසුතාව 54%ක්. පහසුතාව අඩුම කොටස (v) කොටස වේ. එහි පහසුතාව 16%ක්.

කුලක ආග්‍රිත මූලධර්ම එදිනෙදා ජීවිතයේ අවස්ථාවලට යොදා ගනිමින් තමාට අවශ්‍ය තොරතුරු ව්‍යුත්පන්න කර ගැනීම සඳහා දත්ත හැසිරවීමේ හැකියාව විමසීම මෙයින් අභේක්ෂා කෙරෙයි. වෙන් රුප සටහනක නම් කරන ලද පෙදෙසක් අදුරු කර දැක්වීම (i) කොටසින් අභේක්ෂා කර ඇත. කුලක 3ක් ආග්‍රිතව යෙදෙන සාමාන්‍ය වෙන් රුප සටහනකට වඩා එක් කුලකයක් තවත් කුලකයක උපකුලකයක් වන මෙබදු අවස්ථා සහිත දත්ත හැසිරවීමට ද සිසුන් යොමු කළ යුතුය. කුලක දෙකක් සහිත වෙන් රුපවලින් ආරම්භ කොට උපකුලක අවස්ථා ද අනුළත් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීම මගින් වඩාත් සංකීරණ අවස්ථාවලට පිවිසිය යුතුව ඇත. මෙවැනි ප්‍රශ්න කියවා අවබෝධකර ගැනීමේ සන්නිවේදන හැකියාව අඩු වීම සාර්ථක පිළිතුරු නොලැබේමට හේතුවිය හැකිය. එබැවින් සිසුන්ගේ හාජා අවබෝධය දියුණු කිරීමේ යම් ක්‍රියාපිළිවෙළක් තිබිය යුතු බව පෙනෙයි. (v) කොටස සඳහා 16%ක පමණ ඉතා අඩු පහසුතාවක් පෙන්නුම කරන්නේ හාජා අවබෝධයේ අල්ප බව නිසාම විය හැකිය.

11 වන ප්‍රශ්නයෙහි අභිමතාර්ථ

නිපුණතාව 23 : සරල රේඛිය තල රුප ආස්‍රීත ජ්‍යාමිතික සංකල්ප පදනම් කර ගනිමින් එදිනෙදා ජීවිතයේ කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය නිගමනවලට එළඹීමේ.

අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල :

තල සරල රේඛිය රුපයක් දී ඇති විට,

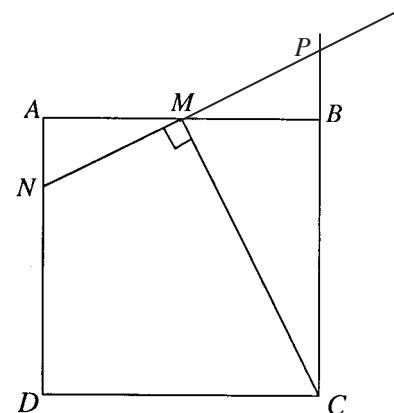
- (i) දෙන ලද දත්තවලට අනුව රුපසටහන සම්පූර්ණ කරයි.
- (ii) නම් කරන ලද ත්‍රිකෝණ යුගලයක් අංගසම බව සාධනය කරයි.
- (iii) නම් කරන ලද කෝණ දෙකක් සමාන බව පෙන්වයි.
- (iv) සමකෝණ ත්‍රිකෝණ යුගලයක් හඳුනා ගනිමින් නම් කරන ලද පාදයක දිග දෙන ලද සංඛ්‍යාත්මක අගයකට සමාන බව පෙන්වයි.
- (v) දෙන ලද පාදයක දිග සොයයි.

11 වන ප්‍රශ්නය

11. රුපයේ දක්වෙන $ABCD$ සමවතුරපුයේ M යනු AB හි මධ්‍ය ලක්ෂායයි.

AD මත N තෝරාගෙන ඇත්තේ $\hat{CM} = 90^\circ$ වන පරිදි ය.

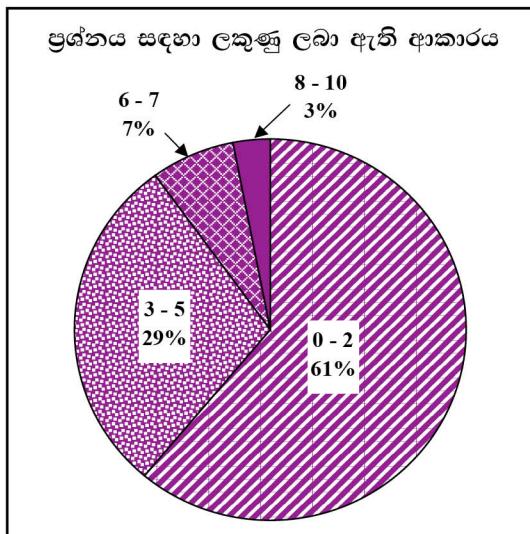
- (i) රුපය පිටපත් කරගෙන P හි දී මූණුගැසෙන පරිදි NM හා CB දික් කරන්න.
- (ii) AMN හා BMP ත්‍රිකෝණ අංගසම බව සාධනය කරන්න.
- (iii) $\hat{BCM} = \hat{MCN}$ බව පෙන්වන්න.
- (iv) $ABCD$ සමවතුරපුයේ පැන්තක දිග 4 cm නම්, සමකෝණ ත්‍රිකෝණ ඇසුරෙන් $AN = 1\text{ cm}$ බව පෙන්වන්න.
- (v) CN හි දිග සොයන්න.

ප්‍රශ්න අංකය		නිවැරදි පිළිතුර	ලක්ෂණ		වෙනත්
11.		(i) රුපය (P ලබා ගැනීම) $AMN \Delta$ හා $BMP \Delta$ වල $AM = MB$ (M මධ්‍ය ලක්ෂාය) $\hat{NAM} = \hat{MBP}$ (දත්තය) $\hat{AMN} = \hat{BMP}$ (ප්‍රතිමුඩ කෝණ) $\therefore AMN \Delta \equiv BMP \Delta$ (කෝ.කෝ.පා)	1	(1)	
		(ii) $MN = MP$ ($AMN \Delta$ හා $BMP \Delta$ අංගසම බැවින්) $MC = MC$ (පොදු පාදය) $\hat{NMC} = \hat{CMP}$ (දත්තය) $\therefore CMN \Delta \equiv MCP \Delta$ $\therefore \hat{BCM} = \hat{MCN}$	1	(3)	
			1	(2)	එක් කරුණක් ලිවීම

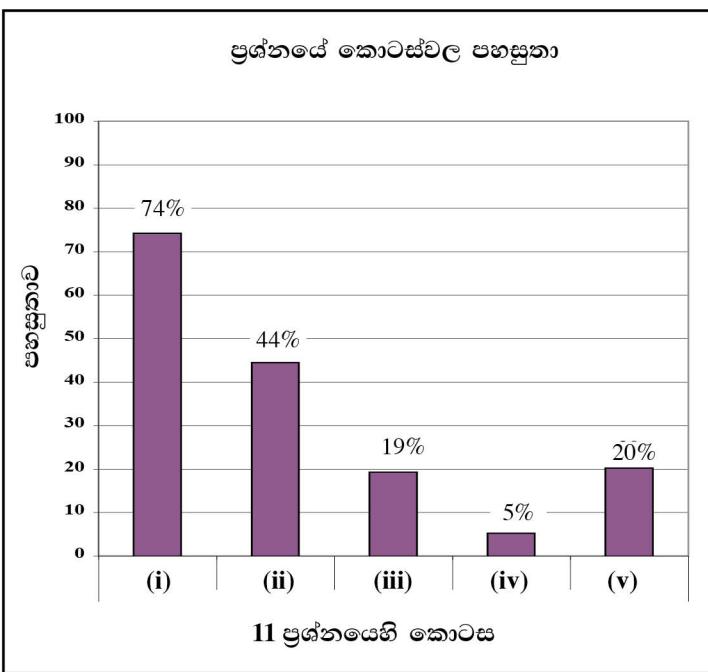
ප්‍රශ්න අංකය	නිවැරදි පිළිතුර	ලක්ෂණ	වෙනත්
(iv)	$AMN \Delta \text{ හා } BMC \Delta \text{ වල}$ $\hat{NAM} = \hat{MBC} (= 90^\circ)$ $\hat{ANM} = 90^\circ - \hat{AMN} (\Delta \text{ යේ කෝණ})$ $\hat{BMC} = 90^\circ - \hat{AMN} (\text{සරල රේඛාවක් මත කෝණ})$ $\therefore \hat{ANM} = \hat{BMC}$ <p style="margin-left: 40px;">\therefore ත්‍රිකෝණයේ ඉතිරි කෝණ ද සමාන වේ.</p> <p style="margin-left: 40px;">$\therefore AMN \Delta \text{ හා } BMC \Delta \text{ සමකෝණීය වේ.}$</p> $\frac{AM}{BC} = \frac{AN}{MB}$ $\frac{2}{4} = \frac{AN}{2}$ $AN = 1 \text{ cm}$	1 1 1 1 1	$\text{ත්‍රිකෝණ හඳුනා ගැනීම}$ $\text{සමකෝණීය බව ලබා ගැනීම}$ අනුපාත ලිවීම
(v)	$ND = 3 \text{ cm}$ $\therefore NC = 5 \text{ cm}$	1	10 10

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරීක්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

මෙම ප්‍රශ්නය අයදුම්කරුවන්ගෙන් 51%ක් පමණක් තෝරාගෙන ඇත. එම අයදුම්කරුවන්ගෙන්,
 0 - 2 ප්‍රාන්තරයේ 61%ක් පමණ ද,
 3 - 5 ප්‍රාන්තරයේ 29%ක් පමණ ද,
 6 - 7 ප්‍රාන්තරයේ 7%ක් පමණ ද,
 8 - 10 ප්‍රාන්තරයේ 3%ක් පමණ ද,
 ලක්ෂණ ලබාගෙන ඇත.

මෙම ප්‍රශ්නයට හිමි ලක්ෂණ අතරෙන් හරි අඩකට එනම් ලක්ෂණ 5කට වැඩියෙන් ලබා ඇත්තේ 10%ක් පමණි. අයදුම්කරුවන්ගෙන් 61%ක්ම ලක්ෂණ 2ක් හෝ ඊට අඩුවෙන් ලබා ඇත.

- * මෙම ප්‍රශ්නය කොටස් 5කින් සමන්විත වේ. එම කොටස්වලින් (i) කොටසේහි ප්‍රමාණක් පහසුතාව 50%ට වැඩිවන අතර (ii), (iii), (iv), (v) හි පහසුතා 45%ටත් වඩා අඩු ය.
- * පහසුතාව වැඩිම කොටස (i) කොටස වන අතර එහි පහසුතාව 74%කි. පහසුතාව අඩුම කොටස (iv) කොටස වේ. එහි පහසුතාව 5%කි.

ඡ්‍යාමිතිය තේමාව යටතේ ත්‍රිකෝණ අංගසාම්ය හා සමකෝණී ත්‍රිකෝණ ඇසුරෙන් ඉදිරිපත් කර ඇති මෙම ප්‍රශ්නය අයදුම්කරුවන්ගේ 51%ක් තේරාගෙන තිබූ අතර එහි (i) කොටස සඳහා 74%ක පහසුතාවක් තිබූ ද, (ii) කොටස හා (iii) කොටස කරා යාමේදී පහසුතාව 44% සිට 19% වන තේක් ද (iv) කොටසේදී පහසුතාව 5% තේක් ද අඩු වී තිබේ.

- (i) රුපසටහන තිවැරදිව සම්පූර්ණ කිරීමට බහුතරයකට හැකිවී තිබුණි.
- (ii) අයදුම්කරුවන්ගේ සැහෙන ප්‍රමාණයකට තිවැරදිව ත්‍රිකෝණ අංගසම කිරීමට හැකිවී තිබුණි.
- (iii) ඉහත (ii) කොටසේ අංගසම කිරීම නිසා ලැබිය හැකි සම්බන්ධතා තිවැරදිව ලබා නොගැනීමෙන් (iii) කොටසේදී අදාළ ත්‍රිකෝණ දෙක තේරා අංගසම කිරීමට බහුතරයට නොහැකි වී තිබේ. මේ නිසා දී ඇති කෝණ දෙක සමාන බව සාධනය කිරීමට නොහැකි වී තිබේ.
- (iv) ත්‍රිකෝණ දෙකක් සමකෝණී බව පෙන්වීමේ හැකියාව ඉතාම මද බව පහසුතාව 5%ට සිමා වීම අනුව තිරණය කිරීමට සිදුවේ.
- (v) මෙම කොටස සැපුකෝණී ත්‍රිකෝණයක කර්ණයෙහි දිග සෙවීමේ ඉතා සරල ප්‍රශ්නයක් වුව ද එහි පහසුතාව 20%ක් පමණි. මේට ඉහත කොටස්වලට තිවැරදි පිළිතුරු ලබා ගැනීමෙන් පහසුවෙන් මෙම කොටසට තිවැරදි පිළිතුර සැපයිය හැකි වේ.

ඡ්‍යාමිතිය යටතේ ත්‍රිකෝණ අංගසාම්ය විෂය කොටස සඳහා සිසුන් බහුතරයකට තිවැරදි පිළිතුරු සැපයීමට හැකිවී තිබුණි. ඉන්පසුව සම්බන්ධතා ගොඩනගාගෙන තිවැරදි නිගමනවලට එළඹීමේ හැකියාව නොමැතිවීම නිසා ප්‍රශ්නයේ ඉතිරි කොටස් සඳහා පිළිතුරු සැපයීමට නොහැකි වී තිබේ. ඡ්‍යාමිතිය ප්‍රශ්නයකට පිළිතුරු සැපයීමේදී බොහෝවිට මුළු කොටස සාධනයෙන් ලබාගන්නා ප්‍රතිඵල ඉදිරි කොටස් සඳහා හාවිත කළ යුතු බව සිසුනට අවධාරණය කළ යුතු වේ. ප්‍රශ්නයෙහි අවසාන කොටසේහි / කොටස්වල පිළිතුරු / පිළිතුරු කරා යොමුවන පරිදි සාමාන්‍යයෙන් ප්‍රශ්නය වුළුහගත කර, ඒ අනුව සමස්ත ප්‍රශ්නය කොටස් කිහිපයක එකතුවක් ලෙස ඉදිරිපත් කර ඇති බැවිනි. නිරතුරුව සරල ඡ්‍යාමිතික අභ්‍යාස සඳහා පිළිතුරු සැපයීමට සිසුන් යොමු කිරීමත් ඒ සඳහා කළින් උගත් සියලු ප්‍රමේය හාවිත කළ හැකි බව අවධාරණය කිරීමත් ශිෂ්‍ය සාධන මට්ටම නංවාලීම සඳහා අවශ්‍ය වේ.

12 වන ප්‍රශ්නයෙහි අභිමතාර්ථ

නිපුණතාව 24 : වෘත්ත ආස්‍රීත ජ්‍යාමිතික සංකල්ප පදනම් කර ගනිමින් නිගමනවලට එළඹීම සඳහා තරකානුකූල වින්තනය මෙහෙයවයි.

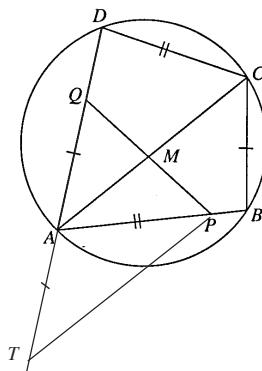
අපේක්ෂිත ඉගෙනුම් එල :

වෘත්ත වතුරසුයක් සහිත රුප සටහනක් දී ඇති විට,

- (i) රුපය පිටපත් කරගෙන දී ඇති දත්ත රුප සටහනේ ලකුණු කරයි.
- (ii) නම් කරන ලද තිකෝණ දෙකක් අංගසම බව සාධනය කරයි.
- (iii) නම් කරන ලද කොණ දෙකක් සමාන බව සාධනය කරයි. එහිදී හාවිත කළ, වෘත්ත සම්බන්ධ ප්‍රමෝයයක් ලියා දක්වයි.
- (iv) නම් කරන ලද රේඛා බණ්ඩ දෙකක් සමාන බව සාධනය කරයි.

12 වන ප්‍රශ්නය

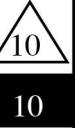
12. රුපයේ දක්වෙන $ABCD$ වහ්තු වතුරසුයේ P හා Q යනු පිළිවෙළින් AB හා AD මත $AP = CD$ හා $AQ = BC$ වන පරිදි වූ ලක්ෂ්‍ය වේ. M යනු AC හා PQ රේඛාවල ගේදන ලක්ෂ්‍යය වේ.

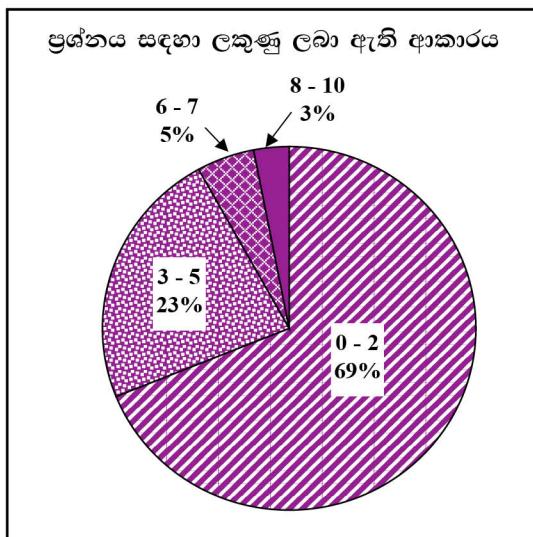
- (i) රුපය පිටපත් කරගෙන $BC = AT$ වන පරිදි දික්කල DA මත T ලකුණු කරන්න.
- (ii) $ATP\Delta \equiv BCD\Delta$ බව සාධනය කරන්න.
- (iii) $\hat{A}TP = \hat{C}AD$ බව සාධනය කරන්න. මෙහි දී ඔබ හාවිත කළ වහ්තු සම්බන්ධ ප්‍රමෝයයක් ලියා දක්වන්න.
- (iv) PQT තිකෝණය යැලෙනීමෙන් $PM = MQ$ බව සාධනය කරන්න.

ප්‍රශ්න අකාය			නිවැරදි පිළිතුර		කෙණු		වෙනත්
12.		(i) (ii) (iii)	රුපය $ATP\Delta$ හා $BCD\Delta$ වල $AP = DC$ (දත්තය) $AT = BC$ (දත්තය) $\hat{A}TP = \hat{D}CB$ (වෘත්තභාෂකෝණය = අභ්‍යන්තර කොණය) $\therefore ATP\Delta \equiv BCD\Delta$ (පා.කො.පා) (iii) $\hat{A}TP = \hat{D}BC$ (අංගසම එල අනුරුප කොණ) නමුත් $\hat{D}BC = \hat{C}AD$ (එකම වෘත්ත කොණ) $\therefore \hat{A}TP = \hat{C}AD$ වෘත්තයක එකම බණ්ඩයේ කොණ සමාන වේ.	1 1 1 1	(1) (3)		

ප්‍රශ්න අංකය	නිවැරදි පිළිතුර	ලකුණු	වෙනත්
(iv)	<p>$PQT \Delta$ යේ</p> <p>A, QT පාදයේ මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය වේ.</p> $\hat{ATP} = \hat{CAD}$ (සාධනය කළා) <p>$AM // TP$ (අනුරූප කේත්‍ය සමාන බැවින්)</p> $\therefore M, QP \text{ හි } \text{මධ්‍ය ලක්ෂ්‍යය වේ. (ම:ල:පු: විළෝමය)}$ $\therefore PM = MQ$	1 1 1 (3)	 සමාන්තර බව පෙන්වීම

පිළිතුරු සැපයීම පිළිබඳ නිරික්ෂණ, නිගමන හා යෝජනා :

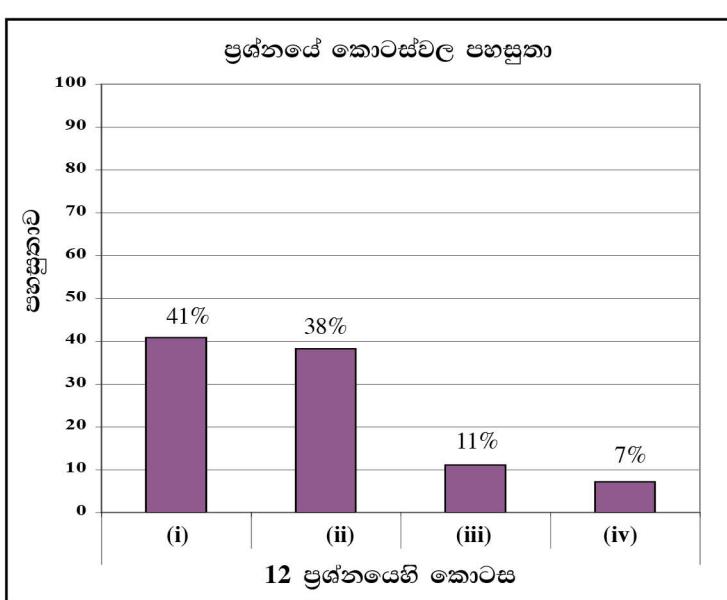

මෙම ප්‍රශ්නය අයදුම්කරුවන්ගෙන් 35.4%ක් තෝරාගෙන ඇත. එම අයදුම්කරුවන්ගෙන්,

- 0 - 2 ප්‍රශ්නය යේ 69%ක් පමණ ද,
- 3 - 5 ප්‍රශ්නය යේ 23%ක් පමණ ද,
- 6 - 7 ප්‍රශ්නය යේ 5%ක් පමණ ද,
- 8 - 10 ප්‍රශ්නය යේ 3%ක් පමණ ද,

ලකුණු ලබාගෙන ඇත.

II පත්‍රයට අයත් ප්‍රශ්න 12 අතුරෙන් අඩුවෙන්ම තෝරාගනු ලැබේ ඇති හා අඩුම පහසුතාවෙන් යුත් ප්‍රශ්නය වන මෙම 12වන ප්‍රශ්නයට අයදුම්කරුවන්ගෙන් 69%ක්ම ලබා ඇත්තේ ලකුණු 2ක් හෝ රට අඩුවෙනි. මුළු ලකුණු ප්‍රමාණයෙන් හරි අඩුවෙනි එනම් ලකුණු 5කට වඩා ලබා ඇත්තේ 8%ක් පමණි.

- * කොටස් 4කින් සමන්විත මෙම ප්‍රශ්නයෙහි සැම කොටසකම පහසුතාව 50%ට වඩා අඩු වේ.
- * පහසුතාව වැඩිම කොටස (i) කොටස වන අතර එහි පහසුතාව 41%කි. පහසුතාව අඩුම කොටස (iv) කොටස වේ. එහි පහසුතාව 7%කි.

වත්ත ආග්‍රිත ජ්‍යාමිතික සංකල්පවලට හා ප්‍රමේයවලට අදාළ හැකියා පරීක්ෂා කිරීම මෙම ප්‍රශ්නයෙන් අපේක්ෂා කෙරෙයි. පොදුවේ ජ්‍යාමිතියට ඇති අකුමැත්ත, මෙම ප්‍රශ්නය අඩුම සිසුන් සංඛ්‍යාවක් තෝරාගත් ප්‍රශ්නය වීමට හේතුවිය හැකිය. (i) කොටසහි සඳහන් පරිදි දළ රුපය නිවැරදිව පිටපත් කරගෙන, දෙන ලද රේඛා බණ්ඩයක් අවශ්‍ය දිකාවට ප්‍රමාණවත් තරම් දික්කර, එය මත දෙන ලද කොන්දේසිය සපුරාලන සේ ලක්ෂ්‍යයක් ලකුණු කිරීමට පවා උත්සුක නොවන අපේක්ෂකයින් විසින් සපයනු ලබන පිළිතුරු මගින්, ජ්‍යාමිතික සංකල්ප භාවිතය කෙරෙහි සිසුන් දක්වන උදාසීන බව මොනවට පැහැදිලි වෙයි. දී ඇති ත්‍රිකෝණ දෙක අංගයම කිරීමේ හැකියාව අපේක්ෂකයින් 38%ක ප්‍රමාණයකට තිබුණු, (iii) සහ (iv) කොටසවලට ඉතා අඩු ප්‍රතිගතයක් ලකුණු ලබා තිබේමෙන් පැහැදිලි වන්නේ එම සංකල්ප තහවුරු වී නැති බවයි. ජ්‍යාමිතිය ආග්‍රිත අභ්‍යාස වැඩිපුර ප්‍රමාණයක යෙදීමෙන් ද ඒවා සරල අවස්ථාවල සිට වඩා සංකීරණ අවස්ථා තෙක් ක්‍රමයෙන් ගොඩ නැංවීමෙන් ද සිසුන්ගේ මෙම දුරවලතා මගහරවා ගත හැකි වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කළ හැකිය.

III කොටස

3. පිළිතුරු සැපයීමේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරනු ලා යෝජනා :

3.1 පිළිතුරු සැපයීමේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරනු :

- * ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ඇති මූලික උපදෙස් සැලකිල්ලෙන් කියවා හොඳින් තේරුම් ගත යුතුය. එනම් එක් එක් කොටසින් කොපමත් ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාවකට පිළිතුරු සැපයීය යුතු ද කුමන ප්‍රශ්න අනිවාර්ය ද කොපමත් කාලයක් ලැබේ ද කොපමත් ලකුණු ලැබේ ද යන කරනු පිළිබඳ ව සැලකිලිමත් විය යුතු අතර ප්‍රශ්න සුපරික්ෂණකාරීව කියවා නිරවුල් අවබෝධයක් ඇති කර ගෙන ප්‍රශ්න තේරා ගත යුතුය.
- * I පත්‍රයේ ප්‍රශ්නවලට එම පත්‍රයේම පිළිතුරු සැපයීය යුතුය.
- * II පත්‍රයේ ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේදී සැම ප්‍රධාන ප්‍රශ්නයක්ම අලුත් පිටුවකින් ආරම්භ කළ යුතුය.
- * නිවැරදි හා පැහැදිලි අත් අකුරුවලින් පිළිතුරු ලිවිය යුතුය.
- * අයදුම්කරුගේ විභාග අංකය සැම පිටුවකම අදාළ ස්ථානයේ ලිවිය යුතුය.
- * ප්‍රශ්න අංක, කොටස් අංක හා අනුකාටස් අංක නිවැරදිව ලිවිය යුතුය.
- * නියෝගීත කෙටි පිළිතුරු ලිවිමට අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී දිරිස පියවර ඇතුළත් නොකිරීම මෙන්ම පියවර සහිත පිළිතුරු සැපයීය යුතු අවස්ථාවලදී කෙටි පිළිතුරු සැපයීම ද නොකළ යුතුය.
- * වගන්ති ලියා ඉදිරිපත් කළ යුතු ප්‍රශ්නවලදී වගන්තියට අනුව නිවැරදි පියවර පැහැදිලි ව ලිවිය යුතුය.
- * ද ඇති ප්‍රතිචිල සාධනය කිරීමේදී එක් එක් පියවරට අදාළ තරකානුකූල හේතු ද දැක්විය යුතුය.
- * ප්‍රශ්නය අසා ඇති ආකාරය අනුව තරකානුකූලට හා විශ්ලේෂණාත්මකව කරනු ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

විශේෂ උපදෙස් :

- * රුපසටහන් ඇදිය යුතු අවස්ථාවලදී ඒවා ඉතා පැහැදිලිව ඇද දැක්විය යුතුය.
- * ගණනය කිරීම්වලදී එක් එක් පියවර පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතුය.
- * අවසාන පිළිතුර, ප්‍රශ්නය අසා ඇති ආකාරය අනුව පැහැදිලිව දැක්විය යුතුය.
- * යම් ප්‍රශ්නයක අවසන් පිළිතුරක් හාග සංඛ්‍යාවක් හෝ අනුපාතයක් ලෙස දක්වන අවස්ථාවලදී ඒවා සරලම ආකාරයෙන් දැක්වීමට අවධානය යොමු කළ යුතුය.
- * අවශ්‍ය ස්ථානවලදී නිවැරදිව එකක හාවිත කළ යුතුය. අවසන් පිළිතුරට අදාළ නිවැරදි එකක සම්මත ආකාරයට සටහන් කළ යුතුය.
- * අත් අකුරු, ඉලක්කම් හා සංකේත නිවැරදිවත්, පැහැදිලිවත් සඳහන් කිරීමට අවධානය යොමු කළ යුතුය.
- * ප්‍රශ්නයට අවශ්‍ය සුළු තිරීම, කුවුවැඩ ලෙස සලකා පිළිතුර සමග නිසි ලෙස ඉදිරිපත් නොකිරීම අදාළ පියවරවලට නියමිත ලකුණු නොලැබීමට හේතුවක් වන බව සැලකිල්ලට ගත යුතුය.
- * ජ්‍යාමිතික ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සැපයීමේදී තරකානුකූලට අවශ්‍ය පියවර සඳහන් කළ යුතු අතර අදාළ හේතුව ද එම පියවර සමග සටහන් කිරීමට සැලකිලිමත් විය යුතුය.
- * ජ්‍යාමිතික ප්‍රශ්නවලට අදාළ රුප සටහන්වල, ද ඇති දත්ත සහ ඒ ඇසුරෙන් සෞයාගනු ලබන දත්ත ලකුණු කිරීම, නිවැරදිව පිළිතුරු ගොඩනැගිය යුතු පියවර අනාවරණය කර ගැනීමට පහසුවක් වන බව කිව යුතුය.
- * ප්‍රශ්නයකට නිවැරදිව සම්පූර්ණයෙන් පිළිතුර සැපයීය නොහැකි අවස්ථාවලදී තමන්ට නිවැරදිව ඉදිරිපත් කළ හැකි පියවර පමණක් හෝ ලියා තැබිය යුතුය.
- * ප්‍රශ්නයක අග කොටස්වල මුළු තකාටස්වලින් ස්වායන්ත වූ පහසු කොටස් තිබිය හැකි බැවින් ප්‍රශ්නයක මුළු කොටස අපහසු නම් ප්‍රශ්නය අත්හැර නොයා සියලු කොටස් පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම ප්‍රයෝගනවත් වේ.

3.2 ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම් පිළිබඳ අදහස් සහ යෝජනා

- * විෂය නිර්දේශය, ගුරු මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය, පෙළපොත හා බාහිර සම්පත් මූලාශ්‍ර පිළිබඳව ගුරුහවතුන් මෙන්ම සිසුන් ද දැනුවත්වීම හා හාවතය අවශ්‍ය ය.
- * ඉගැන්වීමේදී, එක් එක් පාඩම අතරතුර ඉගෙනුම ලබන්නේ කුමක්ද යන්න පිළිබඳව ද ශිෂ්‍යයා දැනුවත් කළ යුතු ය.
- * ගුණන වගුව නිවැරදිව දැන තොසිටීම නිසා ගුණ කිරීමේදී හා බෙදීමේදී සිදුවන වැරදි හේතුවෙන් විශාල ලකුණු ප්‍රමාණයක් අහිමි වන බව සැලකිල්ලට ගෙන ගුණන වගු පිළිබඳ වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතු ය.
- * හාග සංඛ්‍යා සහ දැනම සංඛ්‍යා සමග ගණන කර්ම නිවැරදිව හැසිරවීම පිළිබඳව ශිෂ්‍යයාගේ අවධානය වැඩියෙන් යොමු කළ යුතුය. ඒ සඳහා මූලික ගණන කර්ම හැසිරවීමේ කුසලතා වර්ධනය කෙරෙන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම වඩාත් එළඳයී වේ.
- * පසුබට සිසුන් තුළ ද නිවැරදි ගණන සංකල්ප තහවුරු කිරීම සඳහා ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලියේදී ඉගෙනුම් ආධාරක හා ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් ද යොඟ ගැනීම වඩාත් එළඳයී වේ.
- * ජ්‍යාමිතිය වැනි දුෂ්කර යැයි සැලකෙන විෂය කරුණු, රුප සටහන් ද හාවත කෙරෙන සරල සංඛ්‍යාත්මක අභ්‍යාසවලින් ආරම්භ කර කුමයෙන් විශුක්ත සංකල්ප කරා වර්ධනය කළ යුතුය. ගුරුවරයා ද විවිධ කුම හාවතයට ගත යුතුය.
- * පහළ ග්‍රෑනිවලදී විෂ ගණනයේ මූලික සංකල්ප තහවුරුවේමේ දුර්වලතා මගහරවා ගැනීමට හා එම කොටස් නැවත සිසුන් තුළ තහවුරු කිරීමට ගුරුවරයා විසින් වැඩි අවධානයක් යොමු කළ යුතුය.
- * ගණනය ඉගෙනීමේ සුවිශේෂ අරමුණක් වූ ගැටු විසඳීම සාර්ථකව සිදු කිරීමට නම් අනෙකුන් කුසලතා ද සමගාමීව වර්ධනය කරමින් මනස ප්‍රබුදුවන අභියෝගාත්මක ගැටු අනුක්‍රමිකව ලබා දීම අවශ්‍ය වේ.
- * ගණනය පහසු බව එන්තු ගැන්විය යුතුය. ඒ සඳහා විවිධ කුම ශිල්ප ගුරුවරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ යුතුය. කෙටි කුම, ක්‍රිඩා, විනෝද වැඩසටහන්, විනෝදත්මක මතක තබා ගැනීමේ කුම, ප්‍රශ්න විවාරාත්මක වැඩසටහන් ඒ සඳහා උදාහරණ ලෙස දැක්විය හැකි ය.
- * විෂය මාලාවේ ප්‍රධානම හා පදනම් විෂයයක් වන ගණනය, උසස් අධ්‍යාපනය හා අනාගත රැකියා තිශුක්තිය සඳහා මෙන්ම සාමාන්‍ය ජීවිතය සමග ද දැඩි සම්බන්ධතාවක් පැවතීම පිළිබඳ ව සිසුන් දැනුවත් කිරීම ගුරුවරයාගේ යුතුකමක් විය යුතුය.
- * තම විෂය දැනුම සංවර්ධනය කර ගැනීමට හා යාවත්කාලීන කර ගැනීමට නිරන්තරයෙන් කටයුතු කරන ගුරුහවතුන් කුසලතා පූර්ණ නිර්මාණකීලි අය වන අතර ඔවුනු සිසු පරපුරට ද මහග දායාද වෙති.
- * සාක්ෂරතාවෙහි අඩුපාඩු හේතුවෙන් ප්‍රශ්න අවබෝධ කර ගැනීමේ දුෂ්කරතා සහ ප්‍රකාශන හැකියාවේ අඩුපාඩු අවම කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.
- * 11 වන ග්‍රෑනියේදී එම පෙළපොතට පමණක් සීමා නොවී පහළ පන්තිවල දැනුම පුනරීක්ෂණය කිරීම ද කළ යුතුය.
- * ගැටුවක් ඉදිරියට හැසිරවීමට මෙනම් පසුපසට හැසිරවීමට ඇති හැකියාව (ප්‍රතිවර්තන හැකියාව) එනම්, විකුණුම් මිල දුන්වීම ගත් මිල සෙවීම වැනි අවස්ථා කෙරෙහි සිසුන්ගේ වැඩි අවධානයක් යොමු කර විය යුතුය.

